

รายงานวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต
Sustainable Tourism Development of Patong Beach Phuket

โดย

สุเทพ ลิงห์ฆาพะ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2558

ชื่องานวิจัย: การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต
ชื่อผู้วิจัย: สุเทพ สิงห์มาพะ
ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ: 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ในภาพรวมตามสถานภาพของบุคลากร และเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว ได้แก่ ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจที่พัก และธุรกิจนันทนาการ จำนวน 315 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม และ 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลเมืองป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 2 คน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน 3 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) ความแปรปรวนทางเดียว (One -way ANOVA) และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต มีคะแนนความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติ การวางแผนและการจัดการ ส่วนด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการทดสอบสมมติฐานจำแนกตามสถานภาพพบว่า เพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมากกว่าเพศชาย ในด้านการวางแผนการจัดการ ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม และด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อายุ พบว่า ผู้ประกอบการเพศชายมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนไม่แตกต่างกับเพศหญิง ระดับการศึกษา พบว่า เพศชายมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนแตกต่างกับเพศหญิง ในด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการวางแผนและการจัดการ และด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอาชีพ พบว่า โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า อาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ อาชีพธุรกิจนำเที่ยวมีน้อยกว่าอาชีพธุรกิจที่พัก และน้อยกว่าอาชีพธุรกิจนันทนาการ

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ตให้มีความยั่งยืนได้แก่ สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเขตเทศบาลเมืองป่าตอง เช่น ชุมชนบ้านมอญ น้ำตกวังซ้ออัน ชุมชนนาโน ชุมชนชายวัด และชุมชนปากบาง จัดให้มีโครงการหมู่บ้านฮาลาล (Halal Village) ที่ชุมชนบ้านกะหลิม จัดระเบียบพื้นที่สูบบุหรี่ โดยจัดให้มีโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ให้เมืองป่าตองเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon) เช่น รมรงค์ให้มีการใช้จักรยานให้มากขึ้น จัดตั้งสมาคมรักษ์หาดป่าตอง และแก้ไข กฎหมายผังเมืองให้สอดคล้องเหมาะสมกับการเติบโตของเมืองป่าตองในอนาคต

คำสำคัญ การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

Research Title: Sustainable Tourism Development of Patong Beach Phuket
Researcher: Suthep Singkhalah
Year: 2018

Abstract

This research aims to study and compare the level of reviews of tour operators continue to sustainable tourism development in the overview based on the marital status of personnel and to set guidelines for sustainable tourism development of Patong Beach Phuket. By having a sample of 2 groups as follows: 1) tour operators, accommodation business and recreation business by questionnaire of 315 And 2) sample that is used in the interview 5 people including the local administration Patong Municipality, Phuket 2 people and stakeholders 3 people. The data were analyzed using statistical frequency distribution, mean, standard deviation, percentage, t-test, One-way ANOVA and qualitative data using content analysis.

The results showed that the sustainable tourism development of Patong beach Phuket the overall rating is based on a massive scale and when considering a list of aspects found to below average the satisfaction of tourists, the benefits of tourism, natural resource, planning and management and the quality of the environment is moderate. The study was to test the hypothesis that male opinions on sustainable tourism development than men In the management plan the quality of the environment and the satisfaction of tourists statistically significant at the .05 level. The age of male operators found to have comments on the sustainable development of tourism does not differ from the female. The study found that male opinions on sustainable tourism development with different females in natural resources, planning and management, and the quality of the environment the statistical significance .05 level. And found that the overall professional career by a couple that has a different significance of .05 level 2 is a tour businesses with less than business accommodation and less than business recreation.

The tourism development of Patong beach Phuket to include sustainability create a new tourist attraction in the municipality of Patong such as the Ban Mon community, Wang Kee On Waterfall, Nanai community, Chaiwat community, Parkbang community. Provide halal village project (Halal Village) at Community Ban Kalim Patong, low carbon city (Low Carbon), such as the campaign for the bicycle, establishment of conservation Club of Patong Beach And editor Urban planning law, appropriate, consistent with the growth of the town in the future.

Keyword: Sustainable tourism development, Patong beach Phuket

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยเมตตาการุณาอย่างดียิ่ง จากคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง วิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต และรองศาสตราจารย์ ดร.โกสุม สายใจ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจสอบแก้ไขงานวิจัยจนสำเร็จสมบูรณ์ทุกประการ และอีกหลายท่านที่ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมด

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลหลักทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอบขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง วิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ผู้ช่วยวิจัยที่ช่วยไปเก็บแบบสอบถาม รวมทั้งเทศบาลเมืองป่าตอง จังหวัดภูเก็ตที่อนุเคราะห์ให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้กับผู้มีพระคุณทุกท่าน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาการโดยเฉพาะด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว และการพัฒนาท้องถิ่น

สุเทพ สิงห์ฆาพะ

ตุลาคม 2561

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.4 สมมติฐานการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 บริบทจังหวัดภูเก็ต	8
2.2 โครงสร้างด้านเศรษฐกิจ	9
2.3 โครงสร้างด้านการท่องเที่ยว.....	10
2.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ต	16
2.5 บริบทป่าตอง.....	18
2.6 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	32
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	48

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	49
3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	50
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	52
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ.....	56
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการวางแผนและการจัดการ ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ด้านความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยว และด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว	57
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการ ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ตามสถานภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยว	63
ตอนที่ 4 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต	69
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
5.1 สรุป	72
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	75
5.3 ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	90
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	96
ประวัติผู้วิจัย	98

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว.....	12
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
4.1 จำนวน และร้อยละ ของสถานภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยว	56
4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต โดยรวม	57
4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านทรัพยากรธรรมชาติ.....	57
4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านการวางแผนและการจัดการ.....	59
4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม	60
4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	61
4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว.....	62
4.8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ.....	63
4.9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ.....	64
4.10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามระดับการศึกษา.....	64
4.11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ.....	65
4.12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัด ด้านการวางแผนและการจัดการ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่.....	66
4.14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัด ภูเก็ต ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่.....	67
4.15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัด ภูเก็ต ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่.....	67
4.16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัด ภูเก็ต ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่.....	68
4.17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัด ภูเก็ต โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่.....	68
4.18 ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต.....	69

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญการท่องเที่ยวเป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม บทบาทที่เด่นชัดในช่วงหลายปีที่ผ่านมาของการท่องเที่ยวก็คือ บทบาทด้านเศรษฐกิจซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ที่สำคัญให้ประเทศเป็นลำดับต้น ๆ โดยเฉพาะการนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาใช้จ่ายในระบบเศรษฐกิจของประเทศ นำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ ก่อให้เกิดการสร้างงาน การกระจายรายได้ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นด้านที่พักการขนส่งภายในประเทศ ภัตตาคารร้านอาหาร สินค้าที่ระลึกตลอดจนสิ่งบันเทิงและสวนสนุก การยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงระบบการขนส่ง เช่น การเดินทางด้วยรถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน และเรือ รวมถึงการมีแหล่งสันทนาการใหม่ ๆ (Facilities Developed for Tourism Can Benefit Residents) การท่องเที่ยวช่วยฟื้นฟูวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นย่อมทำให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ เห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมที่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นเหตุให้มีการมีการช่วยกันรักษาสภาพภูมิทัศน์ของสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น และสามารถอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวมาสนับสนุนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ อันเป็นการนำทรัพยากรการท่องเที่ยวมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า (ฉันทิช วรรณถนอม, 2552: 101)

ผลจากการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นว่า เมื่อเกิดการพัฒนาขึ้นย่อมเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในชุมชน และเกิดผลกระทบตามมาทั้งทางบวกและทางลบ ดังที่ (อ้างถึงใน ภัสสรกรณ์ ลังกาฟ้า, 2553: 3) ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนาเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมประการหนึ่ง ซึ่งมีผลกระทบในด้านต่าง ๆ อย่างมากมายไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ครอบคลุมเครือญาติ บรรทัดฐาน ค่านิยม หรือกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคม การพัฒนาการท่องเที่ยวก็เป็นกระบวนการเปลี่ยนทางสังคมอย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดผลกระทบในชุมชนท้องถิ่น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งจะมีผลกระทบทางบวก และผลกระทบทางลบ เช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยวเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว วิธีการดำเนินชีวิต ค่านิยมของคนในท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป เกิดการล่มสลายของวัฒนธรรมเนื่องจากการรับวัฒนธรรมจาก

นักท่องเที่ยวเข้ามา ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นผลมาจากพัฒนาการท่องเที่ยวที่นับวันยังมีการสนับสนุนเพิ่มมากยิ่งขึ้น

จังหวัดภูเก็ตเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงสำหรับนักท่องเที่ยวที่หลงใหลหาดทรายขาว น้ำทะเลใส แสงแดดจัดแจ่ม และความสะอาดสบายทั้งด้านการเดินทาง ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก บริษัทนำเที่ยว การแสดงอันเต็มไปดด้วยสีสัน ฯลฯ เกาะขนาดใหญ่อันดับหนึ่งของประเทศพื้นที่ประมาณ 543 ตารางกิโลเมตร เกาะนี้โอบล้อมด้วยน้ำทะเล สีเขียวมรกต และมีหาดทรายขาวเนียนเหมาะแก่การพักผ่อน รวมทั้งยังเอื้อต่อการเล่นกิจกรรมทางทะเล และริมทะเล ความโดดเด่นของชายทะเล และกลุ่มเกาะในภูเก็ตเกิดจากภูมิประเทศที่เป็นชายฝั่งทะเลลดตัว พื้นที่ส่วนที่ต่ำจะจมอยู่ใต้น้ำปรากฏเฉพาะยอดสูงเหลี่ยมล้ำเหนือผิวน้ำทะเลเป็นกลุ่มเกาะน่าเที่ยว สำหรับตัวเกาะใหญ่คือภูเก็ตนั้นทางฝั่งตะวันตกมีลักษณะเป็นอ่าวเว้าแหว่ง และปูลาดด้วยเม็ดทรายละเอียด เช่น หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดกะรน เป็นต้น ส่วนทางด้านตะวันออกส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลนและหาดโคลน ขณะที่บริเวณทิศใต้มีแนวปะการังสวยงาม นอกจากตัวเกาะใหญ่แล้ว เกาะเล็กเกาะน้อยที่ตั้งอยู่รอบ ๆ ก็เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามมีหาดทรายขาว น้ำทะเลใส เช่น เกาะราชา เกาะเฮ เกาะมะพร้าว เป็นต้น ไม่เพียงเพราะภูมิประเทศงดงามทำให้ภูเก็ตเติบโตเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่นี้ยังเต็มเปี่ยมด้วยเรื่องราวทางวัฒนธรรมที่สั่งสมหล่อหลอมอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คน บ่งบอกถึงความรุ่งเรืองอันยาวนาน นับแต่ยุคต้นคริสตศตวรรษ ภูเก็ตซึ่งขณะนั้นมีชื่อว่า “ถลาง” เป็นเกาะที่นักเดินเรือซึ่งเดินทางระหว่างจีนและอินเดียรู้จักในนาม “จิงซีลอน” เป็นทั้งท่าเรือและศูนย์กลางการค้า โดยมีสินค้าเด่นคือ แร่ดีบุก เป็นสินทรัพย์ในดินที่สร้างรายได้ให้เมืองสืบต่อมาเนิ่นนาน ล่วงมาสมัยรัชกาลที่ 1 ก็เกิดเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ขึ้น เมื่อพม่ายกทัพมาตีเมืองถลางขณะนั้นเจ้าเมืองเพิ่งถึงแก่อนิจกรรม คุณหญิงจันผู้เป็นภรรยา และคุณมุกน้องสาว จึงร่วมกันนำกำลังผู้คนรับมือกัการตีเมืองของพม่าด้วยแผนการอันแยบยล จนพม่าถอยทัพกลับไปเพราะความกล้าหาญ และคุณงามความดีนี้พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชจึงพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้คุณหญิงจันเป็นท่านท้าวเทพกระษัตรี และคุณมุกเป็นท่านศรีสุนทรปรากฏนามกระเดื่องในฐานวีรสตรีไทยมาจนถึงทุกวันนี้ เมื่อบ้านเมืองสงบบรรยากาศของการค้าขายก็กลับมาคึกคักโดยเฉพาะในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อความต้องการแร่ดีบุกของตลาดโลกเพิ่มขึ้นจนแรงงานขุดแร่ไม่เพียงพอ ถึงขนาดต้องรับคนจีนที่ทำเหมืองแร่อยู่ในปิ่น และสิงคโปร์มาเป็นคนงาน ยุคนั้นเองที่ชาวจีนฮกเกี้ยนได้เข้ามาตั้งรกรากในภูเก็ต มีการสร้างที่อยู่อาศัยในรูปแบบสถาปัตยกรรมโคโลเนียล และตกแต่งรายละเอียดด้วยศิลปะจีนอันเป็นเอกลักษณ์ของภูเก็ต เช่นที่เห็นทุกวันนี้ เกาะแห่งนี้เต็มเปี่ยมด้วยคุณค่าทั้งในด้านประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ทรัพยากรธรรมชาติที่มากมายทั้งบนดิน และใต้น้ำรวมถึงแหล่งท่องเที่ยวสารพัดที่เที่ยวได้ตลอดทั้งปี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)

หาดป่าตอง หาดทรายขาวสวยทอดไปตามโค้งอ่าวกว้าง หาดป่าตองที่ได้ชื่อว่าเป็นหาดทรายสวยที่สุดของภูเก็ต มีชื่อเสียงรู้จักกันดีในหมู่นักท่องเที่ยวในระดับโลก หาดป่าตองอยู่ด้านตะวันตกทางตอนกลางของเกาะ ชายฝั่งเว้าลึกเป็นรูปโค้งเหมือนพระจันทร์เสี้ยว มีความยาวเกือบ 3 กิโลเมตร หาดทรายสีขาวสะอาดทอดตัวยาวออกไปสุดสายตาดัดกับน้ำทะเลสีฟ้าใส ทศนียภาพที่สวยงามอย่างนี้เป็นเสน่ห์ของหาดป่าตองที่สร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือน คลื่นลมที่ป่าตองไม่แรงมาก น้ำตื้นค่อย ๆ ลาดลนระดับลงทะเล เล่นน้ำได้เป็นอย่างดี หาดป่าตองจึงเป็นที่นิยมเล่นน้ำทะเล เต็มไปด้วยร่มหลากสีสัน มีนักท่องเที่ยวนิยมมานอนอาบแดด มีกิจกรรมและกีฬาทางน้ำหลายชนิดให้เลือก ไม่ว่าจะเป็น บานาน่าโบ๊ต พาราเซล วินเซิร์ฟ หรือเจ็ตสกี ป่าตองยังพรั่งพร้อมไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นศูนย์รวมของธุรกิจและความบันเทิงหลากหลายรูปแบบบริการ เช่น กิจกรรมน้ำเที่ยว เดินป่า พายเรือแคนู เที่ยวเกาะ มีร้านตกปลา และดำน้ำ ตลอดจนแหล่งช้อปปิ้ง ห้างสรรพสินค้า ร้านขายของที่ระลึก ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว และผู้มาเยี่ยมเยือน จนกล่าวได้ว่าทุกสรรพสิ่งที่นักท่องเที่ยวปรารถนาหาได้ที่หาดป่าตอง

จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ และภาคเอกชนของหาดป่าตองที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือผลกระทบด้านลบได้แก่ ด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาขยะมูลฝอย ปัญหาจราจรและอุบัติเหตุ ปัญหาค่าครองชีพที่สูง ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาชายหาดสกปรก ฯลฯ หากปล่อยให้ปัญหาเหล่านี้ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่มีการแก้ปัญหา สถานการณ์เป็นเช่นนี้ประชาชนชุมชนจะได้รับผลกระทบโดยตรง และอาจจะไม่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวหาดป่าตองอีกต่อไป การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจะเน้นการพัฒนาที่สมดุลระหว่างมิติการพัฒนาทั้งสามด้านคือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เน้นการพัฒนาที่มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และเน้นการรักษาและเสริมสร้างโอกาสของการพัฒนาอนาคตสำหรับคนรุ่นต่อไป (ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์, 2545: 14) เป็นแนวความคิดที่ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยวอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน โดยในการเดินทางท่องเที่ยววันนี้มีความหมายมากกว่าการได้เห็นภูมิประเทศ หรือได้สัมผัสภูมิอากาศที่แตกต่างออกไป แต่เป็นความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นระหว่างผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว และผู้ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การท่องเที่ยวมีความยั่งยืนประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการที่ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวโดยปราศจากผลกระทบทางธรรมชาติ วัฒนธรรม และสังคม การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนนั้นเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายประการโดยเฉพาะด้านการวางแผน และการจัดการร่วมกัน รวมถึงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งนี้เนื่องจากการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หมายถึงการท่องเที่ยวที่มีการบำรุงรักษา อนุรักษ์ และการสร้างความเข้าใจอันดีภายในท้องถิ่นระหว่างผู้ที่อาศัย

นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการ การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจึงมีความสำคัญมากกว่าการจัดการท่องเที่ยวทั่วไป การเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนพัฒนา ด้านการท่องเที่ยวก็จะทำให้เกิดความรู้สึกรัก ผูกพัน และห่วงใยชุมชนในฐานะที่เป็นเจ้าของก็จะเพิ่มพูนมากขึ้น เกิดความตระหนักในการปกป้องและอนุรักษ์ นอกจากนี้ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวยังมีความรู้สึกที่ดีกับการที่ได้รับเกียรติให้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาจัดการ ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวควรจะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน ตั้งแต่เริ่มต้น มิใช่ภาครัฐหรือหน่วยงานต่าง ๆ เป็นผู้วางแผนและพัฒนาเพียงผู้เดียว

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง ภูเก็ต เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในภาพรวม และเพื่อเปรียบเทียบระดับการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และผู้ประกอบการท่องเที่ยว ได้แก่ ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจนันทนาการ ธุรกิจนันทนาการ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ตให้มีความยั่งยืนตลอดไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ผู้ประกอบการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ในระดับใด

1.2.2 ผู้ประกอบการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แตกต่างกันหรือไม่

1.2.3 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ในภาพรวม

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ตามสถานภาพของบุคคลากร

1.3.3 เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต โดยสรุปเป็นตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1.5.1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ สถานภาพของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต จำแนกเป็น

- (1) เพศ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง
- (2) อายุ ได้แก่ น้อยกว่า 30 ปี มากกว่า 30 ปี
- (3) ระดับการศึกษา ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
- (4) อาชีพ ได้แก่ ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจที่พัก ธุรกิจนันทนาการ

1.5.1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ความคิดเห็นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนรวม 5 ด้านตาม World Tourism Organization (1998: 21-22) ได้แก่

- 1) ทรัพยากรธรรมชาติ
- 2) การวางแผนและการจัดการ
- 3) คุณภาพของสิ่งแวดล้อม
- 4) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
- 5) ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.5.2.1 ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้น 1,053 แห่ง ประกอบด้วย ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว จำนวน 615 แห่ง (สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ สาขาภาคใต้ เขต 2 ภูเก็ต, 2558: 1-63) ผู้ประกอบธุรกิจที่พัก จำนวน 112 แห่ง และผู้ประกอบธุรกิจนันทนาการ 326 แห่ง (สำนักงาน เทศบาลเมืองป่าตอง, 2558: 12)

1.5.2.2 ผู้บริหารเทศบาลเมืองป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 2 คน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 3 คน

1.5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยเดือนพฤษภาคม 2559 ถึงเดือนพฤษภาคม 2560

1.5.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีได้ทำลายทรัพยากรการท่องเที่ยวให้หมดไปยังคงเป็นทรัพยากรที่ดึงดูดใจให้มีการท่องเที่ยวได้อย่างไม่มีวันหมดสิ้น ประชาชน ชุมชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการท่องเที่ยวหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเหมาะสม โดยมีองค์ประกอบดังนี้

(1) ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งปรากฏอยู่ตามธรรมชาติหรือสิ่งที่เกิดขึ้นเองในพื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ได้แก่ ชายหาด ป่าไม้ แหล่งน้ำดิบ ดิน ทะเล อากาศ ทัศนียภาพ ฯลฯ อำนาจประโยชน์แก่นมนุษย์และธรรมชาติด้วยตนเอง

(2) การวางแผนและการจัดการ หมายถึง การกำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้องค์การบริหารลุ่มเป้าหมายในอนาคต และการทำให้กลุ่มบุคคลในองค์กรเข้ามาทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันขององค์กร

(3) คุณภาพของสิ่งแวดล้อม หมายถึง คุณภาพของธรรมชาติ อันได้แก่ สัตว์ พืช และทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ และสิ่งที่มีมนุษย์ได้สร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชนที่ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่หาดป่าตองให้มีความยั่งยืน

(4) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่เดินทางท่องเที่ยวทางด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ตอบสนองทางบวกต่อสิ่งหนึ่ง ๆ ครอบคลุมทั้งด้านแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ยานพาหนะ กิจกรรมนันทนาการ หรือบริการอื่น ๆ ในพื้นที่หาดป่าตอง

(5) ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว หมายถึง ประชาชน ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว และชุมชนหาดป่าตองมีรายได้ เกิดการสร้างงาน สร้างความเจริญ เกิดการฟื้นฟูศิลปะ วัฒนธรรม วัฒนธรรม ประเพณี และเกิดการปกป้องดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวหาดป่าตอง

1.6.2 สถานภาพของบุคคลากร หมายถึง สถานภาพของกลุ่มบุคคลผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ได้แก่

(1) อายุ หมายถึง สถานภาพทางอายุของบุคคลผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ได้แก่

1.1) อายุน้อย หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี

1.2) อายุมาก หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ที่มีอายุมากกว่า 30 ปี

(2) ระดับการศึกษา หมายถึง สถานภาพทางระดับการศึกษาของบุคคลผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ได้แก่

2.1) ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ประกอบธุรกิจการ
ท่องเที่ยวในพื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

2.2) ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ประกอบธุรกิจการ
ท่องเที่ยวในพื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

(3) อาชีพ หมายถึง สถานภาพทางอาชีพของบุคคลผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวใน
พื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ได้แก่

3.1) ธุรกิจนำเที่ยว หมายถึง สถานที่ที่ธุรกิจจัดตั้งขึ้นประกอบการเชิงการค้าที่มีวัตถุประสงค์เพื่อบริการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทาง สถานที่พัก อาหาร ทัศนอาจร และมัคคุเทศก์
สำหรับคนเดินทางหรือนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

3.2) ธุรกิจที่พัก หมายถึง สถานที่ที่ธุรกิจจัดตั้งขึ้นประกอบการเชิงการค้าที่มี
วัตถุประสงค์เพื่อบริการผู้เดินทางในเรื่องของที่พักอาศัย อาหาร เครื่องดื่ม และบริการอื่น ๆ สำหรับคน
เดินทางหรือนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

3.3) ธุรกิจนันทนาการ หมายถึง สถานที่ที่ธุรกิจจัดตั้งขึ้นประกอบการเชิงการค้าที่มี
วัตถุประสงค์เพื่อความบันเทิงและเพลิดเพลิน เช่น สถานบันเทิง คาราโอเกะ โรงแรมหรู ฯลฯ สำหรับคน
เดินทาง หรือนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย

1.7.1 ได้ทราบระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่
ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ในภาพรวม

1.7.2 ได้เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่
ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ตามสถานภาพของบุคคลากร

1.7.3 ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต โดยผู้วิจัย ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเป็น ขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 บริบทจังหวัดภูเก็ต
- 2.2 โครงสร้างด้านเศรษฐกิจ
- 2.3 โครงสร้างด้านการท่องเที่ยว
- 2.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ต
- 2.5 บริบทป่าตอง
- 2.6 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 บริบทจังหวัดภูเก็ต (แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2557-2560: 1) คำขวัญจังหวัดภูเก็ต

ไข่มุกอันดามัน สวรรค์เมืองใต้ หาดทรายสีทอง สองวีรสตรี บารมีหลวงพ่อแช่ม

"Andaman Pearls, The paradise southern, Golden beaches, Two Heroines, Halo of Father Chaem"

2.1.1 ขนาดพื้นที่และอาณาเขตการปกครอง

จังหวัดภูเก็ตตั้งอยู่ในภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ 7 องศา 45 ลิปดา ถึง 8 องศา 15 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 98 องศา 15 ลิปดา ถึง 98 องศา 40 ลิปดาตะวันออก มีลักษณะเป็นเกาะ และเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของภาคใต้ใน ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ส่วนกว้างที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ 21.3 กิโลเมตร ส่วนยาวที่สุดของ เกาะภูเก็ตเท่ากับ 48.7 กิโลเมตร มีเกาะบริวาร 32 เกาะ รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 543.034 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 356,271.25 ไร่ เฉพาะเกาะมีพื้นที่ 27 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทาง หลวงแผ่นดินหมายเลข 4 และทางหลวงจังหวัดหมายเลข 402 รวมระยะทาง 867 กิโลเมตร หรือ 688 กิโลเมตร ทางอากาศ มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดช่องแคบปากพระ จังหวัดพังงา เชื่อมโดยสะพานเทพกระษัตรี และ สะพาน ศรีสุนทร (ส่วนสะพานสารสิน ปัจจุบันพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว)

ทิศตะวันออก	ติดทะเลเขตจังหวัดพังงา
ทิศใต้	ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันตก	ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นหมู่เกาะ วางตัวในแนวจากทิศเหนือไปทิศใต้ พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 เป็นภูเขา มียอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาไม้เท้าสิบสองสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 529 เมตร และประมาณร้อยละ 30 เป็นพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางและตะวันออกของเกาะ พื้นที่ชายฝั่งด้านตะวันออกเป็นดินเลน และป่าชายเลน ส่วนชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเป็นภูเขา และหาดทรายที่สวยงาม

2.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดภูเก็ต มีลักษณะภูมิอากาศแบบเขตศูนย์สูตร อยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีอากาศร้อนชื้นตลอดปี มี 2 ฤดู ประกอบด้วย

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน ถึง เดือนพฤศจิกายน

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึง เดือนมีนาคม

2.1.4 การปกครอง

จังหวัดภูเก็ต เป็นการบริหารราชการแผ่นดินในรูปแบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น 3 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอกะทู้ และอำเภอถลาง มีตำบล 17 ตำบล 95 หมู่บ้าน 58 ชุมชน การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน 19 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลตำบล 9 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 6 แห่ง

2.2 โครงสร้างด้านเศรษฐกิจ (แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2557-2560: 42)

2.1.2 ผลผลิตมวลรวม และรายได้ของประชากรของจังหวัดภูเก็ต ปี 2554 จังหวัดภูเก็ตมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (Gross Provincial product: GPP) เท่ากับ 104,616 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.81 ของ GRP และร้อยละ 0.94 ของ GDP และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) 345,269 บาท ต่อคนต่อปีสูงเป็นอันดับ 1 ของภาคใต้และเป็นอันดับ 8 ของประเทศ มาจากการผลิตในภาคเกษตร 5,681 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.43 และนอกภาคเกษตร 98,934 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 94.57 เมื่อพิจารณาตามโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัด 5 อันดับแรก ได้แก่ สาขาโรงแรม และภัตตาคาร คิดเป็นร้อยละ 29.69 สาขาการขนส่งคิดเป็นร้อยละ 21.61 สาขาการขายส่งขายปลีก คิดเป็นร้อยละ 7.18 สาขาการก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ 5.78 และสาขาการบริหารราชการแผ่นดิน คิดเป็น ร้อยละ 4.87

2.3 โครงสร้างด้านการท่องเที่ยว

2.3.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

2.3.1.1 แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว

จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงในระดับโลก มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมายหลายประเภท ทั้งบนเกาะภูเก็ตซึ่งมีจุดขายหลัก คือ ชายหาดและกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมบันเทิง นันทนาการและกีฬาทางน้ำ และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับเกาะบริวารโดยรอบและเกาะในจังหวัดใกล้เคียง สามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ดังนี้

แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แบ่งเป็น

1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด จังหวัดภูเก็ตมีชายหาดอยู่หลายแห่งซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวนมากในแต่ละปี ส่วนใหญ่อยู่ทางฝั่งตะวันตกของเกาะ ชายหาดที่สำคัญ ได้แก่

- หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดกะรน เป็นหาดทรายขาว มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่คึกคักตลอดทั้งวันทั้งกิจกรรมชายหาด กิจกรรมกีฬาทางน้ำ กิจกรรมบันเทิงและนันทนาการรูปแบบต่าง ๆ

- หาดสุรินทร์ หาดกมลา หากกะหลิม หาดในหาน หาดราไวย์เป็นชายหาดทรายที่ไม่ว่านัก มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่คึกคักน้อยกว่า 3 หาดแรก

- ชายหาดอ่าวบางเทา หาดลาหยัน เป็นชายหาดที่เงียบสงบและเป็นที่ตั้งของโรงแรมที่พักและบ้านพักตากอากาศรองรับกลุ่มผู้มีรายได้สูง

- ชายหาดที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถ ได้แก่ หาดทรายแก้ว หาดไม้ขาว และหาดในยาง

- หาดในทอน เป็นชายหาดที่ค่อนข้างเงียบสงบ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึงกุมภาพันธ์จะมีเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่ เริ่มมีการก่อสร้างโรงแรมที่พักและบ้านพักตากอากาศรองรับกลุ่มผู้มีรายได้สูง

- อ่าวต่าง ๆ ทางฝั่งตะวันออก มีทิวทัศน์ที่สวยงามแต่ไม่เหมาะในการลงเล่นน้ำ จึงเป็นที่ตั้งของท่าเรือไปเกาะต่าง ๆ และมารีน่า ได้แก่ อ่าวปอ อ่าวสะปา อ่าวภูเก็ต อ่าวมะขาม และอ่าวฉลอง

2) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ สถานีพัฒนาการส่งเสริมอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาพระแห้ว มีสิ่งที่น่าสนใจได้แก่ น้ำตกโดนไทร น้ำตกบางแป และต้นปาล์มหลังขาว ศูนย์ศึกษาธรรมชาติท่าฉัตรไชย มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน ระยะทาง 800 เมตร ตั้งอยู่ในอำเภอถลาง

3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ

จังหวัดภูเก็ตมีเกาะบริวารทั้งหมด 32 เกาะ ส่วนใหญ่อยู่ทางตะวันออกและทางตอนใต้ของเกาะภูเก็ต เกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่

- เกาะราชาใหญ่ เกาะราชาน้อย เกาะเฮ เกาะโหลน เกาะบอน เกาะแก้ว เกาะไม้ท่อน ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเกาะภูเก็ต เหมาะสำหรับการพักผ่อนชายหาด ดำน้ำดูปะการัง (เกาะเฮ เกาะไม้ท่อน) ตกปลา (เกาะราชาน้อย) และพักผ่อน บนเกาะมีรอยพระพุทธรูปบาทจำลองตั้งอยู่ด้วย เกาะที่มีที่พักให้บริการบนเกาะ ได้แก่ เกาะราชาใหญ่ เกาะเฮ เกาะโหลน เกาะไม้ท่อน (รีสอร์ทส่วนตัว)

- เกาะตะกั่วใหญ่ ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะภูเก็ตบริเวณอ่าวภูเก็ต มีสิ่งที่น่าสนใจ คือ นกเงือก และมีที่พักแรมบริการบนเกาะ

- เกาะรังใหญ่ เกาะมะพร้าว เกาะไขนอก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเกาะภูเก็ต บริเวณอ่าวสะพาน เหมาะสำหรับการพักผ่อนชายหาดและเล่นน้ำ ที่เกาะรังใหญ่มีสิ่งที่น่าสนใจ คือ ฟาร์มหอยมุก กิจกรรมพายเรือแคนู และขี่จักรยานรอบเกาะ ส่วนเกาะมะพร้าวมีหมู่บ้านประมงที่ยังคงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม เส้นทางศึกษาธรรมชาติ นักท่องเที่ยวสามารถขี่จักรยานและพักผ่อนบนเกาะได้

- เกาะนาคาน้อย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเกาะภูเก็ตใกล้กับอ่าวป้อมมีฟาร์มหอยมุก และการสาธิตการเลี้ยงหอยมุกให้นักท่องเที่ยวชม มีร้านอาหารทะเลบริการ แต่ไม่มีที่พักแรม

- เกาะแรด และเกาะนาคาใหญ่ ปัจจุบันกำลังดำเนินการก่อสร้างรีสอร์ทของเอกชน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูง

จุดชมทิวทัศน์ ได้แก่ จุดชมทิวทัศน์แหลมพรหมเทพ แหลมกา แหลมพันวา หาดกะตะ-กะรน เขารัง เขาขาด เป็นต้น

2.3.1.2 แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ซึ่งกระจายอยู่บนเกาะภูเก็ตตอนในของเกาะโดยแบ่งตามเขตอำเภอ ดังนี้

1) ในอำเภอเมืองภูเก็ต ที่สำคัญได้แก่ ตัวเมืองภูเก็ต (มีวิถีชีวิตที่น่าสนใจและอาคารศิลปะแบบชิโนโปรตุกีสอยู่หลายแห่ง) เช่น พิพิธภัณฑสถานภูเก็ตไทยหัว ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต ที่ทำการไปรษณีย์ โทรเลขหลังเก่า บ้านชินประชา วัดมงคลนิมิตร (วัดกลาง) พระอารามหลวง วัดไชยธาราราม (วัดฉลอง) วัดสี่ลสุภาราม (วัดใหม่หลวงปู่สุภา) วัดพระใหญ่ (พระพุทธรูปมิ่งมงคลเอกนาคคีรี) ศาลเจ้าจุ้ยตุ่ย ศาลเจ้าบางเหนียว ศาลเจ้าปู่จ้อ ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราชบาบ๋าภูเก็ต และศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต

2) ในอำเภอถลาง ได้แก่ อนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี-ท้าวศรีสุนทร วัดพระนางสร้าง เมืองถลางบ้านพอน เมืองถลางบ้านดอน บ้านพระยาวิชิตสงคราม (เมืองถลางเก่า) วัดพระทอง วัดเทพกระษัตรี วัดเขนง วัดม่วงโกมารภัจจ์ อนุสรณ์สถานเมืองถลาง บ้านท้าวเทพกระษัตรี หลักเมืองถลาง

ปาลัก หลักเมืองกลางเลพัง หลักเมืองกลางท่าเรือ หลักเมืองกลางเมืองใหม่ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกลาง

3) ในอำเภอกะทู้ ได้แก่พิพิธภัณฑท์เหมืองแร่ภูเก็ต อนุสรณ์สถานจิตจักรวาล และศาลเจ้ากะทู้

2.3.1.3 แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ในจังหวัดภูเก็ตมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งในรูปของสถานบันเทิง การแสดงโชว์ต่าง ๆ สวนสาธารณะลักษณะพิเศษ พิพิธภัณฑท์เฉพาะทาง สวนสัตว์ และสวนสนุกเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกระจายกันอยู่ทั่วไปตามชายหาดที่สำคัญและทางตอนในของเกาะ เช่น ภูเก็ตแพนตาซี ไชมอนคาบาเรย์ ในอำเภอกะทู้ ฟาร์มจระเข้และสวนเสือภูเก็ต สวนผีเสื้อและอควาเรียมภูเก็ต พิพิธภัณฑท์เปลือกหอย ไดโนปาร์ค สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ หมู่บ้านไทย สวนกล้วยไม้ภูเก็ต และสยามนิรมิตในอำเภอเมืองภูเก็ต

2.3.1.4 แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมและความสนใจพิเศษ มีหลายประเภทที่เป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา เช่น สนามกอล์ฟ สนามขี่ม้า แหล่งตกปลา เคเบิลสกี แหล่งดำน้ำบริเวณใกล้เคียงมีทั้งกิจกรรมดำน้ำตื้นและดำน้ำลึก แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ได้แก่ สปาที่ให้บริการตามโรงแรมที่พักระดับ 4-5 ดาว ศูนย์บริการทางการแพทย์ เป็นต้น

ตารางที่ 2.1 ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

ประเภท (ตามมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว)	จำนวน (แหล่ง)
เชิงนิเวศ	3
ศิลปวิทยาการ	18
ประวัติศาสตร์	6
ธรรมชาติ	7
ธรรมชาติประเภทถ้ำ	-
ธรรมชาติประเภทเกาะ	32
ธรรมชาติประเภทแก่ง	-
เชิงเกษตร	3
เพื่อนันทนาการ	14
วัฒนธรรม	4
น้ำพุร้อนธรรมชาติ	-
ชายหาด	19

ตารางที่ 2.1 ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

ประเภท (ตามมาตราฐานแหล่งท่องเที่ยว)	จำนวน (แหล่ง)
น้ำตก	4
อื่น ๆ	-
รวม	110

2.3.2 ประเพณี/วัฒนธรรม/เทศกาล

ในอดีตเจ้าถิ่นเดิม ได้แก่ เงาะซาไก และชาวน้ำ (ชาวเล หรือ ชาวไทยใหม่) ต่อมา มีชาวอินเดีย ชาวไทย และชาวจีน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นฮกเกี้ยนอพยพเข้ามา สำหรับชาวไทยได้มีการอพยพเข้ามาอาศัยมากขึ้น ทำให้สามารถยึดครองภูเก็ตได้มากกว่าชาติอื่น และในที่สุดชาวไทยที่อาศัยอยู่ก็ได้นำเอาวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ มาปรับปรุงและดัดแปลง จนกระทั่งกลายเป็นเอกลักษณ์ของชาวภูเก็ตสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

1) ประเพณีที่ปฏิบัติประจำทุกปีของจังหวัดภูเก็ต

ประเพณีตรุษจีน: เป็นการเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่ของคนไทยเชื้อสายจีน วันตรุษจีนตรงกับวันแรกของเดือน 1 ของจีน หรือ เดือน 2 เดือน 3 ทางจันทรคติ มีพิธีกรรมทั้งหมด 3 วัน โดย

- วันแรก คือ วันที่ 29 เดือน 12 ของจีน มีการเตรียมอาหาร และของไหว้ต่าง ๆ ไว้สำหรับวันรุ่งขึ้น

- วันที่สอง คือ วันที่ 30 เดือน 12 ของจีน มีการไหว้ 2 ช่วง คือ ช่วงเช้า จะมีการไหว้เทพเจ้า และช่วงบ่ายจะมีการไหว้บรรพบุรุษ เมื่อเสร็จพิธีไหว้ จะมีการรับประทานอาหารร่วมกันในครอบครัว และมีการแจก "อั่งเปา" (แต๊ะเอีย) ให้แก่เด็ก ๆ

- วันที่สาม คือ วันที่ 1 เดือน 1 ของจีน ชาวจีนจะแต่งกายด้วยชุดใหม่เพื่อเป็นสิริมงคล ไปไหว้พระที่ศาลเจ้า และถือว่าเป็นวันที่ยาวาจะไปเยี่ยมญาติในท้องถิ่นอื่น ซึ่งในวันนี้จะไม่มีการทำงานแต่อย่างใด จะไม่มีการพูดคำหยาบ หรือดุด่าว่ากล่าวกัน

ประเพณีไหว้เทวดา: เป็นการไหว้ต้อนรับ และขอบคุณเทวดาที่ช่วยพิทักษ์รักษามนุษย์ การไหว้จะเริ่มหลังเที่ยงคืนของวันที่ 8 เดือน 1 ของจีนไปแล้ว หรือช่วงเวลาเริ่มต้นของ วันที่ 9 เดือน 1 ของไหว้ที่สำคัญ คือ ต้นอ้อย 2 ต้น และของคาวหวานต่าง ๆ

ประเพณีสารทจีน: เป็นเดือนที่ชาวจีนถือว่ายมบาลมีการปล่อยภูตผี หรือวิญญาณต่าง ๆ ให้ออก มารับส่วนบุญประจำปี มีการไหว้บรรพบุรุษของแต่ละครอบครัว ในวันที่ 15 เดือน 7 จีน มีการ "ไปบ๊ว" หรือจัดตกแต่งเครื่องเช่นไหว้ภูตผีและวิญญาณ ด้วยการทำขนม และแกะสลักผลไม้เป็น

รูปสัตว์ต่าง ๆ และของไหว้ที่สำคัญคือ "อั้งกู่" หรือ ขนมเต่าสีแดง ทำจากแป้งข้าวเหนียว มีไส้ถั่วเหลือง กวน หรือทำจากแป้งสาหร่ายไม่มีไส้ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของอายุยืนนาน และมีการไหว้ ณ สถานที่ต่าง ๆ ดังนี้

- ในวันที่ 17 ค่ำ เดือน 6 ของจีน ณ ศาลเจ้าบ้านกะทู้
- ในวันที่ 13 ค่ำ เดือน 7 ของจีน ณ บริเวณบ้านตลาดใหญ่
- ในวันที่ 16 ค่ำ เดือน 7 ของจีน ณ ศาลเจ้าบ้านตลาดเหนือ
- ในวันที่ 17-18 ค่ำ เดือน 7 ของจีน ณ ตลาดสดเทศบาล
- ในวันที่ 21 ค่ำ เดือน 7 ของจีน ณ บ้านอ่าวเก (ถนนตะกั่วป่า)
- ในวันที่ 19-30 ค่ำ เดือน 7 ของจีน ณ ศาลเจ้าพ่อต๋องก้อ (บ้านบางเหนียว)

งานผ้อต่อ: เป็นงานประเพณีของชาวภูเก็ตที่มีเชื้อสายจีน จะมีพิธีในช่วงเดือน 7 ของจีน หรือเดือน 9 ของไทย โดยมีพิธีเช่นไหว้บรรพบุรุษ และวิญญานศักดิ์สิทธิ์ด้วยเครื่องบวงสรวง เป็นขนมชนิดหนึ่งทำด้วยแป้ง เป็นรูปเต่าขนาดใหญ่บ้างเล็กบ้าง ทาสีแดง ซึ่งคนจีนเชื่อว่าเต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืน ดังนั้นการไหว้เต่า จึงเป็นการต่ออายุให้ตนเองและลูกหลานที่ยังใหญ่

ประเพณีไหว้พระจันทร์: คือการไหว้เทพเจ้าด้วยขนมไหว้พระจันทร์ (ตงซิวเปี้ย) และขนมโก๋ ในวันที่ 15 ค่ำ เดือน 8 ของจีน

ประเพณีถือศีลกินผัก: เป็นการถือศีลชำระจิตใจ และงดเว้นการบริโภคเนื้อสัตว์ทุกชนิด มีระยะเวลา 9 วัน เริ่มตั้งแต่ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 9 จนกระทั่งถึง ขึ้น 9 ค่ำ เดือน 9 ของทุกปี ซึ่งอยู่ในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม เป็นงานประเพณี ซึ่งชาวจีนที่เข้ามาอาศัยในภูเก็ต ยึดถือปฏิบัติมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2368 จนถึงทุกวันนี้ จะมีพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น พิธีอัญเชิญพระ พิธีลุยไฟ พิธีสะเดาะเคราะห์ พิธีส่งพระ เป็นต้น งานเทศกาลนี้นับเป็นงานที่ได้รับความสนใจ และเลื่อมใสศรัทธาทั้งจากชาวไทย และชาวต่างประเทศมากที่สุดงานหนึ่ง

ประเพณีลอยเรือชาวเล: จัดขึ้นในเดือน 6 และเดือน 11 แต่มีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มชาวเลที่หาดราไวย์และบ้านสะปำ จะมีพิธีลอยเรือในวันขึ้น 13 ค่ำ กลุ่มชาวเลที่เกาะสิเหร่จะมีพิธีลอยเรือ ในวันขึ้น 14 ค่ำ และกลุ่มชาวเลที่แหลมหลา (ทางตอนเหนือของเกาะภูเก็ต) จะมีพิธีลอยเรือ ในวันขึ้น 15 ค่ำ ซึ่งประเพณีลอยเรือถือเป็นพิธีสะเดาะเคราะห์ของชาวเล คล้ายกับพิธีลอยกระทงของชาวไทย มีการสร้างเรือจากไม้ระกำ ตัดผมตัดเล็บ และทำตุ๊กตาไม้แทนคนใส่ลงไปในเรือแล้วนำไปลอย เพื่อนำเอาความทุกข์โศกเคราะห์ร้ายต่าง ๆ ออกไปกับทะเล แล้วมีการรำ หรือที่เรียกว่ารำรองเง็งรอบเรือ

ประเพณีสารทไทย (เดือนสิบ): ตรงกับแรม 8 ค่ำ เดือน 10 และแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ซึ่งแต่ละวัดจะกำหนดเพียง 1 วัน แตกต่างออกไป ทั้งนี้ ประเพณีสารทไทย เกิดจากความเชื่อว่า ยมบาลมีการปล่อยภูตผี และวิญญานต่าง ๆ ให้ออกมารับเอาส่วนบุญ จึงมีการนำของคาวหวานต่าง ๆ มาทำบุญและให้ทานกันที่วัด สำหรับขนมที่สำคัญในพิธี คือ ขนมลา ขนมเทียน ขนมท่อนใต้ ขนมต้ม

งานท้าวเทพกระษัตรี-ท้าวศรีสุนทร: ตรงกับวันที่ 13 มีนาคมของทุกปี มีการจัดงานเฉลิมฉลอง มีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย เพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ที่สองวีรสตรีสามารถปกป้องเมืองถลาง ให้รอดพ้นจากข้าศึกพม่าและสตูลในวีรกรรมของท่าน

ประเพณีชิงแม้ง: เป็นการรวมญาติครั้งใหญ่เพื่อทำกิจกรรมบูชาบรรพบุรุษร่วมกัน ส่วนใหญ่จะตรงกับ วันที่ 5 เมษายนของทุกปี แต่ในการไหว้ นั้นมีระยะเวลาที่สามารถไหว้ได้ คือ ก่อนวันที่ 5 เมษายน 10 วัน และหลังวันที่ 5 เมษายน 10 วัน

ประเพณีปล่อยเต่า: เป็นการทำบุญ และพระสวดมนต์ให้ศีลให้พรเสร็จก็จะมีการปล่อยเต่าลงทะเล ณ อุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) ในวันที่ 13 เมษายน (วันสงกรานต์) ของทุกปี

ประเพณีเดินเต่า: เป็นการสังเกตเต่าขึ้นมาวางไข่ริมชายหาด ในตอนกลางคืนถึงย่ำรุ่ง (ช่วงน้ำทะเลขึ้น) ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ หรือฤดูเต่าวางไข่ เพื่อดูเต่าตัวใหญ่ ๆ ที่หาดูได้ยาก

นอกจากประเพณีประจำปีดังกล่าวแล้ว จังหวัดภูเก็ตยังมีประเพณี วัฒนธรรมอื่น ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเองอีกมากมาย อันได้แก่ การอุปสมบท การแต่งงาน (พิธีวิวาห์บาบ๋าภูเก็ต) เป็นต้น

2.3.3 เทศกาลและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่

เทศกาลเปิดฤดูกาลท่องเที่ยวภูเก็ต: ตรงกับวันที่ 1 พฤศจิกายน ณ หาดป่าตอง เพื่อต้อนรับฤดูกาลท่องเที่ยวที่เวียนมาถึงอีกครั้ง และเป็น การส่งเสริมความสามัคคี ระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจสาขาต่าง ๆ หน่วยงานราชการและประชาชน ในงานมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย อาทิพิธีตัดกบตรในตอนเช้า การแข่งขัน กีฬาทางน้ำ การประกวดสาวงามจากนักท่องเที่ยวชาติต่าง ๆ เป็นต้น

งานแข่งขันเรือใบชิงถ้วยพระราชทาน (คิงส์คัพ ภูเก็ตต้า): วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปี เริ่มมีขึ้นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ.2530 เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ 5 รอบ และหลังจากนั้นจึงถือกำหนดจัดงานขึ้นในช่วงวันเฉลิมพระชนมพรรษา ซึ่งตรงกับวันที่ 5 ธันวาคมของทุกปี โดยมีเรือใบจากนานาชาติทั่วโลกเข้าร่วมการแข่งขันบริเวณหาดในหาน เพื่อชิงถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

เทศกาลอาหารทะเลภูเก็ตและมหกรรมฝีมือการบริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว: จัดขึ้นประมาณเดือนสิงหาคมของทุกปี มีวัตถุประสงค์ที่จะเผยแพร่อาหารทะเล ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดภูเก็ต ชักชวนให้นักท่องเที่ยว เดินทางมาท่องเที่ยวภูเก็ตในฤดูฝน กิจกรรมของงานมีการประกวด ขบวนแห่ทรัพยากรท่องเที่ยวทางทะเล การออกร้านจำหน่ายอาหารทะเล การสาธิตอาหารประจำภาค การแสดงศิลปวัฒนธรรมของภาคต่าง ๆ

ภูเก็ตลาгуน่าไตรกีฬา: จัดการแข่งขันในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี

2.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ต

2.4.1 วิสัยทัศน์จังหวัดภูเก็ต (Vision) “ภูเก็ตเมืองท่องเที่ยวนานาชาติ บนพื้นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

2.4.2 พันธกิจ (Mission)

2.4.2.1 กำหนดทิศทางการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล

2.4.2.2 ส่งเสริม/พัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบริการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล

2.4.2.3 ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวสู่สากล

2.4.2.4 ส่งเสริมการศึกษา และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

2.4.2.5 สร้างระบบ และโอกาสการเข้าถึงการบริการของภาครัฐ

2.4.2.6 ประชาชนมีทักษะการใช้ชีวิตที่สอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21

2.4.2.7 พัฒนาการทรัพยากรมนุษย์ และเครือข่ายทางสังคมให้เข้มแข็ง

2.4.2.8 พัฒนารูปแบบการบริหารใหม่ประสิทธิภาพ

2.4.2.9 ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขัน

2.4.3 เป้าประสงค์ (Goals)

2.4.3.1 จำนวนผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน

2.4.3.2 นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ

2.4.3.3 ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว

2.4.3.4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

2.4.3.5 องค์กรด้านบริการท่องเที่ยวมีคุณภาพการบริการสูงขึ้น

2.4.4 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (Strategic Issues) จังหวัดภูเก็ตได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีมาตรฐานระดับโลก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรังบองค์กรให้รองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสู่สากล

(1) ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ต (Strategies)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีมาตรฐานระดับโลก

เป้าประสงค์

- จำนวนผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน

- นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ

- มีการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว

กลยุทธ์หลัก: โดยเรียงตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังนี้

1. สร้างอัตลักษณ์ค่านิยมความรักภูเก็บบนพื้นฐานของวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต
ที่ดึงดูดของภูเก็ต

2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาสู่มาตรฐานของการท่องเที่ยว
3. พัฒนาแหล่งและกิจกรรมท่องเที่ยวสู่มาตรฐาน
4. พัฒนาการบริการ และความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวและประชาชน
5. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว
6. เน้นการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางทะเล
7. เน้นอาหารปลอดภัย
8. เน้นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยว

- มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์หลัก: โดยเรียงตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวภูเก็ตในระดับมาตรฐานโลกอย่างต่อเนื่อง
2. ส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยว
3. ส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง
4. ระบบป้องกันเฝ้าระวังความเสี่ยงหรือวิกฤตการณ์การท่องเที่ยว
5. มีระบบช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทางทะเลที่มีมาตรฐาน
6. ส่งเสริมภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
7. สนับสนุนอาสาสมัครชุมชนในการดูแลและรักษาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว

(3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับองค์กรให้รองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่

มาตรฐานสากล

เป้าประสงค์

- องค์กรด้านบริการท่องเที่ยวมีคุณภาพการบริการสูงขึ้น

กลยุทธ์หลัก: โดยเรียงตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังนี้

1. ส่งเสริมการมีกลไกความร่วมมือที่ดีในการทำงานร่วมกันในจังหวัดภูเก็ต
2. สร้างบรรยากาศในการลงทุน และส่งเสริมความร่วมมือจากองค์กรต่างประเทศ
3. ส่งเสริมให้บุคลากรมีสมรรถนะด้านการท่องเที่ยว และมีมาตรฐาน
4. มีการพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน
5. มีนวัตกรรมด้านสินค้าทางการท่องเที่ยว

2.5 บริบทป่าตอง

2.5.1 ป่าตอง ประวัติความเป็นมา (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา, พ.ศ. 2557-2561 ฉบับ ทบทวน 2558 เทศบาลเมืองป่าตอง)

เมืองป่าตองกับพัฒนาการของการปกครองท้องถิ่น จากการศึกษาพบว่าจุดเริ่มต้นของการปกครองท้องถิ่นในเมืองป่าตอง เริ่มต้นตั้งแต่กระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องเปลี่ยนแปลงเขตสุขาภิบาลกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2510 กำหนดให้มีการขยายเขตสุขาภิบาลกะทู้ให้ครอบคลุมพื้นที่ ทั้ง 3 ตำบล ในอำเภอกะทู้ คือ ตำบลกะทู้ ตำบลป่าตอง และตำบลกมลา จากเดิมที่สุขาภิบาลกะทู้ ครอบคลุมเฉพาะพื้นที่บางส่วนของตำบลกะทู้ เท่านั้น (ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งสุขาภิบาลกะทู้ กิ่งอำเภอกะทู้ อำเภอเมืองภูเก็ต ลงวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ.2499) เหตุผลในการขยายเขตสุขาภิบาลกะทู้ในครั้งนี้ เพื่อต้องการให้เกิดความเหมาะสมแก่การบริหารกิจการ และทำนุบำรุงท้องถิ่นเมืองป่าตองเป็นส่วนหนึ่งของเขตสุขาภิบาลกะทู้มาประมาณ 19 ปี จนถึง พ.ศ. 2529 กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่าสุขาภิบาลกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ตซึ่งมีแนวเขตครอบคลุมพื้นที่ตำบลกะทู้ ตำบลป่าตอง และตำบลกมลา มีพื้นที่กว้างขวางมากสมควรเปลี่ยนแปลงเขตใหม่โดยให้มีแนวเขตครอบคลุมพื้นที่ตำบลกะทู้เพียงตำบลเดียวเพื่อความเหมาะสมในการบริหารกิจการ และทำนุบำรุงท้องถิ่น และขณะเดียวกันก็สมควรยกฐานะท้องถิ่นตำบลป่าตองจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลแห่งใหม่ เพื่อประโยชน์ในการทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น จึงได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องเปลี่ยนแปลงเขตสุขาภิบาลกะทู้ และจัดตั้งสุขาภิบาลป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ลงวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2529 จากจุดเริ่มต้นของสุขาภิบาลป่าตอง ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยทำให้เราพบว่านับจากวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2529 การปกครองท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในเมืองป่าตองแต่ก็ไม่ใช่การปกครองท้องถิ่นที่เต็มรูปแบบตามทฤษฎีการกระจายอำนาจ เพราะว่าการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล จะใช้การบริหารงานท้องถิ่นในรูปแบบของคณะกรรมการ ซึ่งตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495 กำหนดให้มีกรรมการบางตำแหน่งมาจากข้าราชการพลเรือน มีใช้ตัวแทนของประชาชนทั้งหมดแต่ถึงอย่างไรก็ตามพอมมาถึงปี พ.ศ. 2539 กระทรวงมหาดไทยเห็นว่าสุขาภิบาล ป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีสภาพอันสมควรยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลเพื่อต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองดูแลและทำนุบำรุงท้องถิ่นของตนตามระบบเทศบาลด้วยเหตุนี้จึงได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2537 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 1 เมษายน 2537 และใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 30 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา) ซึ่งถือว่าการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล เป็นการปกครองท้องถิ่นของไทยรูปแบบแรกที่เป็นไปตามหลักการของทฤษฎีการกระจายอำนาจ ด้วยเหตุนี้เองจึงถือว่ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2537 เมืองป่าตองเริ่มเข้าสู่ยุคของการปกครองท้องถิ่นเต็มรูปแบบตามหลักการกระจายอำนาจ แต่

อย่างไรก็ตามด้วยลักษณะภูมิศาสตร์ของเมืองปาดองที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สวยงาม คือ หาดปาดอง ซึ่งเป็นสถานที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวในเมืองปาดองจึงทำให้เมืองปาดองมีชื่อเสียง และเป็นรู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วโลก จากเหตุผลดังกล่าวนี้เองจึงทำให้สภาพบ้าน เมืองเกิดการขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว ควบคู่ไปกับการเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยว กระทั่งประเทศไทยเองก็เห็นถึงสภาพความเป็นไปของบ้านเมืองที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสังคมเพิ่มขึ้นสมควรเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองปาดอง ดังนั้นในปี พ.ศ. 2545 จึงได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองปาดอง พ.ศ. 2545 ขึ้นมา (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2545 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2545 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันเมืองปาดองมีฐานะเป็นเทศบาลเมืองปาดอง

2.5.2 ที่ตั้งและอาณาเขต เทศบาลเมืองปาดอง มีพื้นที่รับผิดชอบ 16.4 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในอำเภอเกาะกู่ ทางฝั่งตะวันตกของเกาะภูเก็ตมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม คือ หาดปาดองซึ่งเป็นชายหาดที่มีความยาวประมาณ 3 กิโลเมตร อยู่ระหว่างหาดกมลา และหาดกะรน เมืองปาดองห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 16 กิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 และทางหลวงจังหวัดหมายเลข 402 รวมระยะทาง 877 กิโลเมตร มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลกมลา และเทศบาลตำบลกะทู้ อำเภอเกาะกู่

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเทศบาลตำบลกะทู้ อำเภอเกาะกู่

ทิศใต้ ติดต่อกับเทศบาลตำบลกะรน อำเภอเมือง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับทะเลอันดามัน

2.5.3 ประชากร

จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2556 จำนวน 19,984 คน เพนชาย 9,752 คน และผู้หญิง 10,232 คน จำนวนครัวเรือน 3,430 ครัวเรือน จำนวนบ้าน 14,732 หลัง เนื่องจากเขตเทศบาลเมืองปาดองเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดภูเก็ต และขณะเดียวกันก็เป็นที่ยอดนิยมและมีชื่อเสียงไปทั่วโลก ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้เข้ามาอาศัยและมาประกอบอาชีพที่ไมใช่นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นประชากรแฝงที่ไม่มีการย้ายชื่อหรือแจ้งการย้ายที่อยู่ตามกฎหมายทะเบียนราษฎรจำนวนมาก ผู้คนเหล่านี้จึงอยู่ในลักษณะของประชากรแฝงที่เทศบาลไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่ชัดได้ และที่สำคัญเทศบาลต้องจัดทำบริการสาธารณะด้านต่าง ๆ เพื่อให้บริการกับประชากรแฝงเหล่านี้ด้วย ทั้งทั้งงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนเกณฑ์ในการจัดสรรส่วนหนึ่งจะใช้จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรเป็นหลัก ด้วยเหตุนี้จึงนับว่า กลุ่มประชากรแฝงเหล่านี้เป็นกลุ่มประชากรที่สำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาเมือง

2.5.4 ดานเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจของเมืองปาดองถูกเชื่อมโยงกับการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยว ดังนั้นเศรษฐกิจของเมืองปาดองจึงขึ้นอยู่กับรายได้ที่เกิดจากรัฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็นหลัก เช่น โรงแรม ร้านอาหาร บริการบันเทิง บาร์เบียร์ ไนท์คลับ บ้านเช่า ร้านจำหน่ายสินค้าประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

2.5.5 การอุตสาหกรรม

ลักษณะการประกอบการด้านอุตสาหกรรมในเขตเทศบาลเมืองปาดอง ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ การประกอบด้านอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ในพื้นที่ปาดองจะอยู่ในลักษณะของกิจการประเภทการให้บริการ โรงแรม บริษัทนำเที่ยว และร้านอาหารเป็นส่วนใหญ่

2.5.6 การท่องเที่ยว

หาดปาดองตั้งอยู่ระหว่างอ่าวกมลาและอ่าวกะรน เป็นอ่าวที่มีความโค้งมาก และมีหาดทรายสวยงามความยาวถึง 3 กิโลเมตร ลักษณะที่สร้างความสวยงามให้แก่หาดปาดองเป็นอย่างดี คือ มีโขดหินเป็นแหลมยื่นออกไปในทะเลปัดหัวท้ายหาด นักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นชาวต่างชาติ เป็น ส่วนใหญ่ เมืองปาดองทุกปีจะมีการจัดงานเทศกาลเปิดฤดูกาลการท่องเที่ยว ซึ่งจะจัดประมาณเดือน ธันวาคมของทุกปีโดยเริ่มจัดงานครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2528 ณ หาดปาดอง ทั้งนี้เพื่อต้อนรับฤดูกาลท่องเที่ยว (พ.ย.-มี.ค. ของทุกปี) และเป็นส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจแขนงต่าง ๆ หน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชนโดยมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น พิธีทำบุญตักบาตร การแข่งขันกีฬา การแสดงต่าง ๆ เป็นต้น สำหรับงบประมาณ 2558 นับเป็นครั้งที่ 29

2.5.7 การพาณิชย์กรรมและการบริการ

ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองของปาดองส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจการค้าเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมีการลงทุนด้านธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท และบ้านเช่า ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้จากการให้เช่า หองพัก หรือบ้านพัก บริการรถเช่า เรือเช่า นำเที่ยว ค้าขายทั่วไป เป็นต้น

2.5.7.1 ประเภทของสถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรมและการบริการในเขตเทศบาลเมืองปาดอง

- 1) โรงแรม จำนวน 185 แห่ง
- 2) เกสเฮาส์ จำนวน 280 แห่ง
- 3) ธนาคาร จำนวน 24 แห่ง
- 4) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 1 แห่ง, ปมน้ำมันหลอด จำนวน 1 แห่ง
- 5) ตลาดสดเอกชน จำนวน 1 แห่ง
- 6) หางสรรพสินค้า จำนวน 4 แห่ง
- 7) กิจการ นวด-สปา จำนวน 192 แห่ง

8) รานอาหาร ตาม พรบ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จำนวน 979 ราน

9) หมุ่บ้านจัดสรร จำนวน 5 แห่ง

(ข้อมูล: งานแผนที่ภาษี สำนักงานการคลัง, กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ณ วันที่ ๓.ค. 2556)

2.5.8 นโยบายการพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลเมืองปาดอง แลลงเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2557 นโยบายเพื่อการพัฒนาเทศบาลเมืองปาดอง ดังนี้

(1) นโยบายด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นนโยบายที่เทศบาลต้องให้ความสำคัญเนื่องจากเขตพื้นที่ของเทศบาลเป็นเมืองท่องเที่ยวมีหาดปาดองเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สำคัญ จึงต้องดูแลรักษาส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความสมดุลและสอดคล้องกับระบบนิเวศวิทยาอย่างยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และนักท่องเที่ยวได้รับความประทับใจ ทั้งนี้เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักสำคัญ โดยมีแนวทางการดำเนินนโยบาย ดังนี้

- 1) มุ่งเน้นส่งเสริมและรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีของเมืองปาดองให้สวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย เหมาะสมกับการเป็น “เมืองน่าเที่ยว นานอยู่อย่างยั่งยืน”
- 2) ป้องกันและวางระบบการแก้ไขปัญหามลพิษต่าง ๆ เช่น น้ำเสีย ขยะมูลฝอย ฝุ่นละออง ควบคุมการใช้เสียงและเหตุรำคาญ การติดตั้งป้ายโฆษณาเพื่อไม่ให้เป็นที่ทัศนียภาพที่ดูจืด เป็นต้น
- 3) ปรับปรุงภูมิทัศน์ของเมือง สวนสาธารณะ สวนหย่อม ทัศนียภาพริมถนน และสถานที่พักผ่อนของประชาชน และนักท่องเที่ยวใหม่มีความสวยงาม
- 4) รักษาความสะอาดบนที่ทางสาธารณะ เช่น ชายหาด สวนสาธารณะ ถนน และชอยทุกชุมชนภายใต้โครงการ “หนาบานนามอง”
- 5) เร่งก่อสร้าง ระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองปาดอง พร้อมบำรุงรักษาให้ระบบมีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลา
- 6) บริหารจัดการขยะอย่างครบวงจรด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้โครงการปาดองสะอาด 24 ชั่วโมง
- 7) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เมืองปาดองพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon City) และสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรวมถึงส่งเสริมการใช้มาตรการประหยัดพลังงาน
- 8) อนุรักษ์และสร้างจิตสำนึกให้เด็ก เยาวชน และประชาชน ตระหนักในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(2) นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาเมือง

นโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาเมืองเป็นนโยบายที่มุ่งสร้างความสะดวกสบายที่ประชาชนทุกคนในเขตเทศบาลเมืองปาดอง พึงจะได้รับโดยเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาด้านอื่น ๆ ตามมาอีกด้วย โดยมีแนวทางการดำเนินนโยบาย ดังนี้

- 1) ศึกษาและพัฒนาระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในเขตเทศบาลเมืองปาดอง เพื่อให้มีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการไม่ตัดไม้ทำลายป่า และสร้างฝายทดน้ำตามโครงการพระราชดำริฯ
- 3) ก่อสร้างระบบป้องกัน และแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในเขตเทศบาลเมืองปาดองอย่างยั่งยืน โดยการติดตั้งอุปกรณ์ดักดินทรายที่ปากทางน้ำเข้าสู่คลอง ขุดลอกคูคลอง คั้นทางน้ำไหลเสริมคันคลอง คั้นทางเดินเลียบริมคลอง วางระบบรวบรวมน้ำทำประตูน้ำ ติดตั้งอุปกรณ์สูบน้ำ และส่งน้ำ เป็นต้น
- 4) ก่อสร้างและปรับปรุงถนนภายในเขตเทศบาลทั้งระบบ ให้ได้มาตรฐาน และเชื่อมโยงกันเพื่อความสะดวกของประชาชนและนักท่องเที่ยวในการสัญจร และจัดให้มีระบบคมนาคมบริการขนส่ง สาธารณะภายในเขตเทศบาลเมืองปาดอง รวมทั้งผลักดันการก่อสร้างถนนสายปาดอง-ฉลอง เพื่อระบายการจราจรในเขตเทศบาลเมืองปาดอง ขยายผิวจราจร เพิ่มที่พักรถรถจักรยานยนต์บนวงเวียนปาดอง ปรับความ โค้ง ลดความชันเพิ่มทางเลี้ยว และเสริมสร้างความปลอดภัยในการเดินทางให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยว
- 5) จัดระบบการจราจรในเขตเทศบาลเมืองปาดองให้เกิดความคล่องตัว และสอดคล้องกับสภาพการจราจรของเมืองปาดอง พร้อมกับการปรับปรุงและจัดให้มีเครื่องหมาย หรือป้อมจราจร ป้ายบอกทาง ป้ายบอกสถานที่ ป้ายบอกชื่อยถนนใหม่มีความถูกต้องชัดเจน สัญญาณไฟจราจร สะพานข้ามทางลอด เป็นต้น
- 6) จัดระเบียบการจอดยานยนต์อย่างเคร่งครัด คั้นผิวจราจรใหญ่ไชรถใช้ถนน
- 7) ติดตั้งและขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ ให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ภายในเขตเทศบาลเมืองปาดอง เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และนักท่องเที่ยว
- 8) ศึกษา ออกแบบ และก่อสร้างเคเบิลไต่ดิน (สายไฟฟาลงดิน) ในเขตเทศบาลเมืองปาดอง
- 9) เร่งดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้มีประสิทธิภาพ และทั่วถึงทั้งเขตเทศบาลเมืองปาดอง มุ่งเน้นแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำของชุมชนโดยบูรณาการรวมกับการประปาส่วนภูมิภาค เอกชน หรือท้องถิ่นจัดการเอง

10) ก่อสร้างและปรับปรุงทางเท้าบนถนนทุกสายในเขตเทศบาลเมืองปาดอง ให้มีมาตรฐานสามารถอำนวยความสะดวกในการใช้ทางเท้าให้แก่คนพิการ จัดระเบียบหาบเร่ แผงลอย คี้นทางเท้าให้กับประชาชน และนักท่องเที่ยว

(3) นโยบายด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

เป็นนโยบายที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนในเขตพื้นที่ที่มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพมีอาชีพเสริม ส่งผลให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยมีแนวทางการดำเนินนโยบาย ดังนี้

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นบรรยากาศการท่องเที่ยวในเมืองปาดอง เช่น การจัดงานเปิดฤดูกาลท่องเที่ยว งานสงกรานต์ งานบั้งไฟพญานาค เป็นต้น

2) พัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว เช่น การอบรมมัคคุเทศน์น้อย อบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในภาคการท่องเที่ยว อบรมทางด้านภาษาแก่ผู้ประกอบการ เป็นต้น

3) พัฒนาการบริการและการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เช่น สร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (Tourist Information Center) ให้มีผู้ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (Life Guard) จัดทำคู่มือนักท่องเที่ยวหาดปาดอง คู่มือเจ้าบ้านที่ดี เป็นต้น

4) สนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬาระดับประเทศและระดับนานาชาติในพื้นที่เทศบาลเมืองปาดอง

5) สนับสนุนให้มีการจัดฝึกอบรมอาชีพเสริมให้กับประชาชนตามชุมชนต่าง ๆ ตามกลุ่มความสนใจ

6) จัดระเบียบผู้ประกอบการบริเวณชายหาดปาดอง ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดมีสุขอนามัย มีความเป็นธรรมชาติ หาดทรายให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวได้สัมผัสอย่างคุ้มค่า

7) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีโครงการหมู่บ้านฮาลาล

8) ส่งเสริมและสนับสนุนหรือสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเขตเทศบาลเมืองปาดอง

2.5.9 ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น จากการประชุมประชาคมเมือง เพื่อการทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2558 - 2560) ของเทศบาลเมืองปาดอง เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2557 และสรุปสภาพ ปัญหา และความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองปาดอง ประชาคมได้สะท้อนปัญหา ความต้องการ พร้อมกับเสนอแนะแนวทางในการบริหารงาน เทศบาลเมืองปาดอง ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นของการพัฒนาได้ ดังนี้

สภาพปัญหาและความต้องการด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

(1) ปัญหาความไม่เปนระเบียบของผู้ประกอบการหน้าหาด

สภาพปัญหา

- ควรจัดระเบียบรถเช่าหน้าหาดอย่างจริงจัง
- ควรมีการจัดระเบียบแมคา หาบเร่ รถเข็น และวินมอเตอร์ไซด์รับจ้างให้เกิดความ

เปนระเบียบเรียบร้อย

- ควรมีการปรับปรุงทัศนียภาพให้เกิดความสวยงาม เพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว

(2) ปัญหาความยากจน

สภาพปัญหา

- เทศบาลควรเขาไปสำรวจลักษณะการประกอบอาชีพของชาวบ้าน ปัญหาแรงงานต่างดาว โดยเฉพาะแรงงาน พม่า ควรมีการตรวจอย่างเข้มงวด

- ควรมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาความยากจนให้กับชาวบ้าน เช่น การส่งเสริมอาชีพ การอบรมระยะสั้น จัดโครงการส่งเสริมอาชีพให้ผู้ว่างงานในชุมชน เป็นต้น

(3) ปัญหาการท่องเที่ยว

สภาพปัญหา

- เทศบาลควรมีมาตรการในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้กับนักท่องเที่ยว

- ควรจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว

- ควรมีการวางทูนเพื่อแบ่งเขตว่ายน้ำ ดำน้ำ หรือการเล่นกีฬาทางน้ำให้มีความชัดเจน

- ควรมีการสร้างสถานที่ออกกำลังกายให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนได้ออกกำลังกาย

- สายไฟฟ้า สายโทรศัพท์ สายเคเบิล เดินสายไม่สวยงาม

- รานนวดหน้าหาดสร้างสิ่งปลูกสร้างถาวรบดบังทัศนียภาพ

- มีการประทุษร้ายทั้งทางร่างกาย และทรัพย์สินนักท่องเที่ยว

(4) สภาพปัญหาและความต้องการ ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

4.1) ปัญหาขยะ

สภาพปัญหา

- ชาวบ้านทิ้งขยะไม่เป็นที่ เทศบาลควรมีมาตรการหรือรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการทิ้งขยะ

- บริเวณที่วางถังขยะสกปรกมากให้เทศบาลเขาไปดูแลและแก้ไข

- หนาทขาดปาดองมีขยะตกค้างเปนจำนวนมากเวลาที่ทางเทศบาลมีกิจกรรม หรือ
จัดโครงการต่าง ๆ

- ขยะตกค้างเปนจำนวนมาก อยากรให้รถขยะเก็บให้หมดโดยเฉพาะตามตรอก
ซอยต่าง ๆ

- ซอยพระบารมี 2 มีจุดทิ้งขยะ 1 จุดทำให้ถึงขยะไม่เพียงพอกับปริมาณขยะ

- ไม่มีรถเล็กเขาไปเก็บขยะภายในซอย

- ขยะลนถ้งบริเวณขางกำแพงวัดสุวรรณคีรีวงศ

- รถบีบอัดขย่น้ำรั่วลงบนพื้นถนน

- ถังขย่น้ำรูด แตก และไม่เพียงพอ

- เทศบาลไม่เก็บขย่น้ำขึ้นใหญ่ ทำให้มีขย่น้ำตกค้าง

- สถานประกอบการ ทิ้งขย่น้ำในที่ทิ้งขย่น้ำของชุมชน (ปริมาณมาก)

- ขาดการประชาสัมพันธ์เวลาการทิ้งและเก็บขย่น้ำ

- ไม่มีการคัดแยกขย่น้ำ

- รถเก็บขย่น้ำรั่ว ทำให้ถนนลื่น เกิดอุบัติเหตุ

- โครงการถนนปลอดถ้งขย่น้ำทำให้ไม่สะดวกในการทิ้งขย่น้ำ

- ธรรมเนียมการจัดเก็บขย่น้ำเก็บไม่ทั่วถ้ง (ภายในซอยต่าง ๆ)

- รถซาเลงเก็บขย่น้ำ รื้อถ้งขย่น้ำแล้วไม่ผูกปากถ้งกลับเหมือนเดิม

4.2) ปัญหาฝุ่นละออง

สภาพปัญหา

- ปัจจุบันถนนทุกสายในเขตเทศบาลมีปัญหาเรื่องฝุ่นละอองมากเนื่องจากการ
อสรางในเขตเทศบาล ต้องการให้เทศบาลเข้าไปดูแลและแก้ไขปัญหายอยางจริงจัง

4.3) ปัญหาน้ำเสีย

สภาพปัญหา

- ปัจจุบันยังมีปัญหากลิ่นเหม็นของน้ำเสีกรบกว่นักทองเที่ยว อีกทั้งโรงแรมบาง
แห่งแอบปล่อยน้ำเสียลงทะเล

- ควรมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลหาดปาดองอยางสม่ำเสมอ

- ควรมีมาตรการที่เข้มงวดในการป้องกันไม่ให้มีการปล่อยน้ำเสียลงทะเล

2.5.10 ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

- ควรมีการติดตั้งกล้อง CCTV ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณสถานที่สำคัญ

ต่าง ๆ

- ควรติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างให้เพียงพอ เช่นบริเวณซอยบางปูเรียน บริเวณสามแยก แหลมเพชร และสวนสาธารณะโลมา

2.5.11 ปัญหาอื่น ๆ

- หอน้ำบริเวณหน้าหาดมีน้อยไม่เพียงพอกับนักท่องเที่ยว
- ควรจัดระเบียบให้กับกลุ่มอาชีพบริเวณหน้าหาด
- การขายของรบกวนนักท่องเที่ยว สร้างความรำคาญให้กับนักท่องเที่ยว
- บริเวณหน้าสุสานมุสลิมชำรุดเสียหาย

2.5.12 ขอบคิดเห็นและขอเสนอแนะในการประชุม

- อยากให้ปาดองเป็นเมืองสะอาด ไม่มีขยะตกค้าง
- อยากให้มีสัญญาณจราจร
- ไม่ควรมีกิจกรรมพื้นที่หน้าหาดบ่อยเกินไป มีการจัดเต้นทชายของทำให้บดบังทัศนียภาพ ควรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว และมีการแสดงสินค้าที่มีคุณภาพ
- ควรให้มีการฝากซ่อมอพยพภัยพิบัติ และตรวจสอบอุปกรณ์สัญญาณเตือนภัยให้มีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- อยากให้เทศบาลจัดอบรมให้กับผู้ประกอบการกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบให้มีคุณภาพ
- อยากให้มีที่จอดรถสาธารณะเพิ่มมากขึ้นเพราะตอนนี้เมืองปาดองมีปัญหาไม่มีที่จอดรถ
- อยากให้ทางเทศบาลจัดระเบียบการเดินรถใหม่
- อยากให้ปาดองเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ยั่งยืน มีการพัฒนาเมืองไปสู่ความเป็นเมืองท่องเที่ยวอย่างจริงจัง พัฒนาศถานที่ออกกำลังกาย และสถานที่พักผ่อนที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้
- อยากให้เทศบาลต้อนรับผู้มาติดต่อราชการด้วยความสุภาพเป็นมิตร ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าการที่มาติดต่อเรื่องต่าง ๆ ไม่เป็นเรื่องยาก
- อยากให้ทางเทศบาลจัดกิจกรรมเกี่ยวกับงานสัก (Phuket tatto convention) เพื่อสร้างมาตรฐาน และความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว
- อยากให้ทางเทศบาลเข้มงวดโรงแรมและสถานประกอบการต่าง ๆ อยากให้มีการปล่อยน้ำเสียลงคูคลองสาธารณะโดยไม่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสีย

2.5.13 การสรุปสถานการณ์การพัฒนาโดยใช้เทคนิค SWOT Analysis

การวิเคราะห์ศักยภาพ เพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบัน และโอกาสการพัฒนาในอนาคตของเทศบาลเป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส ศักยภาพและภาวะคุกคามหรือข้อจำกัดอันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของเทศบาล รวมทั้ง การวิเคราะห์

จุดอ่อน จุดแข็งของเทศบาล อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในเขตเทศบาล ซึ่งทั้งหมดจะเป็นการประเมินและสรุปสถานการณ์การพัฒนาของเทศบาลที่จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานในอนาคต โดยทั้งหมดจะใช้เทคนิค SWOT Analysis เป็นตัวแบบในการวิเคราะห์ อันได้แก่การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน (ภายในเขตเทศบาลเมืองปาดอง 16.4 ตร.กม.) คือ จุดแข็ง (Strength-S) จุดอ่อน (Weak -W) และปัจจัยภายนอก (ภายนอกเขตเทศบาลเมืองปาดอง) คือ โอกาส (Opportunity-O) และอุปสรรค (Threat-T) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strength-S)

1. มีหาดทรายสวยงาม สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว สถาบันบันเทิง ที่พัก ร้านอาหาร ใกล้เคียงสร้อยงาหลายหลาย เป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยวทั่วโลก
2. ภาครัฐกิจเอกชน ผู้บริหารและพนักงานเทศบาล มีทักษะความสามารถในการปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการกระบวนการทำงานภายใต้สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ฉุกเฉิน
3. พื้นที่ปาดองเป็นพื้นที่เปิดโอกาสให้ประชาชน และนักลงทุนเข้ามาประกอบอาชีพได้ โดยเสริมการลงทุนให้ความสนใจมาลงทุนจำนวนมากทำให้อัตราการขยายตัวการลงทุนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
4. มีการกำหนดทิศทาง และตำแหน่งการพัฒนาพื้นที่ไว้อย่างชัดเจนสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่เป็ที่ยอมรับร่วมกันของทุกภาคส่วนในพื้นที่มาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน
5. ผู้ประกอบการภาครัฐกิจเอกชน ผู้บริหารและพนักงานเทศบาล มีความรู้ ทักษะ ความสามารถสูงในการประกอบการลงทุน เนื่องจากมีประสบการณ์จากการเป็นเมืองนานาชาติมายาวนาน มีการติดต่อค้าขายและแสวงหาตลาดการท่องเที่ยวจากนานาชาติมาอย่างต่อเนื่อง

จุดอ่อน (Weak-W)

1. พื้นที่มีจำกัดและเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยที่ได้รับผลกระทบจากคลื่นยักษ์สึนามิที่ก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรง จากแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นตามแนวขอบของ Andaman microplate (เกาะสุมาตราถึงประเทศพม่า)
2. บุคลากรภาครัฐบริการมีทักษะการบริการและการประกอบอาชีพในขั้นต้นยังขาดการพัฒนาทักษะฝีมือได้มาตรฐานเป็ที่ยอมรับของนานาชาติ เพื่อเพิ่มผลิตภาพและยกระดับการให้บริการที่ดียิ่งขึ้น
3. ประชาชนบางส่วนมักจะละเมิดกฎหมายและขาดวินัยก่อให้เกิดปัญหาจราจรติดขัดในชั่วโมงเร่งด่วน การตั้งสิ่งกีดขวางบนทางเท้า การทิ้งขยะและปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำสาธารณะ

การบุกรุกที่สาธารณะ ขาดจิตสำนึกในการรักษาสีแกวต์ล่อมทำให้ภูมิทัศน์ของเมืองไม่สวยงาม และขาดความเปราะบางเรียบรอยซึ่งจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่เป็นเมืองท่องเที่ยวนานาชาติ

4. ภาคสวนต่าง ๆ มีส่วนร่วมน้อยในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และกิจกรรมสาธารณะให้บรรลุผลสำเร็จ

5. การเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย

6. การประกอบการบริการส่งผลกระทบต่อและละเมิดต่อวิถีชีวิตของชุมชนดั้งเดิม

7. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคไม่สามารถรองรับการขยายตัวด้านเศรษฐกิจและชุมชนเมืองอย่างเพียงพอ

โอกาส (Opportunity-O)

1. โอกาสกระแสการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระดับโลกที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องโดยเฉพาะประเทศ อินเดีย จีน ตะวันออกกลาง ซึ่งมีประชากรมากประกอบกับการเป็นที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในระดับนานาชาติทำให้ภูเก็ตยังมีโอกาสพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวสากลได้อย่างต่อเนื่อง

สรุป

ศักยภาพการพัฒนาของเมืองปาดอง จะอยู่ที่การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมบริการที่มีแรงหนุนมาจากทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ คือ หาดปาดอง ซึ่งเป็นชายหาดที่มีความสวยงาม มีความโดดเด่นในเรื่องของภาพลักษณ์ และเป็นที่รู้จักของคนทั่วโลกประกอบกับได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากรัฐบาล และยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดอันดามันที่ต้องการให้ภูมิภาคนี้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก เปนประตูเมืองเชื่อมโยงสู่เศรษฐกิจนานาชาติอีกทั้งยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ต ก็สนับสนุนและผลักดันให้ภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก เช่นกันด้วยเหตุนี้จึงเป็นผลดีกับเมืองปาดองเพราะเป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด คือ หาดปาดอง ซึ่งถือเป็นห้องรับแขกของภูเก็ต ดังนั้นจึงนับว่านี่คือ ผลพลอยได้ของเมืองปาดองในรูปของการได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ จากยุทธศาสตร์ดังกล่าว และผู้ได้รับประโยชน์สุดท้าย ก็คือ ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาท้องถิ่น

2.5.14 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองปาดอง

(1) ยุทธศาสตร์ (Strategy) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พันธกิจ ส่งเสริมสนับสนุนการดูแลรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงความสมดุลและสอดคล้องเป็นระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ภายใต้ความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่น

เปาประสงค์ เพื่อให้สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ได้รับการดูแล ประชาชน ให้ความร่วมมือในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดระดับเป้าหมาย

สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นได้รับการดูแล

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

1) ดูแลรักษา พนฟู และสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการดูแล

2) สนับสนุนการป้องกัน และบำบัดมลพิษสิ่งแวดล้อม ลดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม

3) ปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองใหม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม ภูมิทัศน์เมืองป่าต้องมีความสวยงาม

4) สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการใช้มาตรการประหยัด

(2) ยุทธศาสตร์ (Strategy) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

พันธกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน และเพียงพอ สร้างความสะดวกรสบายให้ประชาชนทุกคนในเขตเทศบาลพึงจะได้รับโดยเท่าเทียมกัน

เปาประสงค์ เพื่อให้มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่มีคุณภาพเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ตัวชี้วัดระดับเป้าหมาย

1. การจราจรไฟฟ้า และการจัดการบริการสาธารณะได้มาตรฐานมีประสิทธิภาพ

2. ป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และการระบายน้ำ

3. มีแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคที่เพิ่มขึ้นและเพียงพอ

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

2.1.1 พัฒนาและปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการจราจร ไฟฟ้า และการจัดการบริการสาธารณะ

- จำนวนไฟฟ้า และการบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ

2.1.2 ศึกษาและพัฒนาระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม การระบายน้ำให้มี

คุณภาพ

- สามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และการระบายน้ำให้มีคุณภาพ

2.1.3 จัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค

- มีแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคที่เพิ่มขึ้นและเพียงพอ

2.1.4 ศึกษา ออกแบบ และก่อสร้างเคเบิลใต้ดิน (สายไฟฟาลงดิน) ในเขตเทศบาลเมืองปาดอง

- มีทัศนียภาพที่สวยงามเหมาะสมกับเป็นเมืองท่องเที่ยว

(3) ยุทธศาสตร์ (Strategy) ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

พันธกิจ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในเขตพื้นที่มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีอาชีพเสริมส่งผลให้ชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การพัฒนาการท่องเที่ยว และการจัดระเบียบผู้ประกอบการชายหาดใหม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

เป้าประสงค์ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ เมืองมีความเป็นระเบียบ การท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา

ตัวชี้วัดระดับเป้าหมาย

สร้างรายได้ให้กับประชาชนและพัฒนาการท่องเที่ยว

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นบรรยากาศการท่องเที่ยว

- จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น

2. เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวใหม่และพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเดิม ส่งเสริมอาชีพ

และเพิ่มรายได้แก่ประชาชน

- มีแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพิ่มขึ้น

- ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

3. พัฒนาศักยภาพและสร้างจิตสำนึกบุคลากรและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

- ผู้ประกอบการมีศักยภาพที่สูงขึ้น

4. สร้างเครือข่ายการดูแลรักษาและจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวและการดูแลความปลอดภัยนักท่องเที่ยว

- สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว

5. รมรณรงค์สร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

- ผู้ประกอบการมีจิตสำนึกในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

(4) ยุทธศาสตร์ (Strategy) ด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน

พันธกิจ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ทุกกลุ่มให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้านการจัดการศึกษา การสาธารณสุข การส่งเสริมสุขภาพ การกีฬา การดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และให้ความสำคัญกับบทบาทสตรี

เป้าประสงค์ เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตัวชี้วัดระดับเป้าหมาย

- ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

1. ส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาด้านการศึกษาและเทคโนโลยี

- การศึกษามีมาตรฐานและมีคุณภาพ

2. ส่งเสริม สนับสนุนด้านการดูแลสุขภาพอนามัย และการป้องกันโรค

- ประชาชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น

3. ส่งเสริม สนับสนุนด้านกีฬาและนันทนาการ

- จำนวนสถานที่ออกกำลังกายเพิ่มขึ้น

4. อนุรักษ์สืบสาน ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วันสำคัญของ

ชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ประเพณี และวันสำคัญยังคงอยู่กับท้องถิ่น

5. เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

- สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชน

6. สร้างความปรองดอง ต่อด้านการแพร่ระบาดของยาเสพติดทุกรูปแบบ เพิ่มความเข้มแข็งของชุมชน ดูแลผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และส่งเสริมบทบาทสตรี

- การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง

- ชุมชนมีความเข้มแข็ง

- สร้างความสามัคคีปรองดองในชุมชน

(5) ยุทธศาสตร์ (Strategy) ด้านการเมืองการบริหาร

พันธกิจ พัฒนาด้านการบริหารและการจัดการท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงการปรองดองสมานฉันท์ และการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์ เพื่อให้มีระบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี มีประสิทธิภาพ จัดการบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง คมคา โปร่งใส ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รองรับประชาคมอาเซียน

ตัวชี้วัดระดับเป้าหมาย เพื่อพัฒนาบุคลากร เทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย และเพื่ออำนวยความสะดวก ในการให้บริการแก่ประชาชนกลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

1. บริหารกิจการเทศบาลโดยยึดหลักธรรมาภิบาลภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

2. ส่งเสริมการพัฒนารายได้
 - จัดเก็บรายได้เพิ่มมากขึ้น
- 3) เพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ปัญหา ใหญ่บริการอำนวยความสะดวก แก่ประชาชน
 - บริการประชาชนได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น
- 4) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร เทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้ สถานที่ปฏิบัติงาน และสวัสดิการพนักงานท้องถิ่น
 - บุคลากรมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น
 - เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูง

2.6 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (จุลสารการท่องเที่ยว 2538: 14) ได้กล่าวถึงความหมายของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนไว้ว่า หมายถึงการท่องเที่ยวรวมถึงการจัดบริการอื่น ๆ ทั้งในปัจจุบัน และอนาคตโดย

1. ต้องดำเนินการภายใต้ขีดความสามารถของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว
 2. ต้องตระหนักดีต่อการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว
 3. ต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน
 4. ต้องชี้้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์ (2538: 90-109) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนว่าเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการผสมผสานลักษณะที่ทำให้เศรษฐกิจทั้งระบบผสมผสานกลมกลืนกัน อย่างเหมาะสม เช่น ไม่นั่นเรื่องการขยายตัวทางเศรษฐกิจจนล้มเรื่องการรักษาสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ภราเดช พยัฆวิเชียร (2539: 4-7) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนว่า จำเป็นต้องมีการพิจารณาทั้งในมิติด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม และสิ่งแวดล้อม ควบคู่กันไปโดยตลอด การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยความหมายทั่ว ๆ ไปนั้นหมายถึง การพัฒนาที่จะใช้ประโยชน์ในปัจจุบัน โดยไม่กระทบกระเทือนผลประโยชน์มีพึงมีในอนาคต หรือในอีกความหมายหนึ่งคือ การใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจจากวัฒนธรรม หรือธรรมชาติในระดับที่ให้วัฒนธรรมหรือธรรมชาติ ยังคงสภาพอยู่ได้อย่างถาวร เป็นต้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540: 10) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญ 6 ประการที่ประกอบขึ้นเป็นแนวคิดของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ดังนี้

1) การพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น และระดับภูมิภาคควรส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างจริงจังก่อนการพัฒนาสู่การท่องเที่ยวระหว่างประเทศอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันถึงความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวกับระบบสาธารณูปโภคที่มีอยู่

2) การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น (Local Participation) ควรส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่

3) ขอบเขตของการพัฒนาการท่องเที่ยว (Scale of Tourism Development) ควรพิจารณาอย่างรอบคอบถึงขอบเขตที่เหมาะสมของการพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ทั้งนี้ควรพยายามผลักดันให้การท่องเที่ยว ได้รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่นั้น ๆ

4) การใช้วัสดุและผลผลิตจากท้องถิ่น (Local Product) ควรสนับสนุนการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นในการก่อสร้าง ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากผลผลิตต่าง ๆ ของคนท้องถิ่นซึ่งจะช่วยลดดุลการค้ากับต่างประเทศได้ทางหนึ่ง และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

5) การกระจายรายได้ (Income Distribution) การพัฒนาการท่องเที่ยวควรเป็นรูปแบบที่จะนำรายได้เข้าท้องถิ่นนั้นให้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ระยะยาวของชุมชน

6) การจ้างงาน (Employment) คุณภาพของงานสำหรับคนในท้องถิ่นควรเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว กล่าวคือ มุ่งส่งเสริมรูปแบบของงานที่มีความน่าสนใจและได้รับผลตอบแทนสูง

อนรรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2540: 3) กล่าวว่าไว้ว่าการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) เป็นคำศัพท์ของการพัฒนาที่เกิดขึ้นมาด้วยสาเหตุของความกดดันที่เกิดจากความไม่สมดุลกันระหว่างการเร่งรัดพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเร่งรัดการลงทุนและใช้วัสดุจากทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร้ขอบเขตจึงเป็นผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายอย่างรวดเร็ว สภาพสังคมเสื่อมโทรมช่องว่างของรายได้ระหว่างคนจนกับคนรวยกว้างขึ้น คนยากจนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ กับความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542: 7) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ว่าหมายถึงการท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยม เพราะสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย และธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุง

คุณภาพให้ได้ผลกำไรอย่างเป็นธรรม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมเยือนสม่ำเสมออย่างเพียงพอ แต่มีผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมที่สุดอย่างยั่งยืนยาว

ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2545: 218-219) ได้กล่าวถึงการประชุม Globe'90 (พ.ศ. 2533) ณ ประเทศแคนาดา ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (sustainable tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมี การปกป้องและสงวนรักษาทรัพยากรของอนุชนรุ่นหลังด้วย โดยที่ Eastern Caribbean States Organization (OECS) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่า หมายถึง การใช้ประโยชน์สูงสุดในทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่ดีให้แก่ผู้มาเยือน และเป็นการปรับปรุงคุณภาพชีวิต โดยความร่วมมือของหลาย ๆ ฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ

ราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่า หมายถึง การพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสุนทรียภาพ โดยใช้ทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างชาญฉลาด สามารถรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติ และวัฒนธรรมไว้ได้นานที่สุด เกิดผลกระทบน้อยที่สุดและใช้ประโยชน์ได้ยาวนานที่สุด (อ้างถึงใน รัฐกรณ์ แสงโชติ, 2554: 20)

การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (World Tourism Organization, 1998: 21-22) กล่าวว่า เพื่อสนองตอบความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว โดยปกป้องและรักษาโอกาสให้กับคนในรุ่นต่อ ๆ ไปในอนาคต ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการทรัพยากรทั้งหมดที่จะสนองความต้องการด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในขณะที่จะสามารถธำรงรักษาเนื้อหาทางวัฒนธรรม กระบวนการทางนิเวศวิทยาที่จำเป็น ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเกี่ยวพันและระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวพันชีวิต พืช สัตว์ และมนุษย์ทั้งหลาย ซึ่งจากกรอบแนวคิดดังกล่าว สามารถเป็นหลักการได้ 5 ข้อ คือ

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและทรัพยากรอื่น ๆ ในการท่องเที่ยว จะต้องได้รับการอนุรักษ์ไว้เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต โดยจะยังสามารถอำนวยประโยชน์ให้แก่สังคมปัจจุบันได้
2. จะต้องมีการวางแผนและจัดการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อม และสังคมวัฒนธรรมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว
3. คุณภาพของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวโดยภาพรวมจะยังคงได้รับการรักษาไว้ได้และปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ เมื่อจำเป็นที่จะต้องจัดทำ
4. จะต้องรักษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเอาไว้เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นจะยังคงสามารถรักษาความเป็นที่นิยมอยู่ได้ และสามารถทำการตลาดต่อไปได้

5. ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยวจะต้องเผื่อแผ่หรือกระจายไปในทุกภาคส่วนของสังคม

สรุปได้ว่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หมายถึงการจัดการอย่างดีเยี่ยมเพื่อดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย ธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุงคุณภาพให้มีผลกำไรอย่างเป็นธรรม ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเหมาะสม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเยือนสม่ำเสมออย่างเพียงพอ แต่มีผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

ลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ (อุษาวดี พูลพิพัฒน์ผล, 2545: 12)

1. เป็นการท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง (Continuity) หมายถึงความต่อเนื่องของทรัพยากรธรรมชาติ และความต่อเนื่องของวัฒนธรรมซึ่งจัดเป็นทรัพยากรหลักในการท่องเที่ยว และสามารถอบประสพการณ์นั้นหนาแน่นที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว

2. เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ (Quality) หมายถึงการเน้นคุณภาพของสามส่วนหลัก คือ คุณภาพของสิ่งแวดล้อม คุณภาพของประสพการณ์ หนาแน่นที่นักท่องเที่ยวได้รับ และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

3. เป็นการท่องเที่ยวที่มีความสมดุล (Balance) หมายถึงความสมดุลระหว่างความต้องการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและขีดความสามารถของทรัพยากร

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กอบกุล ศรีวงศ์เจริญ (2544) ได้ศึกษาเรื่องความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา: ตลาดน้ำท่าคา ตำบลท่าคา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสงคราม วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่น ที่มีต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การศึกษาในครั้งนี้อาศัยหลักการการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนที่ดัดแปลงมาจาก The World Wide Fund for Nature (WWF) เพื่อเป็น แนวทางในการศึกษาความพร้อม จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนในท้องถิ่นทั้งที่เกี่ยวข้อง และไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รวมทั้งบุคคลภายนอกที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในตลาดน้ำท่าคา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในท้องถิ่นมีความพร้อมในการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ด้วยศักยภาพของชุมชนเอง ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน และประเพณีและวัฒนธรรม ต่าง ๆ ที่สืบทอดกันมา ล้วนแต่เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการเข้ามาสัมผัส และพบเห็น ดังนั้นการที่ชาวบ้านสามารถเก็บรักษาวิถีชีวิตดั้งเดิมของตัวเองได้มากเท่าไร ชาวบ้านก็จะเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวได้นานเท่านั้น ข้อเสนอแนะ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนรุ่นหลัง ได้ใช้แนวทางการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนมาปรับใช้ในชุมชนของตนเอง 2) ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชน ให้เป็นรูปแบบมากยิ่งขึ้น 3) บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องควรจะมีส่วนช่วย

ในการสนับสนุน และเผยแพร่การอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม รวมถึงสิ่งแวดล้อมของชุมชนสู่สาธารณชน เพื่อ นำไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

สุพัตรา วิชยประเสริฐกุล (2545) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไป การเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงการวิเคราะห์เอกลักษณ์และคุณค่าของเกาะเกร็ด สถานการณ์การท่องเที่ยวและผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเกาะเกร็ด ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน ส่วนใหญ่อยู่ในหมู่ 1, 6 และ 7 ซึ่งเป็นที่ตั้งของชุมชนชาวไทยเชื้อสายมอญ และประกอบอาชีพการทำเครื่องปั้นดินเผา จากการเข้ามาของการท่องเที่ยวทำให้เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและลบต่อเกาะเกร็ดโดยส่งผลให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ แต่การกระจายรายได้ไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้านไม่สามารถป้องกันการอพยพย้ายถิ่นออก รวมถึงทำให้วิถีชีวิตและค่านิยมของชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต่างจากเดิม อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวได้สร้างความเจริญแก่เกาะเกร็ดช่วยฟื้นฟูศิลปทอประเพณี และวัฒนธรรม การปรับปรุงและช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อเอกลักษณ์และคุณค่าของเกาะเกร็ด พบว่า เครื่องปั้นดินเผาทั้งในรูปแบบที่เป็นตัวชุมชน และในรูปของผลิตภัณฑ์ ได้รับผลกระทบมากที่สุดทั้งทางบวกและทางลบ เมื่อผลกระทบทางลบจากการท่องเที่ยวมารวมกับปัญหาที่ประสบอยู่แล้วไม่ว่าจะเป็นปัญหาน้ำท่วม ปัญหาคารพ่นระบาดของยาเสพติด รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ จึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของเกาะเกร็ด ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเกาะเกร็ด มีดังนี้ 1. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม หรือจัดสร้างขึ้นใหม่ 2. แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ถนน ท่าเรือ การดูแลรักษาความสะอาด รวมถึงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นในอนาคต 3. แนวทางการส่งเสริมด้านการตลาดการท่องเที่ยว ทั้งการประชาสัมพันธ์ รวมถึงการจัดการด้านมาตรฐานราคาสินค้าและบริการ 4. แนวทางเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว 5. แนวทางการจัดองค์การบริหารการท่องเที่ยว รวมถึงเสนอให้จัดตั้งกลุ่มเพื่อเกาะเกร็ด เพื่อเข้ามาบริหารและจัดการการท่องเที่ยวของเกาะเกร็ดโดยตรง และเสนอออกมาเป็นเส้นทางการเดินทางท่องเที่ยวแบบใหม่ให้เกิดการกระจายนักท่องเที่ยวรวมถึงเกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง ในขณะที่ยังคงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์และคุณค่าของเกาะเกร็ด ตามหลักการของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

สรพงษ์ ศรีพุ่ม (2545) ได้ศึกษาเรื่องภาพลักษณ์เกี่ยวกับจังหวัดปทุมธานีเพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานีอย่างยั่งยืน วัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว และแสวงหาแนวทางในการพัฒนาระบบการสื่อสารในเชิงสัญลักษณ์เพื่อการ

ท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานีอย่างยั่งยืน โดยศึกษาข้อมูลสำหรับนำไปใช้ในการผลิตสื่อและกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาอย่างยั่งยืน การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผลการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณพบว่า นโยบายด้านการท่องเที่ยว คือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวทางน้ำ ซึ่งมีการกำหนดแผนงานไว้ แต่ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการ ปัญหาที่พบคือ ไม่มีงบประมาณในการดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ความไม่พร้อมและการมีส่วนร่วมของชุมชน การขาดแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยว และการขาดศูนย์ข้อมูลและดำเนินการด้านการท่องเที่ยว ประชาชนของจังหวัดปทุมธานี ที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านอายุ ด้านการศึกษา และด้านอาชีพ และพฤติกรรมเปิดรับสื่อของประชาชนเกี่ยวกับจังหวัดปทุมธานีมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ในทัศนคติของประชาชนของจังหวัดปทุมธานี โดยพฤติกรรมเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดปทุมธานีกับภาพลักษณ์ของจังหวัดปทุมธานีในทัศนคติของประชากรมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก โดยมีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ

จุฬาวดี จันทรเทวาลิขิต (2547) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเกาะช้าง: กรณีศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ หมู่ 2 บ้านสลักเพชร กิ่งอำเภอเกาะช้างใต้ จังหวัดตราด พบว่า ประชาชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวเห็นด้วยกับการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง แต่ไม่แน่ใจกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาการท่องเที่ยวและความพร้อมในการเตรียมรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง และจากการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มคือ ประชาชนท้องถิ่น ผู้ประกอบการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวมีความเห็นไม่ต่างกันในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวและความพร้อมในการเตรียมการรับการพัฒนา ซึ่งในเชิงบวกมีความเห็นว่า ทำให้มีระบบสาธารณูปโภคที่ดีขึ้น มีการจัดสร้างโรงกำจัดขยะและระบบบำบัดน้ำเสียที่ดี เป็นต้น ส่วนในเชิงลบมีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องมีบทบาทกับการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวน้อย ผู้ประกอบการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกอบการ เป็นต้น

กิตติ อริยานนท์ (2548) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม และพัฒนาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวของผู้บริหาร นักท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่น ศึกษาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ก่อนและหลังทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและพัฒนาการท่องเที่ยวในอุทยานให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ผลการวิจัยหลังร่วมกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพบว่า มีปัญหาและความต้องการของอุทยานที่สำคัญได้แก่ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม การ

จัดสิ่งแวดล้อมศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และปัญหาชุมชนผลการดำเนินการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสมถิติผลการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์การเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยก่อนและหลังวิจัยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในเชิงบวกประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากรายได้ประจำโดยทำหน้าที่เป็นผู้นำเที่ยว รายได้ส่วนหนึ่งจากการท่องเที่ยวยังนำมาใช้ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวในอุทยาน เกิดการรวมกลุ่มของชาวประมงชายฝั่งเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว อุทยานมีกฎระเบียบในการเข้าเยี่ยมชมอุทยานซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวและมีความสะอาดมากขึ้น นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นซึ่งไม่ทิ้งขยะเกลื่อนกลาด โดยทิ้งขยะลงในถังขยะที่ทางอุทยานจัดเตรียมไว้ จากผลการวิจัยที่ได้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์บูรณาการทฤษฎีและสรุปเป็นกระบวนการจริยธรรมสิ่งแวดล้อม และกระบวนการเรียนรู้การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ภายหลังสิ้นสุดกระบวนการวิจัยพบว่า ยังคงมีความต่อเนื่องของการดำเนินการทั้งนักท่องเที่ยวประชาชนในท้องถิ่น และผู้เกี่ยวข้อง มีการนำแผนปฏิบัติการคู่มือศึกษาธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวของอุทยาน ไปจัดทำ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไปได้ศึกษาเรียนรู้ก่อน และหลังการท่องเที่ยว อุทยานมีการปรับปรุงทัศนียภาพบริเวณปากคลองบางกรวยใหญ่เพื่อให้ น้ำทะเลสามารถไหลเข้าออกได้ สะดวกป้องกันปัญหาระดับความเค็มของน้ำทะเลในสวนป่าชายเลน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตป่าชายเลน และสัตว์น้ำ โดยอนาคตทางอุทยานจะทำการก่อสร้างกำแพงกั้นน้ำทะเลไม่ให้ น้ำทะเลพัดทรายเข้ามาปิดปากคลอง การท่องเที่ยวในอุทยานเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากยิ่งขึ้น โดยนักท่องเที่ยวจากเดิมที่มาเที่ยวในลักษณะเข้าไปเย็นกลับ สามารถเข้ามาพักในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อชื่นชมและเรียนรู้ธรรมชาติมากยิ่งขึ้น ผลจากการวิจัยพบว่า กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีความเหมาะสมที่จะใช้ในการทำให้เกิดการเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา จึงเสนอแนะว่า ควรนำวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปใช้ในกระบวนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านอื่น ๆ ที่มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้และการปฏิบัติรวมทั้งเกิดพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจ, สังคม, และสิ่งแวดล้อมโดยมุ่งเน้นสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆที่ขาดการดูแลรักษา และจัดการที่ดี นอกจากนี้ควรคำนึงถึงปัญหา และต้องการของสถานที่ท่องเที่ยววันนั้น ๆ และควรมีความต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้และทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่เสื่อมโทรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

จตุพล ชูจันทร์ (2549) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ในตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการมีส่วนร่วมสร้างและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ

บริหารจัดการเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน การศึกษาปัญหาและความต้องการดำเนินการโดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้ประกอบการ ช่างราชการและผู้นำชุมชนและชาวบ้านเดิม โดยคัดเลือกแบบเจาะจง นำปัญหาและความต้องการที่ได้สร้างและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการ P D C A ทดลองใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมตามความต้องการ สอบถามความพึงพอใจระหว่างการดำเนินการทดลอง กับหลังการทดลอง 1 เดือน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นในชุมชนปัจจุบัน คือ จำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาพักและใช้บริการลดลง กระทบกระเทือนต่อรายได้ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงฤดูกาล และการเกิดเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ในโลกที่มีผลในภาพรวมทั่วไป ส่วนสาเหตุที่มีผลกระทบต่อชุมชนโดยตรง คือ การขาดความร่วมมือของคนในชุมชนในการดำเนินการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว และรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญ ความประทับใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อพฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้อง และความสวยงามที่มีในชุมชนปัจจุบันจึงลดลง ประชาชนจึงมีความต้องการที่จะร่วมกันจัดตั้งองค์กรเพื่อร่วมกันทำหน้าที่บริหารจัดการให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน รูปแบบการมีส่วนร่วมที่สร้างและพัฒนาขึ้น ดำเนินการยกร่างมาจากปัญหาและความต้องการของประชาชน เป็นกระบวนการที่จัดให้ตัวแทนของประชาชนร่วมกันประชุม ศึกษา คิด วางแผนและจัดตั้งองค์กรขึ้น เพื่อบริหารจัดการให้เกิดแนวทางในการปฏิบัติแก่คนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของชุมชน การทดลองใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมดำเนินการคัดเลือกตัวแทนแบบเจาะจงเข้าร่วมประชุมจำนวน 20 คน สร้างความรู้ความเข้าใจที่จำเป็นต่อการจัดตั้งองค์กรและการบริหารจัดการ ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนปฏิบัติกรร่วมกันในการจัดตั้งองค์กร กำหนดรูปแบบ บทบาท หน้าที่ เขียนแผนปฏิบัติการและกำหนดแนวทางในการติดตามผล เพื่อปรับปรุงการมีส่วนร่วมบริหารจัดการเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน การเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างดำเนินการทดลองและหลังการทดลอง 1 เดือน ประชาชนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการประชุม การคัดเลือกตัวแทนร่วมประชุม ความรู้ที่ได้รับ การจัดตั้งองค์กร การกำหนดบทบาทหน้าที่ การมีส่วนร่วมในการเขียนแผนปฏิบัติการเพื่อการนำไปใช้และการกำหนดแนวทางในการติดตามผลเพื่อปรับปรุงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

นพวรรณ ปีสิริกันต์ (2551) ศึกษาวิจัยเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการพัฒนาที่ยั่งยืน: กรณีศึกษา 3 ชุมชน บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชุมชนท้องถิ่นกับกลุ่มผลประโยชน์ ภายใต้นโยบายสาธารณะที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่อเป็นกลไกไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังไม่เกิดขึ้นในชุมชนบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เนื่องจากชุมชนมีส่วนร่วมน้อยมาก และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวที่น้อยมาก โดยชุมชนบริเวณนี้ส่วนใหญ่มีรายได้หลักจากการทำเกษตร และการรับจ้าง ซึ่งผู้รับผลประโยชน์ส่วนใหญ่จะตกอยู่กับกลุ่มนายทุนที่เข้ามาซื้อที่ดินและทำกิจกรรมต่าง ๆ และพบว่าในปัจจุบัน ชุมชนเป็นเจ้าของที่ดินน้อยมาก บางหมู่บ้านขายที่ดินให้กลุ่มนายทุน

หมดแล้ว มูลค่าทางเศรษฐกิจจึงเกิดจากการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ความขัดแย้งของชุมชนกับกลุ่มผลประโยชน์มีน้อย ส่วนใหญ่เอื้อประโยชน์กันมากกว่า ดังนั้น การที่จะให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและทรัพยากรธรรมชาติยังคงอยู่อย่างสมบูรณ์ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของนายทุนที่เข้ามาอยู่ใหม่ร่วมกับชุมชน โดยมีองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ประสาน นำทีมการใช้องค์ความรู้ด้านการจัดการสมัยใหม่ และใช้การวิจัยมาเป็นเครื่องนำทางการพัฒนาจึงจะเกิดความยั่งยืนได้

นภดล นพรัตน์ (2551) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าฝาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในชุมชน ผลการศึกษามีดังนี้ คือ ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การค้นหาปัญหา การวางแผน การปฏิบัติกิจกรรม และการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และมีส่วนร่วมน้อยในการตัดสินใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของพื้นที่ การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน นั้นพบว่า (1) ปัจจัยภายใน ประชาชนมีทัศนคติที่ดีปานกลางต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ตระหนักถึงประโยชน์ที่ได้รับต่อส่วนรวมจากการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวมากพอสมควรในระดับปานกลาง (2) ปัจจัยภายนอก ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว และได้รับการชักชวนจากบุคคล หรือหน่วยงานในภาครัฐ ภาคเอกชน หรือผู้นำหมู่บ้านในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนค่อนข้างมาก และมีแรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวและการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐด้านการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง ส่วนการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว แรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยว การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐด้านการท่องเที่ยว และการได้รับการชักชวนจากบุคคล หรือหน่วยงานในภาครัฐ ภาคเอกชน มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของประชาชนมากกว่าปัจจัยภายในซึ่ง ได้แก่ ทัศนคติของประชาชนต่อการท่องเที่ยว ประโยชน์ที่จะได้รับจากการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และการตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นมาก ได้แก่ 1) ขาดการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ดี 2) แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมไม่เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ 3) สิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิทัศน์เสื่อมโทรม 4) เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น

ปิยวรรณ คงประเสริฐ (2551) ได้ศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่ง

หมายเพื่อตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยววิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก ใช้หลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยบูรณาการแผนพัฒนาทั้งมิติด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และจิตใจไว้ในแผนเดียวกัน และบูรณาการความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และนักท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้น 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ รายการตรวจสอบทรัพยากร และแบบสอบถาม ผลการวิจัยจากรายการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว พบว่า ทรัพยากรทางธรรมชาติ ได้แก่ ชายหาด อ่าว น้ำตก เกาะ และป่าไม้ ทรัพยากรวัฒนธรรมและสิ่งสร้างขึ้น ได้แก่ วัด ศาล พระเจดีย์ และพระพุทธรูปจำลอง ทรัพยากรประเพณี วิถีชีวิต และงานเทศกาล ได้แก่ งานฟูลมูนปาร์ตี้ การแข่งขันหาหอยกลม และประเพณีลากพระทางทะเล ทรัพยากรด้านกิจกรรม ได้แก่ การดำน้ำ ดำประการัง การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ การพายคายัค แคนู เรือนำเที่ยว และการประมงพื้นบ้าน ทรัพยากรด้านบริการ ได้แก่ โรงแรมที่พักหรือรีสอร์ทที่ได้มาตรฐาน บริการด้านการคมนาคมขนส่งที่สะดวก บริการ ข้อมูล และศูนย์ข้อมูล นักท่องเที่ยว โรงพยาบาล และสถานบริการด้านสุขภาพ สถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง บริการด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และการมีป้ายบอกทิศทาง และระบบสื่อความหมายในสถานที่ท่องเที่ยว แนวทางการวางแผนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ การพัฒนาการท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อปลูกจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยพัฒนาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีมาตรฐานระดับโลกเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง และสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนโดยยึดหลักการพัฒนาตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ เกษตรยั่งยืน และเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน

พิศุจน์ รัตนวงศ์ (2552) ได้ศึกษาการบริหารนโยบายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหาร การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาเกาะช้างและพื้นที่เชื่อมโยง จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 2) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 3) เพื่อศึกษาบทบาทในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเอกสาร ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการบริหารนโยบายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นโยบายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหาร การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และพื้นที่เชื่อมโยง จังหวัดตราด ไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลต่อการบริหารการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่ให้เป็นการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการพัฒนาเพื่อสร้างความสมดุล

ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของพื้นที่ที่ต้องการพัฒนา 2) บทบาทในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหาร การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาเกาะช้างและพื้นที่เชื่อมโยง จังหวัดตราด สอดคล้องกับภาระกิจที่กำหนดไว้ในมาตรา 20 และมาตรา 21 แห่งพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะต้องกำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อให้นโยบายและแผนบรรลุผลและการจัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ต้องคำนึงถึงหลักการผังเมืองและสิ่งแวดล้อมและ 3) รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหาร การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาเกาะช้างและพื้นที่เชื่อมโยง จังหวัดตราด ควรมึรูปแบบที่เป็นการพัฒนาเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย

สุรีย์พร ธรรมิกพงษ์ และคณะ (2553) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างยั่งยืน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทน้ำตก โดยใช้แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก ของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (2) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ ใช้แนวทางการสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนสำหรับนักเรียนประถมศึกษา อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสนทนากลุ่ม ชุดการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนและหลังใช้ชุดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า (1) สภาพปัจจุบันของการจัดการสภาพแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติเขาค้อ (น้ำตกธารทิพย์) อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีลักษณะการจัดการด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติประเภทน้ำตกที่มีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ในระดับดีมาก (2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาค้อ (น้ำตกธารทิพย์) ได้รับการดูแลภายใต้อุทยานแห่งชาติชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาบริเวณรอบอุทยาน โดยส่งเสริมทางด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวพบปัญหาที่ควรดำเนินการเร่งด่วน คือ 1) ควรจัดทำป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว 2) จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์และ 3) จัดทำวารสารและนำผลการวิจัยไปสู่ภาคปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (3) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วีระพล ทองมา และคณะ (2554) ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านเมืองก๊อต ตำบลก๊อตช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์หลักคือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเพื่อหาจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ และจุดด้อยในการแก้ไขปรับปรุง โดยการพัฒนารูปแบบกลยุทธ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านเมืองก๊อต ตำบลก๊อตช้าง

อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้รับการพัฒนาจนเป็นมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย (Home Stay Standard Thailand) ในระหว่างปี 2554 - 2556 โดยการรวบรวมข้อมูลนั้น ได้อาศัยวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนภายในชุมชนบ้านเมืองก๊อต รวมทั้งนักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนคณะทีมงานผู้วิจัย จำนวนทั้งสิ้น 180 ราย ซึ่งเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi structure interview) ประกอบกับวิธีการเก็บข้อมูลทั้งการสอบถาม สังเกต การประชุมกลุ่มย่อยในช่วงที่มีการดำเนินการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ชุมชนบ้านเมืองก๊อตนั้น มีการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวในสองลักษณะ คือ 1) การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวโดยภาคเอกชน หรือบริษัทเอกชน โดยมีธุรกิจการท่องเที่ยวที่สำคัญคือ ศูนย์อภิบาลช้าง ปางช้างแม่แตงทัวร์ ปางช้างแก่งก๊อต บริษัทเชียงใหม่แอดเวนเจอร์ และเดอะพิก แอดเวนเจอร์ ส่วนอีกลักษณะหนึ่งคือ การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวโดยภาคประชาชน ได้รวมกลุ่มกันดำเนินการ ซึ่งมีกิจกรรมหลัก ๆ คือ กิจกรรมการล่องแพไม้ไผ่ และแพยาง กิจกรรมบ้านพักสัมผัสชีวิตชนบท (Home Stay) กิจกรรมเยี่ยมชมน้ำตกตาดหมอก และกิจกรรมเข้าชมวัดเมืองก๊อต และอนุสาวรีย์พระนเรศวร เป็นต้น กิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านเมืองก๊อตก่อให้เกิดความสนใจและสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี จนในที่สุดจึงได้รับประกาศนียบัตรจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ให้เป็นที่พักที่ได้รับมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยระหว่างปี 2554 - 2556 ซึ่งช่วยทำให้เป็นการประกันคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวภายในชุมชน ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ชุมชนยังมีกิจกรรมเด่นที่สำคัญซึ่งสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ได้แก่ การสัมผัสชีวิตความเป็นอยู่ของคนกับช้าง ซึ่งแยกออกจากกันไม่ได้เลย เนื่องจากช้างเหมือนกับเป็นสมาชิกคนหนึ่งของคนครอบครัว โดยนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับช้างตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้าถึงตอนเย็น โดยชุมชนมีกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมชมชอบมากก็คือ กิจกรรมคนเลี้ยงช้าง นั่นเอง นอกจากนี้ชุมชนบ้านเมืองก๊อตยังมีเสน่ห์ของการล่องแพยางและแพไม้ไผ่ในแก่งก๊อต ที่มีน้ำไหลเชี่ยว ไส้สะอาด และมีโขดหินที่สวยงามเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชอบการผจญภัยและความตื่นเต้นเป็นอย่างมากธรรมชาติของป่าไม้ที่สวยงาม ร่มรื่น ยังเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวส่วนมากอยากมาเที่ยวซ้ำแล้วซ้ำอีก แต่อย่างไรก็ตามบ้านเมืองก๊อตยังมีข้อบกพร่องหรือข้อต่อที่ยังควรปรับปรุง โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละกิจกรรมให้ต่อเนื่อง และเป็นพันธมิตรที่ดีต่อกันระหว่างธุรกิจท่องเที่ยวที่ดำเนินการโดยบริษัทเอกชนเอง และหรือกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดำเนินการด้วยกลุ่มของประชาชนภายในชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการท่องเที่ยวจะยั่งยืนได้จะต้องอาศัยความร่วมมือ การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่หวังแต่ประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง พร้อมทั้งทุกภาคส่วนต้องคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่จะต้องมิไว้ให้การอนุชนรุ่นหลังต่อไปให้นานที่สุดนั่นเอง

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงได้มาซึ่งรูปแบบกลยุทธ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนเมืองกัต โดยเฉพาะการมุ่งเน้นที่ต้องพัฒนาคนให้เป็นศูนย์กลางของการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว คนภายในชุมชน ต้องมีการเรียนรู้และเข้าใจตนเองหรือชุมชน รวมทั้งมีความรู้และเข้าใจโลกภายนอกด้วยเช่นกัน โดยที่ กระบวนการภายในนั้นควรมุ่งเน้นเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยการวิเคราะห์มิติจากภายนอก ซึ่งได้แก่ลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มหรือแต่ละประเทศ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ในการบริหาร หรือจัดการตามบริบทของชุมชนในการสร้างความพึงพอใจ และความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่ม และสิ่งสำคัญในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวในอนาคตของชุมชนบ้านเมืองกัต ก็คือการจัดการด้านการเงินที่โปร่งใส ยุติธรรม และมีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยทำให้การจัดการการท่องเที่ยวภายในชุมชนมีความยั่งยืน ยิ่งถ้ามีการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนโดยการร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจร่วมกันวางแผน และการได้รับผลประโยชน์อย่างทั่วถึงภายในชุมชน ย่อมก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วินิตรา ลีละพัฒนา และคณะ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุมชนบ้านแม่สาใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย เพื่อการให้บริการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน วัตถุประสงค์เพื่อ 1) บรรยายสภาพทั่วไปของโฮมสเตย์ในพื้นที่ชุมชนบ้านแม่สาใหม่ 2) หาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาชุมชนบ้านแม่สาใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย 3) วิเคราะห์และพัฒนามาตรฐานโฮมสเตย์ไทยในพื้นที่ชุมชนบ้านแม่สาใหม่ให้ได้รับมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย และ 4) ประเมินผลการพัฒนาชุมชนให้ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาชุมชนแม่สาใหม่ ซึ่งได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวนทั้งสิ้น 60 ราย ด้วยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structure interview) พร้อมทั้งการประชุมเวทีชาวบ้าน การฝึกอบรม และการประชุมกลุ่มย่อย รวมทั้งการจัดทำโครงการนำร่อง (pilot project) ด้วยการนำนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว จำนวน 30 ราย เข้าไปท่องเที่ยวภายในชุมชน และร่วมกิจกรรมโฮมสเตย์ของชาวบ้าน จากนั้น ได้ร่วมกันวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรคของชุมชนในการพัฒนาให้เป็นมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ชุมชนบ้านแม่สาใหม่ มีสภาพทั่วไปที่เอื้อต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าม้ง และธรรมชาติที่สวยงาม ซึ่งทั้งสององค์ประกอบช่วยส่งเสริมและผลักดันให้ชุมชนแห่งนี้มีศักยภาพเพียงพอต่อการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่ใกล้ตัวเมืองเชียงใหม่ แต่อย่างไรก็ตาม คณะผู้วิจัยร่วมกับชุมชนในการหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนา ชุมชนบ้านแม่สาใหม่ ให้เป็นไปตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ทั้งในด้านที่พัก อาหารและโภชนาการ ความปลอดภัย อธยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน รายการนำเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การสร้างคุณค่า และมูลค่าของผลิตภัณฑ์รวมทั้งการบริหารของ

กลุ่มโฮมสเตย์ให้เป็นไปตามมาตรฐานตัวชี้วัดของมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย แต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของความเป็นชุมชนเผ่าม้ง

การวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์และพัฒนาชุมชนบ้านแม่สาใหม่ให้ได้มาตรฐานตัวชี้วัดของโฮมสเตย์ไทยทั้ง 10 ด้าน ด้วยการใช้จุดเด่นที่ชุมชนมีอยู่ในการผลักดันกิจกรรมการท่องเที่ยว พร้อมทั้งแก้ไขและพัฒนาจุดอ่อนหรือจุดด้อยที่ชุมชนมีอยู่ ด้วยการกำหนดกฎ ระเบียบ และกติกา ต่าง ๆ โดยประชาชนภายในชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดและตัดสินใจเพื่อรับนักท่องเที่ยว ซึ่งจะเข้ามาเยี่ยมชมหรือศึกษาดูงานภายในชุมชนมากยิ่งขึ้นในอนาคต จากนั้นทางชุมชนได้มีการสมัครสมาชิกจากคนที่มี ความสนใจจริง ๆ รวมกลุ่มกันจัดตั้งกรรมการศูนย์วัฒนธรรมชุมชนเผ่าม้ง (บ้านแม่สาใหม่) เพื่อพัฒนาชุมชนในการรองรับการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย โดยได้เชิญวิทยากรซึ่งเป็นคณาจารย์และ นักศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก สาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว มาให้การฝึกอบรมอย่าง ต่อเนื่องจำนวน 5 ครั้ง และได้จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์มาตรฐาน ในลักษณะของ โครงการนำร่อง (pilot project) จากนั้นได้มีการประเมินผลพร้อมปรับปรุงแก้ไข และได้ยื่นขอ ประเมินการเป็นโฮมสเตย์มาตรฐานจากกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ระหว่าง วันที่ 8 - 25 สิงหาคม 2555 และผ่านการประเมินจนได้รับใบประกาศนียบัตร และตราสัญลักษณ์ มาตรฐานโฮมสเตย์ไทยระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2557

คณิงภรณ์ วงเวียน (2555) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่าง ยั่งยืน: กรณีศึกษาเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง วัดอุปสมงค์เพื่อศึกษา 1) สถานการณ์การท่องเที่ยวของ เกาะเสม็ด 2) ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะเสม็ด 3) สร้างยุทธศาสตร์การ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ที่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบ่งเป็น 6 กลุ่ม คือ 1) บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ 2) บุคลากรในภาคธุรกิจ 3) ประชาชนท้องถิ่น 4) มัคคุเทศก์ 5) นักท่องเที่ยวชาวไทย 6) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แนว ทางการสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสอบถาม แบบประเมินร่างยุทธศาสตร์ และแบบประเมินยุทธศาสตร์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การใช้แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การประชุม อภิปรายกลุ่ม ผลการวิจัย พบว่า 1) เกาะเสม็ดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความพร้อมด้าน ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล และป่าไม้ มีความสวยงามและจุดเด่นในด้านหาดทรายขาวละเอียด น้ำ ทะเลใส มีอ่าวต่าง ๆ มากมาย และเป็นสัญลักษณ์ของวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี มีความเหมาะสม ของกิจกรรมการท่องเที่ยว การบริการทางการท่องเที่ยว การจัดการทางการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวของเกาะเสม็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และปริมาณ นักท่องเที่ยวที่ต้องการให้มาท่องเที่ยวที่เกาะเสม็ดส่วนมากอยู่ระหว่าง 200,001-500,000 คน/ปี 2) เกาะเสม็ดมีปัญหาด้านมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม เช่น การกำจัดขยะ การจัดการน้ำเสีย ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม ความขัดแย้งด้านกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และปริมาณน้ำจืดไม่เพียงพอ

ส่วนอุปสรรคคือ ขาดการบูรณาการในการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ งบประมาณในการบริหารจัดการท่องเที่ยวและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เพียงพอ ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ขาดการวางผังพื้นที่เฉพาะในการพัฒนาอนุรักษ์เกาะเสม็ด และขาดหน่วยงานหลักหรือกลไกการประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่เกาะเสม็ดอย่างจริงจัง 3) ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ที่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง มีวิสัยทัศน์ คือ เกาะเสม็ดเป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลที่ได้มาตรฐานและยั่งยืนในภาคตะวันออกของไทย ประกอบด้วย 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ได้แก่ 1) เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว 2) เสริมสร้างการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และระบบสาธารณูปโภค 3) พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการตลาดท่องเที่ยวเชิงคุณภาพอย่างยั่งยืน ซึ่งในการประเมินยุทธศาสตร์ดังกล่าวโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า ยุทธศาสตร์ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของเกาะเสม็ด และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

โฆสิต ไชยประสิทธิ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในมิติการพัฒนาจากภายในกรณีศึกษาชุมชนในสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของคนและพื้นที่ในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนที่อยู่ในบริเวณสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง และเพื่อศึกษาหารูปแบบ แนวทาง วิธีการที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการพึ่งตนเองของชุมชนในท้องถิ่นอย่างเหมาะสมสรุปผลการวิจัยได้เป็น 3 ประเด็นหลัก คือ 1. ศักยภาพของชุมชนและทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวได้แก่ 1.1 บริบทชุมชน แม้ว่าชุมชนอ่างขางจะมีความหลากหลายในด้านชาติพันธุ์ แต่ก็สามารถอยู่ร่วมสังคมกันได้อย่างกลมกลืนและสันติ มีการคงเอกลักษณ์ตามชนเผ่าของตนเอง ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร ผลผลิตสำคัญเป็นพืชเมืองหนาวจากการส่งเสริมของสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง ซึ่งนารายได้หลักเข้ามาสู่ชุมชน นอกจากนี้หลังฤดูเก็บเกี่ยวหรือเวลาที่ว่างเว้นจากเกษตรกรรม ยังมีการผลิตสินค้าหัตถกรรม การขายของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว 1.2 ศักยภาพของทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว อ่างขางเป็นชุมชนที่มีพรมแดนติดกับสหภาพเมียนมาร์เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญทางด้านความมั่นคง เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้เสด็จและมีพระราชดำริที่จะสร้างงาน สร้างรายได้แก่คนในท้องถิ่นแทนการปลูกฝิ่น จึงทรงให้มีการส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์เมืองหนาวแทน และกลายเป็นแหล่งผลิตสินค้าการเกษตรส่งออกที่สำคัญ จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลในแต่ละชุมชนมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่โดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สามารถส่งเสริม และพัฒนาให้เป็นกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว อันจะเป็นการสืบสานและสืบทอดมรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่น และการอนุรักษ์ทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไปได้ ดังนี้ (1) แหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรกรรมบนพื้นที่สูง (2) ทรัพยากรความงามทางธรรมชาติ (3) ภูมิปัญญาด้านพืชสมุนไพรต่าง ๆ (4) ภูมิปัญญาด้านอาหารพื้นเมืองต่าง ๆ เช่นของชาวจีนยูนนาน ไทใหญ่ เป็นต้น (5)

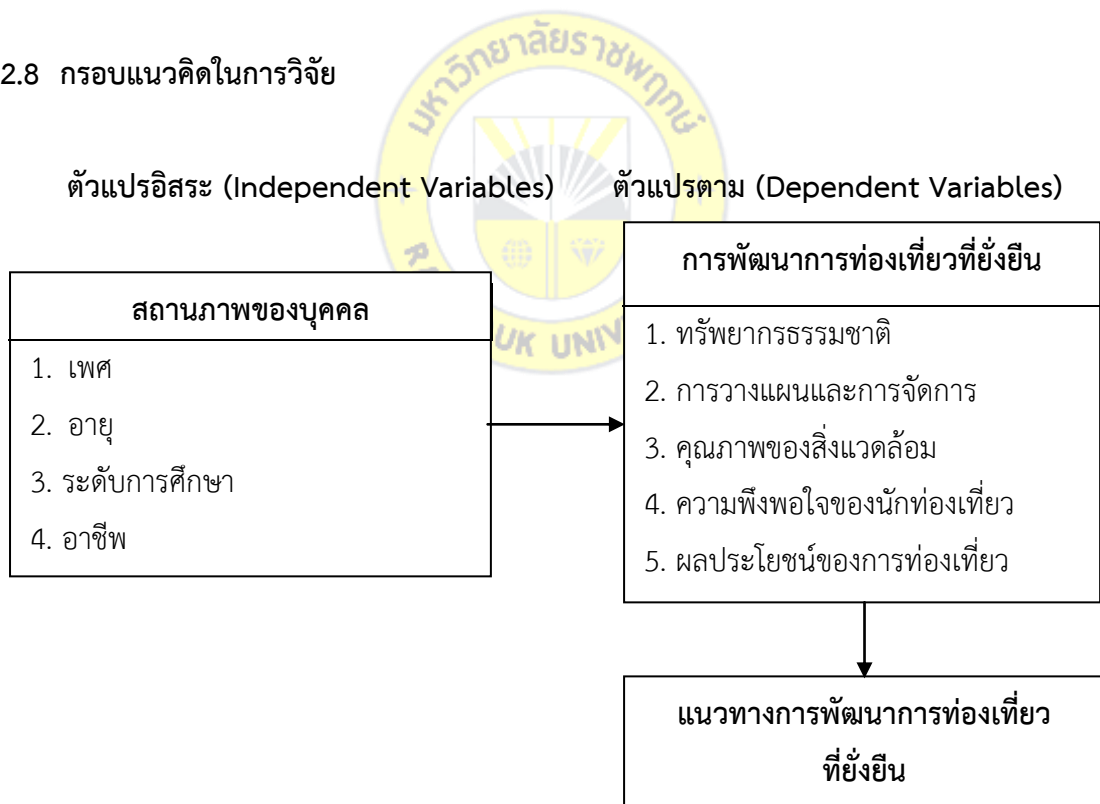
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรม (6) ภูมิปัญญาเกี่ยวกับพิธีกรรมและงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน (7) ประวัติศาสตร์ชุมชน เรื่องเล่า เรื่องราวต่าง ๆ ที่สืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น (8) วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของพี่น้องชนเผ่า ได้แก่ มูเซอคา ดาราอ้าง (ปะหล่อง) จินยูนนาน ไทใหญ่ เป็นต้น 2. ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม นั้น เนื่องจากชุมชนต่าง ๆ อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบและการดูแลของสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง ทำให้เกิดข้อขัดแย้งต่าง ๆ น้อยมาก เพราะสถานีเกษตรหลวงอ่างขางได้ดำเนินการ ส่งเสริมชุมชนด้านอาชีพ ตลอดจนเป็นตัวกลางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน 3. กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยชุมชน ยังไม่สามารถหาคำตอบได้ การศึกษาในครั้งนี้เป็นการกระตุ้น และมุ่งหวังจะใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม

Catherin Jane Bull (1991) ศึกษาวิจัยเรื่องการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ควบคุมของออสเตรเลีย: ยุทธศาสตร์การวางแผนทางกายภาพและสาธารณสุขปโภค (Sustainable Tourism in Remote Australia: Strategies for Physical Planning and Infrastructure) ได้ศึกษาการท่องเที่ยวและความยั่งยืนที่เกี่ยวกับการวางแผนทางกายภาพและสาธารณสุขปโภคในอุทยานแห่งชาติพบว่า พื้นที่ควบคุมของออสเตรเลียด้านการท่องเที่ยวมีสิ่งดึงดูดใจด้านกิจกรรมของนักท่องเที่ยว เพราะมีคุณลักษณะที่แตกต่าง มีธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์ กว้างใหญ่ ว่างเปล่า วัฒนธรรมเก่าแก่ และมีอยู่จริง ธรรมชาติแบบผจญภัยและเส้นทางที่ไม่ราบเรียบ การขาดแคลนความรู้ที่เป็นทางการ ความจำกัดและไม่มั่นคงของประชากร ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับเส้นทางตลาดของธุรกิจ และการท่องเที่ยวในพื้นที่ ด้วยการวางแผนลักษณะพื้นที่ควบคุมในรูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และนำไปสู่รากฐานการท่องเที่ยวแบบค้นพบประสบการณ์ การสำรวจและการศึกษาที่เหมาะสม โดยการวิจัยนี้ได้ประเมินรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนด้วยการเชื่อมโยงหลักเกณฑ์องค์ประกอบดังนี้คือ 1) การดูแลสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม 2) การใช้เพื่อประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม 3) กระบวนการควบคุมสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมด้วยการวางแผนทางกายภาพและการวางระบบสาธารณสุขปโภค ในพื้นที่เกาะเบอร์ดาร์รา เกาะลิซาร์ด และอูลูรูหรือยูลารรา ในช่วงเวลาการใช้และการพัฒนา โดยการดูแลวัดที่การควบคุมการใช้เครื่องจักรและการฝ่าฝืนระเบียบในการบุกรุก การกัดเซาะและผลกระทบต่อรายได้และการเห็นนำไปสู่การควบคุมการฝ่าฝืน ซึ่งจะถูกใช้ขัดกับเหตุผลด้านสิ่งแวดล้อมเพียงอย่างเดียว โดยสิ่งที่ปรากฏคือทีมงานด้านสิ่งแวดล้อม พื้นที่บริการและเครือข่ายจะส่งผลกระทบต่อสภาพลบ ส่วนการวัดโดยใช้ข้อกำหนดด้านการส่งเสริมประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม การขาดการถ่ายทอด ความเป็นไปได้ในการค้นหาหรือปฏิริยาสะท้อนกลับ และข้อจำกัดในการเลือกประสบการณ์ในพื้นที่ที่เป็นจุดด้อย รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่แปลกแยกจากจุดเด่นในสิ่งดึงดูดใจที่ทำให้เป็นปัญหา ประเด็นเหล่านี้เชื่อมโยงกับพื้นฐานความรู้และฝ่ายบริหารด้านการดูแล และการใช้ประโยชน์ ซึ่งบ่งชี้ถึงความจำเป็น

ในการลงทุนและกระบวนการของแหล่งประเมินค่า ผู้ประสานการจัดการวางแผนและความชัดเจนของเป้าหมายที่เป็นประสบการณ์ ตามมาด้วยการค้นหายุทธศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนและความยั่งยืนของพื้นที่

สรุปได้ว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จึงหมายถึงการท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาและธำรงรักษาในเชิงพื้นที่ เช่น ชุมชน สิ่งแวดล้อม โดยสามารถดำรงอยู่ได้ตลอดกาลไม่เสื่อมคลาย การพัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนจำเป็นต้องจัดระบบการจัดการที่ต้องประสานนโยบายต่าง ๆ และการวางแผนเชิงรุก ตลอดจนให้ความรู้และการศึกษาแก่กลุ่มต่าง ๆ เพื่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนระยะยาว เปลี่ยนแปลงทรัพยากรที่ถูกลำมาใช้เกินปริมาณให้อยู่ในระดับที่สามารถปรับปรุงให้อยู่ในสภาพคงทนถาวร และให้การศึกษแก่ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบต่อการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขึ้นอยู่กับ การสร้างดุลยภาพระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในท้องถิ่น การไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม การพิทักษ์ทรัพยากร ความสมบูรณ์ทางวัฒนธรรมที่คงไว้วิถีวัฒนธรรมดั้งเดิม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ในภาพรวม เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ตามสถานภาพของบุคคลากร และเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการการวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ เป็นผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้น 1,053 แห่ง ประกอบด้วยผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว จำนวน 615 แห่ง (สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ สาขาภาคใต้ เขต 2 ภูเก็ต, 2558: 1-63) ธุรกิจที่พัก จำนวน 112 แห่ง และธุรกิจนันทนาการ 326 แห่ง (สำนักงานเทศบาลเมืองป่าตอง, 2558)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

3.1.2.1 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ศึกษาความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีขนาดกลุ่มตัวอย่าง 285 แห่ง โดยเทียบกับตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่ากันและสุ่มมาร้อยละ 30 ดังนี้

ธุรกิจนำเที่ยว 105 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 30%

ธุรกิจที่พัก 105 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 30%
 ธุรกิจนันทนาการ 105 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 30%
 ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ประกอบการท่องเที่ยว	ประชากร (แห่ง)	กลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)
ธุรกิจนำเที่ยว	615	105
ธุรกิจที่พักแรม	112	105
ธุรกิจนันทนาการ	326	105
รวม	1,053	315

รวม 315 แห่ง ซึ่งสูงกว่าตารางสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และยอมรับได้

3.1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-Structured Interview) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 5 คน เป็นผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาลเมืองป่าตอง อำเภอเกาะภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำนวน 2 คน เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 3 คน

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต โดยสรุปเป็นตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

3.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ สถานภาพของผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลป่าตอง อำเภอเกาะภูเก็ต จำแนกเป็น

3.2.1.1 เพศ ได้แก่

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.2.1.2 อายุ ได้แก่

- 1) น้อยกว่า 30 ปี
- 2) มากกว่า 30 ปี

3.2.1.3 ระดับการศึกษา ได้แก่

1) ต่ำกว่าปริญญาตรี

2) สูงกว่าปริญญาตรี

3.2.1.4 อาชีพ ได้แก่

1) ธุรกิจนำเที่ยว

2) ธุรกิจที่พัก

3) ธุรกิจนันทนาการ

3.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ที่ใช้ในการศึกษา 2 ตัวแปร ได้แก่

3.2.2.1 ความคิดเห็นการพัฒนากการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนรวม 5 ด้านตาม World Tourism Organization (1998: 21-22) ได้แก่

1) ทรัพยากรธรรมชาติ

2) การวางแผนและการจัดการ

3) คุณภาพของสิ่งแวดล้อม

4) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

5) ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non -Structured Interview) ได้แก่

3.3.1 แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

คำถา แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นแนวทางการพัฒนากการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 7 ข้อ ด้านการวางแผนและการจัดการ จำนวน 10 ข้อ ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม จำนวน 10 ข้อด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว จำนวน 10 ข้อ และด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ประมาณ 10 ข้อ โดยเกณฑ์มาตรฐานเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert's Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแต่ละระดับมีความหมายคือ

5 หมายถึง มีการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3.2 แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ (Interview) การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non -Structured Interview) โดยแบบสัมภาษณ์นี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี แนวคิด รวมถึงการทบทวนเอกสารต่างๆ เพื่อออกแบบคำถามใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลเมืองป่าตอง อำเภอเกาะทุ่ง จังหวัดภูเก็ต และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวนรวม 5 คน โดยมีข้อคำถาม 4 ข้อ ดังนี้

คำถามข้อที่ 1. ควรจะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของหาดป่าตองอย่างไรจึงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ

คำถามข้อที่ 2. ในทัศนะของท่าน เอกลักษณะของหาดป่าตองมีอะไรบ้าง

คำถามข้อที่ 3. สิ่งที่คุณจะสื่อความหมายของหาดป่าตองสำหรับนักท่องเที่ยวมีอะไรบ้าง

คำถามข้อที่ 4 ท่านมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนในภาพรวมของหาดป่าตองอย่างไรบ้าง

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งมีองค์ประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการวางแผนและการจัดการ ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว

3.4.2 สร้างข้อคำถาม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 7 ข้อ ด้านการวางแผนและการจัดการ จำนวน 10 ข้อ ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม จำนวน 10 ข้อ ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว จำนวน 10 ข้อ และด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว จำนวน 10 ข้อ

3.4.3 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

3.4.3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการที่ได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อตรวจสอบโครงสร้างและความถูกต้องครบถ้วน

3.4.3.2 การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุม สายใจ บรรณาธิการวารสาร (ออนไลน์) มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

2. รองศาสตราจารย์ ดร.ทิวต์ มณีโชติ อาจารย์วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

3. นายมงคล คุ่มบ้าน ผู้จัดการฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท ทัวร์อีส (ที อี ที) จำกัด
ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Object Congruence: IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อ ได้ค่า IOC แต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.79 – 1.00 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้

3.4.4 ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แลวนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่น ตามวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .95

3.4.5 ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้จริงต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

3.5.1.1 ผู้วิจัย และผู้ช่วยผู้วิจัย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์ฯ ภูเก็ต คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทำการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 315 ชุด โดยที่ผู้แจกแบบสอบถามจะรอรับแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วกลับคืนทันทีกรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อสงสัยก็จะคอยชี้แจง และอธิบายข้อสงสัยแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

3.5.1.2 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม

3.5.1.3 จัดหมวดหมู่ของข้อมูลในแบบสอบถามแล้วเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

3.5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

3.5.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3.5.2.2 ผู้วิจัยสรุปรวบรวมความคิดเห็นในแต่ละด้านทันทีที่จับแบบสัมภาษณ์ในแต่ละด้าน

3.5.2.3 เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยจะสรุปอีกครั้ง ซึ่งหากผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีก

3.5.2.4 การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้บันทึกเทปไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกเสียงผู้ให้สัมภาษณ์

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว จะนำข้อมูลไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ตามข้อมูลต่อไปนี้

3.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) แล้วสรุปเป็นค่าร้อยละ (Percentages)

3.6.2 วิเคราะห์ระดับการความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ การวางแผนและการจัดการ คุณภาพของสิ่งแวดล้อม ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3.6.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test-independent)

3.6.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตาม อาชีพ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ใช้การทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffé)

3.6.5 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำ หรือข้อความที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความสังเคราะห์ และวิเคราะห์ด้วยหลักแห่งเหตุผล สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์ ปรัชญาการณ ความสัมพันธ์ และประเด็นสำคัญ เพื่อตอบคำถามการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จากประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบอาชีพการท่องเที่ยว ได้แก่ ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจที่พัก และธุรกิจนันทนาการ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ในภาพรวม เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ตามสถานภาพของบุคลากร และเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต รวมเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) ระหว่างวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นหลัก และใช้วิจัยเชิงคุณภาพ (Quality research) โดยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-Structured Interview) ประกอบ แล้วสรุปเป็นข้อมูล นำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการวางแผนและการจัดการ ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ตามสถานภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยว

ตอนที่ 4 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว (Face-to-Face) แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-Structured Interview) แล้วสรุปข้อมูลเป็นแบบบรรยาย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละ ของสถานภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยว

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	183	58.1
หญิง	132	41.9
รวม	315	100.0
2. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	169	53.7
30 ปีขึ้นไป	146	46.3
รวม	315	100.0
3. การศึกษา		
ต่ำกว่าหรือปริญญาตรี	274	87.0
สูงกว่าปริญญาตรี	41	13.0
รวม	315	100.0
4. อาชีพ		
ธุรกิจนำเที่ยว	105	33.3
ธุรกิจที่พัก	105	33.3
ธุรกิจนันทนาการ	105	33.3
รวม	315	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สถานภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยว ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 315 คน เป็นเพศชาย จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 และเพศหญิง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 53.7 และอายุ 30 ปีขึ้นไป จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าหรือปริญญาตรี จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 87.0 และมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และมีอาชีพธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจที่พักและธุรกิจนันทนาการ มีจำนวนเท่ากัน คือ 105 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 33.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการวางแผนและการจัดการ ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ด้านความพึงพอใจ
ของนักท่องเที่ยว และด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต โดยรวม

ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่ยั่งยืน	\bar{X}	SD	แปล ความหมาย	ลำดับ
1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	3.57	3.57	มาก	3
2. ด้านการวางแผนและการจัดการ	3.52	3.52	มาก	4
3. ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม	3.39	3.39	ปานกลาง	5
4. ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	3.68	3.68	มาก	1
5. ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว	3.58	3.58	มาก	2
โดยรวม	3.55	3.55	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}=3.55$, $SD = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไป
น้อย ได้แก่ ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการวางแผนและการจัดการ ส่วนด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับ
ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	\bar{X}	SD	แปล ความหมาย	ลำดับ
1.1 รักษาชายหาดป่าตองมีความสวยงามทางธรรมชาติ	3.66	0.93	มาก	1
1.2 ดูแลทรายที่ละเอียดของหาดป่าตองให้คงความเป็น ธรรมชาติ	3.65	0.92	มาก	2
1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่หาดป่าตองมีความอุดม สมบูรณ์	3.53	1.09	มาก	5

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ต่อ)

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	\bar{X}	SD	แปล ความหมาย	ลำดับ
1.4 ระบุบำรุงทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่หาดป่าตองให้มี ความอุดมสมบูรณ์ อย่างต่อเนื่อง	3.47	1.05	ปานกลาง	7
1.5 รักษาความสะอาดของหาดป่าตองให้อากาศมี ความบริสุทธิ์	3.50	1.01	ปานกลาง	6
1.6 ดูแลวิวทิวทัศน์ ทัศนียภาพ หาดป่าตองยังคงมี ความงดงาม	3.63	0.98	มาก	3
1.7 กำหนดบุคคล/กลุ่มบุคคล/หน่วยงาน ดูแลความ สมบูรณ์ของหาดป่าตองอย่างต่อเนื่อง	3.54	1.00	มาก	4
รวม	3.57	0.82	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57, SD = .82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ การรักษา
ชายหาดป่าตองมีความสวยงามทางธรรมชาติ ดูแลทรายที่ละเอียดของหาดป่าตองให้คงความเป็น
ธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก ดูแลวิวทิวทัศน์ ทัศนียภาพ หาดป่าตองยังคงมีความงดงาม อยู่ในระดับ
มากกำหนดบุคคล/กลุ่มบุคคล/หน่วยงานดูแลความสมบูรณ์ของหาดป่าตองอย่างต่อเนื่อง แหล่งน้ำ
ธรรมชาติในพื้นที่หาดป่าตองมีความอุดมสมบูรณ์ ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่
รักษาความสะอาดของหาดป่าตองให้อากาศมีความบริสุทธิ์ และระบุบำรุงทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่
หาดป่าตองให้มีความอุดมสมบูรณ์ อย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านการวางแผนและการจัดการ

2. ด้านการวางแผนและการจัดการ	\bar{X}	SD	แปล ความหมาย	ลำดับ
2.1 มีการวางแผนและการจัดการหาดป่าตองให้คงความเป็น ธรรมชาติ	3.55	1.02	มาก	4
2.2 มีการวางแผนและการจัดการแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่หาด ป่าตองอย่างเป็นระบบ	3.55	1.08	มาก	3
2.3 มีการวางแผนและการจัดการระบบน้ำเสียอย่างเป็นระบบ	3.41	1.03	ปานกลาง	10
2.4 มีการวางแผนป้องกันการเกิดอุทกภัย น้ำท่วม และดินถล่มใน พื้นที่หาดป่าตอง	3.49	1.01	ปานกลาง	8
2.5 มีการวางแผนและการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินใน พื้นที่หาดป่าตองอย่างมีระบบ	3.65	1.02	มาก	1
2.6 มีการวางแผนและการจัดการอนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมการ ใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีความยั่งยืน	3.59	1.03	มาก	2
2.7 มีการวางแผนและการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่หาดป่า ตองอย่างเป็นระบบ	3.48	1.02	ปานกลาง	7
2.8 มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่หาดป่าตอง	3.49	1.08	ปานกลาง	6
2.9 มีการวางแผนหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวกับ หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	3.53	.99	มาก	5
2.10 มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	3.45	1.00	ปานกลาง	9
โดยรวม	3.52	.84	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านการวางแผน
และการจัดการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = .84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดย
เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ มีการวางแผนและการจัดการใช้
ประโยชน์ทรัพยากรดินในพื้นที่หาดป่าตองอย่างมีระบบ อยู่ในระดับมาก มีการวางแผนและการ

จัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีความยั่งยืน อยู่ในระดับมาก และ มีการวางแผนและการจัดการแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่หาดป่าตองอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีการวางแผนและการจัดการหาดป่าตองให้คงความเป็นธรรมชาติ มีการวางแผนหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับ หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และมีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่หาดป่าตอง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม

3. ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	SD	แปลความหมาย	ลำดับ
3.1 หาดป่าตองยังคงเป็นธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์ และบรรยากาศดี	3.52	1.01	มาก	1
3.2 ชายหาดป่าตอง มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย	3.48	.99	ปานกลาง	3
3.3 น้ำทะเล ไม่มีสี และไม่มีกลิ่น	3.33	.96	ปานกลาง	8
3.4 น้ำทะเลมีความสะอาดเหมาะสำหรับการว่ายน้ำ และเล่นกีฬาทางน้ำ	3.45	.99	ปานกลาง	4
3.5 ป่าไม้ยังคงความอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.41	1.03	ปานกลาง	6
3.6 หาดป่าตองมีการตกแต่งสถานที่ได้สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยว	3.43	1.01	ปานกลาง	5
3.7 ทัศนียภาพของชายหาดป่าตองมีความงดงาม	3.49	.92	ปานกลาง	2
3.8 มีการตกแต่งด้านภูมิสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติ	3.36	.98	ปานกลาง	7
3.9 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ มีการก่อสร้างกลมกลืนกับธรรมชาติ	3.21	.98	ปานกลาง	10
3.10 พื้นที่จัดขยะและสิ่งปฏิกูลห่างไกลจากแหล่งท่องเที่ยว	3.25	1.03	ปานกลาง	9
โดยรวม	3.39	.77	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, $SD = .77$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดย

เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ หาดป่าตองยังคงเป็นธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์และบรรยากาศดี อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ทัศนียภาพของชายหาดป่าตองมีความงดงาม และชายหาดป่าตอง มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

4. ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	\bar{X}	SD	แปล ความหมาย	ลำดับ
4.1 มีความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยว	3.85	.79	มาก	1
4.2 มีความพร้อมของกิจกรรมทางการท่องเที่ยว	3.83	.91	มาก	3
4.3 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก	3.83	.93	มาก	2
4.4 มีป้ายอธิบายความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว แต่ละจุดความสำคัญได้อย่างชัดเจน	3.61	.93	มาก	7
4.5 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย	3.77	.93	มาก	5
4.6 มีผลิตภัณฑ์และสินค้าทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย	3.77	.94	มาก	4
4.7 ความเหมาะสมของราคาผลิตภัณฑ์และการท่องเที่ยว	3.55	1.03	มาก	8
4.8 ความปลอดภัยมาตรฐานของการบริการและ กิจกรรมการท่องเที่ยว	3.50	.94	ปานกลาง	9
4.9 มีความเหมาะสมของราคาผลิตภัณฑ์และการท่องเที่ยว	3.47	1.06	ปานกลาง	10
4.10 มีความสวยงามของทัศนียภาพโดยรอบของหาดป่าตอง	3.64	.97	มาก	6
โดยรวม	3.68	.75	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, $SD = .75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ มีความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก อยู่ในระดับมาก และมีความพร้อมของกิจกรรมทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีผลิตภัณฑ์และสินค้าทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว

5. ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว	\bar{X}	SD	แปล ความหมาย	ลำดับ
5.1 ลดปัญหาความขัดแย้งของประชาชน นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการ การรวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยว	3.47	1.04	ปานกลาง	9
5.2 ช่วยให้เกิดการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิมมิให้สูญหาย	3.51	.98	มาก	8
5.3 ช่วยเผยแพร่ศิลปะ วัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว	3.59	.99	มาก	6
5.4 ช่วยให้เกิดงานเทศกาลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือแหล่ง ท่องเที่ยว	3.63	1.00	มาก	3
5.5 ช่วยให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาสภาพภูมิทัศน์ และกายภาพให้ดีขึ้น	3.57	.96	มาก	7
5.6 เกิดการพัฒนาพื้นที่ธรรมชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ ในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	3.61	.96	มาก	5
5.7 เกิดการกระจายรายได้ภายในชุมชนมากขึ้น	3.65	.95	มาก	2
5.8 มีการส่งเสริมเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษา รัสเซีย และภาษาอาเซียน	3.72	1.01	มาก	1
5.9 ผู้ประกอบการได้รับความรู้ และวิทยาการใหม่ ๆ	3.62	.98	มาก	4
5.10 มีความรัก ความสามัคคี และความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น	3.46	.96	ปานกลาง	10
โดยรวม	3.58	.80	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยวโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, $SD = .80$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ มีการส่งเสริมเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษารัสเซีย และภาษาอาเซียน อยู่ในระดับมาก เกิดการกระจายรายได้ภายในชุมชนมากขึ้น อยู่ในระดับมาก และช่วยให้เกิดงานเทศกาลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้ประกอบการได้รับความรู้ และวิทยาการใหม่ ๆ เกิดการพัฒนาพื้นที่ธรรมชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	ชาย		หญิง		t	P
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD		
1. ทรัพยากรธรรมชาติ	3.51	.85	3.65	.75	-1.485	.138
2. การวางแผนและการจัดการ	3.40	.90	3.69	.72	-3.194*	.002
3. คุณภาพของสิ่งแวดล้อม	3.31	.84	3.51	.65	-2.417*	.016
4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	3.59	.79	3.81	.66	-2.621*	.009
5. ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว	3.51	.83	3.68	.75	-1.768	.078
โดยรวม	3.46	.76	3.67	.62	-2.583*	.010

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ผู้ประกอบการที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ยกเว้นด้านทรัพยากร ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	น้อยกว่า 30 ปี		30 ปีขึ้นไป		t	P
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ทรัพยากรธรรมชาติ	3.60	0.84	3.53	0.79	.831	.407
2. การวางแผนและการจัดการ	3.53	0.85	3.51	0.83	.269	.788
3. คุณภาพของสิ่งแวดล้อม	3.37	0.76	3.41	0.78	-.430	.668
4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	3.71	0.78	3.65	0.71	.635	.526
5. ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว	3.64	0.83	3.52	0.77	1.263	.208
โดยรวม	3.57	0.73	3.52	0.701	.577	.564

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ ผู้ประกอบการที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้านจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	ต่ำกว่า/ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	P
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ทรัพยากรธรรมชาติ	3.52	0.82	3.88	0.69	-2.993*	.004
2. การวางแผนและการจัดการ	3.47	0.84	3.86	0.78	-2.801*	.005
3. คุณภาพของสิ่งแวดล้อม	3.35	0.76	3.66	0.79	-2.395*	.017
4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	3.66	0.75	3.80	0.74	-1.134	.258
5. ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว	3.56	0.81	3.70	0.73	-1.130	.263
โดยรวม	3.51	0.71	3.78	0.68	-2.245*	.024

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ยกเว้นด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยง และด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ

ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	Between Groups	78.313	2	39.156	91.974*	.000
	Within Groups	132.828	312	.426		
	Total	211.141	314			
ด้านการวางแผนและการจัดการ	Between Groups	70.363	2	35.182	71.803*	.000
	Within Groups	152.872	312	.490		
	Total	223.236	314			
ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม	Between Groups	53.350	2	26.675	61.954*	.000
	Within Groups	134.334	312	.431		
	Total	187.683	314			
ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	Between Groups	60.078	2	30.039	80.235*	.000
	Within Groups	116.808	312	.374		
	Total	176.886	314			
ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว	Between Groups	69.416	2	34.708	80.330*	.000
	Within Groups	134.805	312	.432		
	Total	204.220	314			
โดยรวม	Between Groups	64.340	2	32.170	103.558*	.000
	Within Groups	96.922	312	.311		
	Total	161.262	314			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ จึงนำไปสู่การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffé ปรากฏผลดังตารางที่ 4.12 - 4.17 ดังนี้

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

อาชีพ	\bar{X}	การเปรียบเทียบ		
		ธุรกิจนำเที่ยว	ธุรกิจที่พัก	ธุรกิจนันทนาการ
		2.87	3.88	3.96
ธุรกิจนำเที่ยว	2.87	-	1.01*	1.09*
ธุรกิจที่พัก	3.88		-	0.08
ธุรกิจนันทนาการ	3.96			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านทรัพยากรธรรมชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ โดยกลุ่มอาชีพธุรกิจนันทนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจที่พัก และกลุ่มอาชีพธุรกิจนำเที่ยว

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัด ด้านการวางแผนและการจัดการ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

อาชีพ	\bar{X}	การเปรียบเทียบ		
		ธุรกิจนำเที่ยว	ธุรกิจที่พัก	ธุรกิจนันทนาการ
		2.85	3.87	3.84
ธุรกิจนำเที่ยว	2.85	-	1.02*	0.99*
ธุรกิจที่พัก	3.87		-	0.03
ธุรกิจนันทนาการ	3.84			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านแผนและการจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ โดยกลุ่มอาชีพธุรกิจที่พัก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจนันทนาการ และกลุ่มอาชีพธุรกิจนำเที่ยว

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

อาชีพ	\bar{X}	ธุรกิจนำเที่ยว	ธุรกิจที่พัก	ธุรกิจนันทนาการ
		2.83	3.80	3.54
ธุรกิจนำเที่ยว	2.83	-	0.97*	0.71*
ธุรกิจที่พัก	3.80		-	0.26*
ธุรกิจนันทนาการ	3.54			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ

กลุ่มอาชีพธุรกิจนำเที่ยวมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มธุรกิจที่พัก

กลุ่มอาชีพธุรกิจนำเที่ยวมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มธุรกิจนันทนาการ

กลุ่มอาชีพธุรกิจที่พักมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มธุรกิจนันทนาการ

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่

อาชีพ	\bar{X}	ธุรกิจนำเที่ยว	ธุรกิจที่พัก	ธุรกิจนันทนาการ
		3.07	3.92	4.05
ธุรกิจนำเที่ยว	3.07	-	0.85*	0.98*
ธุรกิจที่พัก	3.92		-	0.13*
ธุรกิจนันทนาการ	4.05			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ โดยกลุ่มอาชีพธุรกิจนันทนาการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มธุรกิจที่พักและกลุ่มธุรกิจนำเที่ยว

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

อาชีพ	\bar{X}	ธุรกิจนำเที่ยว	ธุรกิจที่พัก	ธุรกิจนันทนาการ
		2.93	3.78	4.03
ธุรกิจนำเที่ยว	2.93	-	0.85*	1.10*
ธุรกิจที่พัก	3.78		-	0.25*
ธุรกิจนันทนาการ	4.03			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ โดย

กลุ่มอาชีพธุรกิจนำเที่ยวมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มธุรกิจที่พัก

กลุ่มอาชีพธุรกิจนำเที่ยวมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มธุรกิจนันทนาการ

กลุ่มอาชีพธุรกิจที่พักมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มธุรกิจนันทนาการ

ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

อาชีพ	\bar{X}	ธุรกิจนำเที่ยว	ธุรกิจที่พัก	ธุรกิจนันทนาการ
		2.91	3.85	3.89
ธุรกิจนำเที่ยว	2.91	-	(1.01) *	(0.98)*
ธุรกิจที่พัก	3.85		-	(0.04)
ธุรกิจนันทนาการ	3.89			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ โดยกลุ่มอาชีพธุรกิจนันทนาการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มธุรกิจที่พัก และกลุ่มธุรกิจนำเที่ยว

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการท่องเที่ยว จากผู้ตอบแบบสอบถามคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การจัดเป็นหมวดหมู่และการแจกแจงความถี่ (Frequency) สรุปเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.18 ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ (%)
1. ควรจัดระเบียบผู้ประกอบการชายหาดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย คั้นหาดทรายให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยว	85	26.98
2. ควรปลูกต้นไม้เพิ่มมากขึ้นบริเวณชายหาด และพื้นที่ชุมชนเมืองป่าตองให้เป็นพื้นที่สีเขียว	66	20.95
3. ควรจัดระเบียบที่จอดรถ และมอเตอร์ไซด์	53	16.83
4. ควรเพิ่มถังขยะให้มากขึ้น และจัดพื้นที่วางถังขยะ	23	7.30
5. ควรเพิ่มป้ายบอกข้อมูล หรือเส้นทางท่องเที่ยวให้มากขึ้น และหลากหลายภาษา เช่น ภาษาจีน ภาษารัสเซีย ภาษามลายู เป็นต้น	19	6.03
6. ควรกำหนดราคาอาหารที่ขายนักท่องเที่ยวให้ได้ราคามาตรฐาน	13	4.13
7. ควรจัดระเบียบป้ายโฆษณาต่างๆ ที่รูก่่าพื้นที่สาธารณะ เช่น ป้ายที่פק โรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร และแผงลอยให้เป็นระเบียบ	11	3.49
8. ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ทำความสะอาดชายหาดให้บ่อย และให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม	10	3.17
9. ควรจัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้รู้จัก	9	2.86
10. ควรจัดอบรมด้านภาษาให้กับประชาชน พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความรู้การใช้ภาษากับนักท่องเที่ยวสอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC)	8	2.54
11. ควรจัดอบรมผู้ประกอบการ และประชาชนในเขตเทศบาลเมืองป่าตองเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสีย และน้ำทิ้งต่างๆ ให้ได้มาตรฐานสากล ก่อนปล่อยลงสู่ทะเล	7	2.22
12. ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ	6	1.90
13. ควรบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับผู้ฝ่าฝืนกฎ ระเบียบต่างๆ เช่น ทิ้งขยะ หาบเร่ แผงลอย ฯลฯ	4	1.27
14. โครงการที่เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ควรทำนอกฤดูการท่องเที่ยว	1	0.32
รวม	315	100.00

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จากทั้งหมด 315 คำตอบ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะด้านการจัดระเบียบผู้ประกอบการชายหาดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย คั้นหาดทรายให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยว จำนวน 85 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 25.37 รองลงมาได้แก่ การปลูกต้นไม้เพิ่มมากขึ้นบริเวณชายหาด และพื้นที่ชุมชนเมืองป่าตองให้เป็นพื้นที่สีเขียว จำนวน 66 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 19.70 และการจัดระเบียบที่จอดรถ และมอเตอร์ไซค์ จำนวน 53 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 15.82 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามโดยการสังเคราะห์ผลจากแบบสอบถามและข้อเสนอแนะจากปลายเปิด สังเคราะห์เป็น 4 คำถาม แนวทางการพัฒนา โดยได้คำตอบจากการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างในลักษณะตัวต่อตัวจากผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลเมืองป่าตองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 5 คน โดยสรุปผลได้ดังนี้

คำถามข้อที่ 1. ควรจะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของหาดป่าตองอย่างไรจึงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ

คำตอบ หาดป่าตองในอดีตเป็นหาดที่คนทั่วไปไม่รู้จัก นอกจากกลุ่มฮิปปีที่รักธรรมชาติและความสะดวก เนื่องจากหาดอยู่หลังเขาสูงชันการเดินทางไปยากลำบาก เนื่องจากมีช่องเขากำแพงซึ่งขวางกั้นระหว่างตัวอำเภอกะทู้กับชายหาด ในปี พ.ศ. 2502 ได้มีการตัดถนนพระบรมมีทำให้การเดินทางจากเมืองภูเก็ตไปหาดป่าตองสะดวกยิ่งขึ้น

คำถามข้อที่ 2. ในทัศนะของท่าน เอกลักษณ์ของหาดป่าตองมีอะไรบ้าง

คำตอบ เอกลักษณ์ของหาดป่าตองมีชายหาดที่ขาวสะอาด ทรายสีขาว และน้ำทะเลสีฟ้าใส เหมาะแก่การเล่นน้ำ ชายฝั่งเว้าลึกเป็นรูปโค้งเหมือนพระจันทร์เสี้ยว มีความยาวประมาณ 3 กิโลเมตร หาดป่าตองยังมีลักษณะพิเศษ คือชายหาดโอบล้อมด้วยภูเขาเป็นแนวยาวปิดหัวท้ายหาดของหาดช่วยกำบังคลื่นลมได้เป็นอย่างดี

คำถามข้อที่ 3. สิ่งที่จะสื่อความหมายของหาดป่าตองสำหรับนักท่องเที่ยวมีอะไรบ้าง

คำตอบ สิ่งที่จะสื่อความหมายของหาดป่าตองสำหรับนักท่องเที่ยว คือ หาดป่าตอง หาดทรายสีขาว น้ำทะเลใสสะอาด วิถีชีวิตที่สวยงาม ปะการังอุดมสมบูรณ์ ส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และดูแลรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงความสมดุล สอดคล้องเป็นระบบนิเวศให้ป่าตอง เมืองน่าเที่ยว น่าอยู่อย่างยั่งยืน

คำถามข้อที่ 4 ท่านมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนในภาพรวมของหาดป่าตองอย่างไรบ้าง

คำตอบ 1) แก้ไข กฎหมายผังเมืองให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการเติบโตของเมืองในอนาคต เพื่อนำมาซึ่งการพัฒนาเมืองป่าตองให้ยั่งยืน และเหมาะสมในอนาคตต่อไป 2) การกำหนดทิศทางการพัฒนาการเจริญเติบโตของเมืองให้เป็นไปอย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยนำข้อเด่นของความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามปลายเปิด และผลการสัมภาษณ์ มาสังเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ตดังนี้ 1) ควรสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเขตเทศบาลเมืองป่าตอง เช่น ชุมชนบ้านมอญ น้ำตกวังซี้ออน ชุมชนนาใน ชุมชนชายวัด และชุมชนปากบาง 2) จัดให้มีโครงการหมู่บ้านฮาลาล (Halal Village) ที่ชุมชนบ้านกะหลิม 3) จัดระเบียบพื้นที่สูบบุหรี่โดยจัดให้มีโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ 4) ทำให้เมืองป่าตองเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon) เช่น รมรณรงค์ให้มีการใช้จักรยานให้มากขึ้น 5) จัดตั้งสมาคมรักษ์หาดป่าตอง เป็นการรวมตัวของผู้ประกอบการบริเวณชายหาดเพื่อร่วมกันบริหารจัดการดูแลชายหาดป่าตองร่วมกันให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ตามสถานภาพของบุคคลากร และเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว จำนวนรวม 315 ตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ 5 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t-test-independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

5.1 สรุป

5.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการท่องเที่ยว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 315 คน เป็นเพศชาย จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 53.7 ส่วนใหญ่มีการศึกษิต่ำกว่าหรือปริญญาตรี จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 87.0 มีอาชีพธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจที่พักและธุรกิจนันทนาการ มีจำนวนเท่ากัน คือ 105 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 33.3

5.1.2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

ผู้ประกอบการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติ การวางแผนและการจัดการ และคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

1) ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) มีความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยว 2) การ

เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก 3) มีความพร้อมของกิจกรรมทางการท่องเที่ยว 4) มีผลิตภัณฑ์และสินค้าทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย 5) มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย 6) มีความสวยงามของทัศนียภาพโดยรอบของหาดป่าตอง 7) มีป้ายอธิบายความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละจุด ความสำคัญได้อย่างชัดเจน 8) ความเหมาะสมของราคาผลิตภัณฑ์และการท่องเที่ยว 9) ความปลอดภัยมาตรฐานของการบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยว และ 10) มีความเหมาะสมของราคาผลิตภัณฑ์และการท่องเที่ยว ตามลำดับ

2) ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) มีการส่งเสริมเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษา รัสเซีย และภาษาอาเซียน 2) เกิดการกระจายรายได้ภายในชุมชนมากขึ้น 3) ช่วยให้เกิดงานเทศกาลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยว 4) ผู้ประกอบการได้รับความรู้ และวิทยาการใหม่ๆ 5) เกิดการพัฒนาพื้นที่ธรรมชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ ในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า 6) ช่วยเผยแพร่ศิลปะ วัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว 7) ช่วยให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาสภาพภูมิทัศน์ และกายภาพให้ดีขึ้น 8) ช่วยให้เกิดการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิมมิให้สูญหาย 9) ลดปัญหาความขัดแย้งของประชาชน นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยว และ 10) มีความรัก ความสามัคคี และความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น ตามลำดับ

3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) รักษาชายหาดป่าตองมีความสวยงามทางธรรมชาติ 2) ดูแลทรายที่ละเอียดของหาดป่าตองให้คงความเป็นธรรมชาติ 3) ดูแลวิวทิวทัศน์ ทัศนียภาพ หาดป่าตอง ยังคงมีความงดงาม 4) กำหนดบุคคล/กลุ่มบุคคล/หน่วยงาน ดูแลความ สมบูรณ์ของหาดป่าตองอย่างต่อเนื่อง 5) แหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่หาดป่าตองมีความอุดมสมบูรณ์ 6) รักษาความสะอาดของหาดป่าตองให้อากาศมี ความบริสุทธิ์ และ 7) ทะนุบำรุงทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่หาดป่าตองให้มีความอุดมสมบูรณ์ อย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

4) ด้านการวางแผนและการจัดการ ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านการวางแผนและการจัดการ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) มีการวางแผนและการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินในพื้นที่หาดป่าตองอย่างมีระบบ 2) มีการวางแผนและการจัดการอนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีความยั่งยืน และ 3) มีการวางแผนและการจัดการแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่หาดป่าตองอย่างเป็นระบบ 4) มีการวางแผนและการจัดการหาดป่าตองให้คงความเป็นธรรมชาติ 5) มีการ

วางแผนหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับ หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 6) มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่หาดป่าตอง 7) มีการวางแผนและการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่หาดป่าตอง อย่างเป็นระบบ 8) มีการวางแผนป้องกันการเกิดอุทกภัย น้ำท่วม และดินถล่มในพื้นที่หาดป่าตอง 9) มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 10) มีการวางแผน และการจัดการระบบน้ำเสียอย่างเป็นระบบ ตามลำดับ

5) ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) หาดป่าตองยังคงเป็นธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์และบรรยากาศดี 2) ทศนียภาพของชายหาดป่าตองมีความงดงาม 3) ชายหาดป่าตอง มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย 3.1 หาดป่าตองยังคงเป็นธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์ และบรรยากาศดี 4) น้ำทะเลมีความสะอาดเหมาะสำหรับการว่ายน้ำ และเล่นกีฬาทางน้ำ 5) หาดป่าตองมีการตกแต่งสถานที่ที่สวยงามเหมาะ แก่การท่องเที่ยว 6) ป่าไม้ยังคงความอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับ กิจกรรมการท่องเที่ยว 7) มีการตกแต่งด้านภูมิสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติ 8) น้ำทะเล ไม่มีสี และไม่มีกลิ่น 9) พื้นที่จัดขยะและสิ่งปฏิกูลห่างไกลจากแหล่งท่องเที่ยว และ 10) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ มีการก่อสร้างกลมกลืนกับธรรมชาติ ตามลำดับ

5.1.3 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการท่องเที่ยว ดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาด ป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ประกอบการเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของป่าตองมากกว่าเพศชาย ทั้งในภาพรวม ในด้านการวางแผนการจัดการ คุณภาพของสิ่งแวดล้อม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาด ป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ประกอบการเพศชายมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนไม่แตกต่างกับเพศหญิง ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาด ป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการเพศชายมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนแตกต่างกับเพศหญิง ทั้งในด้านภาพรวม ทรัพยากรธรรมชาติ การวางแผน

และการจัดการ และคุณภาพของสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งในแต่ละด้านนั้น เพศชายมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนน้อยกว่าเพศหญิงทุกด้าน

4) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอาชีพ พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffé พบว่า

(1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า อาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ อาชีพธุรกิจนำเที่ยวมีน้อยกว่าธุรกิจที่พัก และน้อยกว่าธุรกิจนันทนาการ

(2) ด้านการวางแผนและการจัดการ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า อาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ อาชีพธุรกิจนำเที่ยวมีน้อยกว่าธุรกิจที่พัก และน้อยกว่าธุรกิจนันทนาการ

(3) ด้านคุณภาพของสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า อาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ อาชีพธุรกิจนำเที่ยวมีน้อยกว่าธุรกิจที่พัก และน้อยกว่าธุรกิจนันทนาการ และอาชีพธุรกิจที่พักมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมากกว่าธุรกิจนันทนาการ

(4) ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า อาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ อาชีพธุรกิจนำเที่ยวมีน้อยกว่าธุรกิจที่พัก และน้อยกว่าธุรกิจนันทนาการ

(5) ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า อาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ อาชีพธุรกิจนำเที่ยวมีน้อยกว่าธุรกิจที่พัก และน้อยกว่าธุรกิจนันทนาการ และอาชีพธุรกิจที่พักมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนน้อยกว่าธุรกิจนันทนาการ

(6) โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า อาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ อาชีพธุรกิจนำเที่ยวมีน้อยกว่าธุรกิจที่พัก และน้อยกว่าธุรกิจนันทนาการ

5.2 อภิปรายผล

จากผลของการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการวิจัยมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

ภาพรวมเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติ การวางแผนและการจัดการ และคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนนั้น ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวนั้น ไม่ว่าจะผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน จะต้องให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยปกป้องและรักษาให้กับคนรุ่นต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของ World Tourism Organization, (1998: 21-22) กล่าวว่าเพื่อสนองตอบความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว โดยปกป้องและรักษาโอกาสให้กับคนในรุ่นต่อไปในอนาคต ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการทรัพยากรทั้งหมดที่จะสนองความต้องการด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในขณะที่จะสามารถธำรงรักษาเนื้อหาทางวัฒนธรรม กระบวนการทางนิเวศวิทยาที่จำเป็น ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการเกื้อหนุนและระบบต่างๆ ที่เกื้อหนุนชีวิตพืช สัตว์ และมนุษย์ทั้งหลาย... ดังนั้นคุณภาพการให้บริการของผู้ประกอบการ ซึ่งจะสะท้อนออกมาทั้งในรูปของการวางแผนและการจัดการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและชุมชน ต้องดูแลรักษาและไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ กอบกุล ศรีวงศ์เจริญ (2544) ได้ศึกษาเรื่องความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา: ตลาดน้ำท่าคา ตำบลท่าคา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสงคราม โดยให้ข้อเสนอแนะว่า 1) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้คนรุ่นหลัง ได้ใช้แนวทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมาปรับใช้ในชุมชนของตนเอง 2) ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชน ให้เป็นรูปแบบมากยิ่งขึ้น 3) บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องควรจะมีส่วนช่วยในการสนับสนุน และเผยแพร่การอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม รวมถึงสิ่งแวดล้อมของชุมชนสู่สาธารณชน เพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการท่องเที่ยว **ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว** พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยว 2) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก 3) มีความพร้อมของกิจกรรมทางการท่องเที่ยว 4) มีผลิตภัณฑ์และสินค้าทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย 5) มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย 6) มีความสวยงามของทัศนียภาพโดยรอบของหาดป่าตอง 7) มีป้ายอธิบายความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละจุดความสำคัญได้อย่างชัดเจน 8) ความเหมาะสมของราคาผลิตภัณฑ์และการท่องเที่ยว 9) ความปลอดภัยมาตรฐานของการบริการและ

กิจกรรมการท่องเที่ยว และ 10) มีความเหมาะสมของราคาผลิตภัณฑ์และการท่องเที่ยว ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการมีความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยว ผู้ประกอบการท่องเที่ยวให้คะแนนสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับข้ออื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ถือเป็นจุดขายที่สำคัญที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกหลังไหลเข้ามา โดยข้อมูล แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2557-2560 ได้กำหนดแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต แบ่งเป็น 1. แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แบ่งเป็น 1.1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด 1.2) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 1.3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ 1.4) จุดชมวิว 2. แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ 2.1) ในอำเภอเมืองภูเก็ต ที่สำคัญได้แก่ ตัวเมืองภูเก็ต (มีวิถีชีวิตที่น่าสนใจและอาคารศิลปะแบบชิโนโปรตุกีสอยู่หลายแห่ง) เช่น พิพิธภัณฑสถานภูเก็ต ไทยหัว ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขหลังเก่า บ้านชินประชา วัดมงคลนิมิตร (วัดกลาง) พระอารามหลวง วัดไชยธาราราม (วัดฉลอง) วัดสี่ลสุธาราม (วัดใหม่หลวงปู่สุภา) วัดพระใหญ่ (พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี) ศาลเจ้าจุ้ยตุ่ย ศาลเจ้าบางเหนียว ศาลเจ้าปุดจ้อ ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราชบาบ๋าภูเก็ต และศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต 2.2) ในอำเภอถลาง ได้แก่ อนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี-ท้าวศรีสุนทร วัดพระนางสร้าง เมืองถลางบ้านพอน เมืองถลางบ้านดอน บ้านพระยาวิชิตสงคราม (เมืองถลางเก่า) วัดพระทอง วัดเทพกระษัตรี วัดเขานน วัดม่วงโกมารภัจจ์ อนุสรณ์สถานเมืองถลาง บ้านท้าวเทพกระษัตรี หลักเมืองถลางป่าสัก หลักเมืองถลางเลพัง หลักเมืองถลางท่าเรือ หลักเมืองถลางเมืองใหม่ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติถลาง 2.3) ในอำเภอกะทู้ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานเหมืองแร่ภูเก็ต อนุสรณ์สถานจิตจักรวาล และศาลเจ้ากะทู้ 3. แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ในจังหวัดภูเก็ตมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งในรูปของสถานบันเทิง การแสดงโชว์ต่างๆ สวนสาธารณะลักษณะพิเศษ พิพิธภัณฑสถานเฉพาะทาง สวนสัตว์ และสวนสนุกเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกระจายกันอยู่ทั่วไปตามชายหาดที่สำคัญและทางตอนในของเกาะ เช่น ภูเก็ตแฟนตาซี ไซม่อนคาบาเร่ย์ ในอำเภอกะทู้ ฟาร์มจระเข้และสวนเสือภูเก็ต สวนผีเสื้อและอควาเรียมภูเก็ต พิพิธภัณฑสถานเปลือกหอย ไดโนปาร์ค สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ หมู่บ้านไทย สวนกล้วยไม้ภูเก็ต และสยามนิรมิตในอำเภอเมืองภูเก็ต 4. แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมและความสนใจพิเศษ มีหลายประเภทที่เป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา เช่น สนามกอล์ฟ สนามขี่ม้า แหล่งตกปลา เคเบิลสกี แหล่ง ดำน้ำบริเวณใกล้เคียงมีทั้งกิจกรรมดำน้ำตื้น และดำน้ำลึก แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ได้แก่ สปาที่ให้บริการตามโรงแรมที่พักระดับ 4-5 ดาว ศูนย์บริการทางการแพทย์ เป็นต้น ดังนั้นความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการท่องเที่ยวด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งภูเก็ตถือเป็นสถานที่ๆ มีความพร้อมด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลายโดยเป็นข้อได้เปรียบ เมื่อเปรียบเทียบกับหลายพื้นที่หรือหลายๆ ประเทศ และตามกรอบแนวคิดของ World Tourism Organization, (1998: 21-22) ที่กล่าวถึงด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ว่าจะต้องรักษาระดับ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเอาไว้เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นจะยังคงสามารถรักษาความเป็นที่นิยมอยู่ได้ และสามารถทำการตลาดต่อไปได้

ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) มีการส่งเสริมเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษา รัสเซีย และภาษาอาเซียน 2) เกิดการกระจายรายได้ภายในชุมชนมากขึ้น 3) ช่วยให้เกิดงานเทศกาลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยว 4) ผู้ประกอบการได้รับความรู้ และวิทยาการใหม่ๆ 5) เกิดการพัฒนาพื้นที่ธรรมชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ ในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า 6) ช่วยเผยแพร่ศิลปะ วัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว 7) ช่วยให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาสภาพภูมิทัศน์ และกายภาพให้ดีขึ้น 8) ช่วยให้เกิดการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิมมิให้สูญหาย 9) ลดปัญหาความขัดแย้งของประชาชน นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการ การรวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยว และ 10) มีความรัก ความสามัคคี และความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นต่อการมีการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษา รัสเซีย และภาษาอาเซียน เกิดการกระจายรายได้ใน ชุมชน และช่วยให้เกิดงานเทศกาลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ ซึ่ง เป็นข้อที่ได้คะแนนสูงสุด สามอันดับแรก การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ถือเป็นหัวใจสำคัญของธุรกิจ การท่องเที่ยว ซึ่งผลพลอยได้ของธุรกิจการท่องเที่ยวทำให้แรงงานในจังหวัดภูเก็ต มีการพัฒนาตนเอง ในด้านภาษาเพื่อต้องการเข้าทำงานในสถานประกอบการที่มีชื่อเสียง หรือมีคุณภาพระดับ 5 ดาว ซึ่งผู้ เข้าปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ทางด้านภาษาที่ค่อนข้างดี และหากมีความรู้ด้านภาษาอื่นๆ นอกจาก ภาษาอังกฤษ ก็จะได้รับพิจารณาเป็นพิเศษ นอกจากนี้แล้ว การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ย่อมก่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชน เกิดการกระจายรายได้ และแรงงาน จากชุมชนต่างๆ จะสามารถมีงานทำมากยิ่งขึ้น จากการมีธุรกิจท่องเที่ยวมาเปิดบริการให้พื้นที่หรือ หน่วยงานร่วมมือกับชุมชนในการจัดเทศกาลหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาร่วม งานหรือกิจกรรมต่างๆ และตามกรอบแนวคิดของ World Tourism Organization, (1998: 21-22) ที่กล่าวถึง ด้านผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว ว่าผลประโยชน์ของการท่องเที่ยวจะต้องแผ่หรือ กระจายไปในทุกภาคส่วนของสังคม

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ คะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) รักษาชายหาดป่าตองมีความสวยงามทางธรรมชาติ 2) ดูแล ทรายที่ละเอียดของชายหาดป่าตองให้คงความเป็นธรรมชาติ 3) ดูแลวิวทิวทัศน์ ทัศนียภาพ หาดป่าตอง

ยังคงมีความงดงาม 4) กำหนดบุคคล/กลุ่มบุคคล/หน่วยงาน ดูแลความ สมบูรณ์ของหาดป่าตองอย่างต่อเนื่อง 5) แหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่หาดป่าตองมีความอุดมสมบูรณ์ 6) รักษาความสะอาดของหาดป่าตองให้อากาศมี ความบริสุทธิ์ และ 7) ทะนุบำรุงทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่หาดป่าตองให้มีความอุดมสมบูรณ์ อย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ ความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ข้อที่ได้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรก 1) รักษาชายหาดป่าตองมีความสวยงามทางธรรมชาติ 2) ดูแลทรายที่ละเอียดของหาดป่าตองให้คงความเป็นธรรมชาติ 3) ดูแลวิวทิวทัศน์ ทัศนียภาพ หาดป่าตองยังคงมีความงดงาม จะเห็นได้ว่าการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้คงอยู่ตลอดไปถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน ทุกคนทุกฝ่ายจะต้องร่วมแรงรวมใจกันรักษา และใช้ทรัพยากรให้เกิดความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางขององค์การการท่องเที่ยวแห่งโลก (WTO, 2004) ได้ให้อธิบายคำจำกัดความล่าสุดของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (sustainable Tourism) ว่าการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจะไม่ใช่เป็นเพียงแค่การท่องเที่ยวขนาดเล็กหรือการตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche tourism segments) หากแต่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจะต้องครอบคลุมถึงการตลาดโดยรวมหรือที่เรารู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “การท่องเที่ยวแบบมวลชน” (Mass tourism) โดยทั่วไปการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญต่อการเสมอภาคระหว่างเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม รวมไปถึงสังคมและวัฒนธรรมของคนทั้งในรุ่นปัจจุบันต่อไปจนถึงคนในอนาคต ดังนั้น หลักการและแนวคิดที่สำคัญของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในคำจำกัดความของ WTO จึงประกอบด้วย 1) การท่องเที่ยวต้องตระหนักและใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด 2) การเคารพในสังคม วัฒนธรรม และประเพณีของประชาชนพื้นเมือง รวมไปถึงการรู้จักปรับตัวและเข้าใจถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและประเพณีของแต่ละชุมชน 3) การสร้างความเจริญมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนควรก่อให้เกิดการกระจายของรายได้อย่างเป็นธรรมและเข้าถึงแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยว (tourism stakeholder) นอกจากนี้ ยังควรที่จะก่อให้เกิดการจ้างงานและการสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น รวมไปถึงการมีส่วนร่วมสำคัญในการช่วยลดความยากจนในท้องถิ่นด้วย และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ อนุรักษ ปัญญาวัฒน์ (2540: 3) กล่าวว่าไว้ว่าการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) เป็นคำศัพท์ของการพัฒนาที่เกิดขึ้นมาด้วยสาเหตุของความกดดันที่เกิดจากความไม่สมดุลกันระหว่างการเร่งรัดพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเร่งรัดการลงทุนและใช้วัสดุจากทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร้ขอบเขตจึงเป็นผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายอย่างรวดเร็ว สภาพสังคมเสื่อมโทรมช่องว่างของรายได้ระหว่างคนจนกับคนรวยกว้างขึ้น คนยากจนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ กับความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

ด้านการวางแผนและการจัดการ ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านการวางแผนและการจัดการ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) มีการวางแผนและการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินในพื้นที่หาดป่าตองอย่างมีระบบ 2) มีการวางแผนและการจัดการอนุรักษ์ ป่าชายหาด และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีความยั่งยืน และ 3) มีการวางแผนและการจัดการแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่หาดป่าตองอย่างเป็นระบบ 4) มีการวางแผนและการจัดการหาดป่าตองให้คงความเป็นธรรมชาติ 5) มีการวางแผนหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวกับ หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 6) มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่หาดป่าตอง 7) มีการวางแผนและการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่หาดป่าตองอย่างเป็นระบบ 8) มีการวางแผนป้องกันการเกิดอุทกภัย น้ำท่วม และดินถล่มในพื้นที่หาดป่าตอง 9) มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 10) มีการวางแผนและการจัดการระบบน้ำเสียอย่างเป็นระบบ ตามลำดับ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (World Tourism Organization, 1998) โดยจะต้องมีการวางแผนและจัดการในการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมและสังคมวัฒนธรรมในพื้นที่แห่งการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม และการคาดการณ์นำไปสู่การรักษา ปรับปรุงและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายที่รักษาความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการของเสีย และการประหยัดพลังงาน เป็นต้น (Dolnicar & Leisch, 2008)

คุณภาพของสิ่งแวดล้อม ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) หาดป่าตองยังคงเป็นธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์และบรรยากาศดี 2) ทักษะคุณภาพของชายหาดป่าตองมีความงดงาม 3) ชายหาดป่าตอง มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย 3.1 หาดป่าตองยังคงเป็นธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์ และบรรยากาศดี 4) น้ำทะเลมีความสะอาดเหมาะสำหรับการว่ายน้ำ และเล่นกีฬาทางน้ำ 5) หาดป่าตองมีการตกแต่งสถานที่ได้สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยว 6) ป่าไม้ยังคงความอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับ กิจกรรมการท่องเที่ยว 7) มีการตกแต่งด้านภูมิสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติ 8) น้ำทะเล ไม่มีสี และไม่มีกลิ่น 9) พื้นที่จัดขยะและสิ่งปฏิกูลห่างไกลจากแหล่งท่องเที่ยว และ 10) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ มีการก่อสร้างกลมกลืนกับธรรมชาติ ตามลำดับ ซึ่งคุณภาพของสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของ การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ตามแนวคิดของ อูซาวาตี พูลพิพัฒน์ผล (2545) ได้เสนอว่า ลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) เป็นการท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง (Continuity) หมายถึง ความต่อเนื่องของทรัพยากรธรรมชาติและ ความต่อเนื่องของวัฒนธรรมซึ่งจัดเป็นทรัพยากรหลักในการท่องเที่ยว และสามารถมอบประสบการณ์ันทนาการที่ดีให้แก่

นักท่องเที่ยว 2) เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ (Quality) หมายถึงการเน้นคุณภาพของสามส่วนหลัก คือ คุณภาพของสิ่งแวดล้อม คุณภาพของประสบการณ์ นันทนาการที่นักท่องเที่ยวได้รับ และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน 3) เป็นการท่องเที่ยวที่มีความสมดุล (Balance) หมายถึงความสมดุลระหว่างความต้องการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและขีดความสามารถของทรัพยากร

จากการทดสอบสมมติฐาน การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการหาดป่าตอง ภูเก็ต ซึ่งไม่สามารถสะท้อนภาพรวมในระดับมากขึ้นไป ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของผู้ประกอบการที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่ทำให้มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตองในจังหวัดภูเก็ตที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 2-5 นั้น เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล โดยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง ภูเก็ต จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ได้แก่ ด้านเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ยกเว้น ด้านอายุ ที่มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยเปรียบเทียบจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ผู้ประกอบการที่มีเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกันนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะทั้งข้อมูลส่วนบุคคล ด้านเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ นั้นสะท้อนถึงความแตกต่างในด้านความคิดและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

การพัฒนาการท่องเที่ยวของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

การพัฒนาการท่องเที่ยวของหาดป่าตอง ในอดีตเป็นหาดที่คนทั่วไปไม่รู้จัก นอกจากกลุ่มฮิปปีที่รักธรรมชาติและความสะดวก เนื่องจากหาดอยู่หลังเขาสูงชันการเดินทางไปยากลำบาก เนื่องจากมีช่องเขากำแพงซึ่งขวางกั้นระหว่างตัวอำเภอกะทู้กับชายหาด ในปี พ.ศ. 2502 มีการตัดถนนพระบารมีทำให้การเดินทางจากเมืองภูเก็ตไปหาดป่าตองการคมนาคมสะดวกสบายมากขึ้น โดยเฉพาะเอกลักษณ์ของหาดป่าตองมีชายหาดที่ขาวสะอาด ทรายสีขาว และน้ำทะเลสีฟ้าใสเหมาะแก่การเล่นน้ำ ชายฝั่งเว้าลึกเป็นรูปโค้งเหมือนพระจันทร์เสี้ยว มีความยาวประมาณ 3 กิโลเมตร หาดป่าตองยังมีลักษณะพิเศษ คือชายหาดโอบล้อมด้วยภูเขาเป็นแนวยาวปิดหัวท้ายหาดของหาดช่วยกำบังคลื่นลมได้เป็นอย่างดี สิ่งที่จะสื่อความหมายของหาดป่าตองสำหรับนักท่องเที่ยว คือ หาดป่าตอง หาดทรายสีขาว น้ำทะเลใสสะอาด วิถีชีวิตที่สวยงาม ปะการังอุดมสมบูรณ์ ส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง

อนุรักษ์ และดูแลรักษาพื้นที่พุทธศาสนารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงความสมดุลสอดคล้องเป็นระบบนิเวศให้ป่าตอง เมืองน่าเที่ยว น่าอยู่อย่างยั่งยืน ปัจจุบันปัญหาและอุปสรรค ของการบริหารจัดการในพื้นที่ยังคงมีอยู่หลายประการ ซึ่งหาตป่าตองเป็นหาตที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักธุรกิจทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทำให้ภาคเอกชนเข้าลงทุนเป็นจำนวนมาก และขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยจะลงทุนด้านที่พัก โรงแรม รีสอร์ท บังกะโล ที่อยู่อาศัย บ้านเช่า คอนโดมิเนียม ฯลฯ จึงมีการย้ายถิ่น และมาประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นประชากรแฝงที่ไม่มีการย้ายชื่อหรือการแจ้งย้ายที่อยู่ตามกฎหมายทะเบียนราษฎรจำนวนมาก ผู้คนเหล่านี้จึงอยู่ในลักษณะของประชากรแฝงที่ไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่ชัดได้ แต่เทศบาลต้องจัดทำบริการสาธารณะด้านต่างๆ เพื่อให้บริการกับประชากรแฝงเหล่านี้ด้วย ทั้งที่งบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจะใช้จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรเป็นหลัก เกิดปัญหาตามมาที่หลากหลาย ประชาชน และนักท่องเที่ยวบางส่วนละเมิดกฎหมาย ขาดวินัยในการขับซึ่รถยนต์ และมอเตอร์ไซค์ในชั่วโมงเร่งด่วน การตั้งสิ่งกีดขวางบนทางเท้า ก่อให้เกิดอุบัติเหตุของเมืองไม่สวยงาม การทิ้งขยะ และปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำสาธารณะ ทำให้เกิดน้ำเสีย มีกลิ่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภคไม่สามารถรองรับการขยายตัวด้านเศรษฐกิจ และชุมชนอย่างเพียงพอ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของหาตป่าตองให้มีความยั่งยืนได้แก่ สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเขตเทศบาลเมืองป่าตอง เช่น ชุมชนบ้านมอญ น้ำตกวังซ้ออัน ชุมชนนาใน ชุมชนชาวยัด และชุมชนปากบาง จัดให้มีโครงการหมู่บ้านฮาลาล (Halal Village) ที่ชุมชนบ้านกะหลิม จัดระเบียบพื้นที่สูบบุหรี่โดยจัดให้มีโครงการชายหาตปลอดบุหรี่ ให้เมืองป่าตองเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon) เช่น รณรงค์ให้มีการใช้จักรยานให้มากขึ้น จัดตั้งสมาคมรักษาหาตป่าตอง เป็นการรวมตัวของผู้ประกอบการบริเวณชายหาตเพื่อร่วมกันบริหารจัดการดูแลชายหาตป่าตองร่วมกันให้มีประสิทธิภาพ แก้ไข กฎหมายผังเมืองให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการเติบโตของเมืองในอนาคต เพื่อนำมาซึ่งการพัฒนาเมืองป่าตองให้ยั่งยืน และเหมาะสมในอนาคตต่อไป กำหนดทิศทางการพัฒนาการเจริญเติบโตของเมืองให้เป็นไปอย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และทำให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองป่าตอง พ.ศ. 2560-2563 โดยนโยบายของแผนมุ่งพัฒนา 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการดูแลรักษาพื้นที่ฟูและสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาและปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการจราจรไฟฟ้า และการจัดการบริหารสาธารณะ ศึกษาและพัฒนาระบบป้องกันและแก้ไขปัญหา

ทว้มการระบายน้ำให้มีคุณภาพ 3) ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นบรรยากาศการท่องเที่ยว เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวใหม่และพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเดิม ส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้แก่ประชาชน 4) ด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาด้านการศึกษาและเทคโนโลยี ส่งเสริมการดูแลสุขภาพอนามัยและการป้องกันโรค ส่งเสริมสนับสนุนด้านกีฬา และ5) ด้านการเมืองการบริหาร บริหารกิจการเทศบาลโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ภายใต้การปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมการพัฒนารายได้ เพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาให้บริการ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร เทคโนโลยีเครื่องมือ เครื่องใช้ สถานที่ปฏิบัติงานและสวัสดิการพนักงานท้องถิ่น ดังนั้นจึงเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

5.3.1.1 การศึกษาครั้งนี้จะเห็นว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยว มีระดับความคิดเห็นต่อด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับแรก โดยเฉพาะในประเด็นข้อการมีความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยว มีความพร้อมของกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก ตามลำดับ ส่วนระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ คุณภาพของสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะประเด็นข้อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ มีการก่อสร้างกลมกลืนกับธรรมชาติ พื้นที่จัดขยะและสิ่งปฏิกูลห่างไกลจากแหล่งท่องเที่ยว และน้ำทะเล ไม่มีสี และไม่มีกลิ่น ซึ่งมีระดับคะแนนความคิดเห็นน้อยที่สุด ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการตลอดจนชุมชน จะต้องตระหนักให้ความสำคัญช่วยกันทำให้หาดป่าตองเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและยั่งยืน โดยหันมาให้ความสำคัญกับคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ในการพัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคด้านต่างๆ โดยเป็นมิตรกับธรรมชาติ ตลอดจนการรณรงค์ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวไม่ทำลาย ช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

5.3.1.2 จากข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการ พบว่า มีหลายประเด็นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวหาดป่าตองอย่างยั่งยืน โดยประเด็นที่มีการเสนอแนะมากที่สุด 5 อันดับแรกคือ จัดระเบียบผู้ประกอบการชายหาดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย คั้นหาดทรายให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยว ปลุกต้นไม้เพิ่มมากขึ้นบริเวณชายหาด และพื้นที่ชุมชนเมืองป่าตองให้เป็นพื้นที่สีเขียว จัดระเบียบที่จอดรถ และมอเตอร์ไซค์ เพิ่มถังขยะให้มากขึ้น และจัดพื้นที่วางถังขยะ เพิ่มป้ายบอกข้อมูล หรือเส้นทางท่องเที่ยวให้มากขึ้น และหลากหลายภาษา เช่น ภาษาจีน ภาษารัสเซีย ภาษามาลาญ เป็นต้น หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการและชุมชน ควรให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าว ควรมีการดำเนินการแก้ปัญหาร่วมกันเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการท่องเที่ยวของหาดป่าตอง

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต หากมีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงทั้งคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและให้ความสำคัญกับข้อเสนอแนะจากการเก็บ

รวบรวมข้อมูลของผู้ประกอบการ โดยมีการดำเนินการอย่างจริงจังภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วน ย่อมส่งผลให้หอดป่าตองเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืนและสะท้อนภาพลักษณ์ที่ดีแก่นักท่องเที่ยวให้เกิดความพึงพอใจและกลับมาเที่ยวซ้ำอีกในอนาคต นำมาซึ่งความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของชุมชน ประชาชนและเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 การวิจัยในงานวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ไปใช้กับ การวิจัยแหล่งการท่องเที่ยวแหล่งอื่น ๆ ที่มีประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี เพื่อแสวงหามิเอกลักษณ์ มีวัฒนธรรมในท้องถิ่นเพื่อที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

5.3.2.2 ควรวิจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนป่าตอง ภูเก็ต เพื่อที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อสร้างเสริมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม และเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของหอดป่าตอง ภูเก็ต ให้มีความยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กอบกุล ศรีวงศ์เจริญ. (2544). **ความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนกรณีศึกษา: ตลาดน้ำท่าคา ตำบลท่าคา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดสมุทรสงคราม.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2538). (เมษายน-มิถุนายน). **การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. จุลสารการท่องเที่ยว.** กรุงเทพฯ.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2540). **โครงการดำเนินการ เพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ.** กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- กุลวรา สุวรรณพิมล. (2540). **หลักการมัดคุเทศก์.** ภูเก็ต: ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- กิตติ อริยานนท์. (2548). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน กรณีศึกษา: อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ. ดุษฎีนิพนธ์สิ่งแวดล้อมศึกษา ดุษฎีบัณฑิต คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- คณิงภรณ์ วงเวียน. (2555). **การพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง. ดุษฎีนิพนธ์ยุทธศาสตร์การพัฒนาดุษฎีบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.**
- งานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด. (2560). **แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2557-2560 ฉบับทบทวนใหม่ (รอบปี พ.ศ.2560).** สำนักงานจังหวัดภูเก็ต.
- โฆษิต ไชยประสิทธิ์. (2554). **การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในมิติการพัฒนาจากภายใน กรณีศึกษาชุมชนในสถานีเกษตรหลวงอ่างขาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่. รายงานวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.**
- จุฬาวดี จันทร์เทวาลิขิต. (2547). **การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนเกาะช้าง: กรณีศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ หมู่ 2 บ้านสลักเพชร กิ่งอำเภอเกาะช้างใต้ จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**

- จตุพล ชูจันทร์. (2549). **การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ฉันทิช วรรณถนอม. (2552). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- ชัยพล ทรงสุนทรวงศ์. (2545). **การจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยวธรรมชาติ**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงาน ทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์. **รายชื่อธุรกิจนำเที่ยว**. สาขาภาคใต้ เขต 2 ภูเก็ต.
- นพวรรณ ปิสิริกันต์ (2551). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการพัฒนาที่ยั่งยืน: กรณีศึกษา 3 ชุมชนบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภดล นพรัตน์. (2551). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). **การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน**. กรุงเทพฯ เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- ปิยวรรณ คงประเสริฐ. (2551). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีชา เปี่ยมพงสานต์. (2538). **สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา**. โครงการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พรนิภา ยันนาดี และคณะ. (2556). **การสำรวจความต้องการการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีในจังหวัดลพบุรี**. วิทยาสารกำแพงแสน ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 โครงการจัดตั้งวิทยาเขตลพบุรี.
- พิศุจน์ รัตนวงศ์. (2552). **การบริหารนโยบายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหาร การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาเกาะช้างและพื้นที่เชื่อมโยงจังหวัดตราด**. ดุษฎีนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก.
- ไพฑูรย์ พงศะบุตร และวิลาสวศ์ พงศะบุตร. (2542). **คู่มือการอบรมมัคคุเทศก์**. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภราเดช พยัฆมิเชียร. (2539) (เมษายน- มิถุนายน). **พัฒนาการท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน**. **จุลสารการท่องเที่ยว**. ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 .

- ภัสสรกรรม์ ลังกาฟ้า. (2553). **ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของการท่องเที่ยวในชุมชนหมู่บ้าน ดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่**. รายงานการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เมืองปาดอง, เทศบาล. **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา พ.ศ. 2557 – 2561**. งานวิเคราะห์นโยบายและแผน กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองปาดอง.
- วินิตรา สีละพัฒนา และคณะ. (2554). **การพัฒนาชุมชนบ้านแม่สาใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย เพื่อการให้บริการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน**. รายงานการวิจัย คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วีระพล ทองมา และคณะ. (2554). **กลยุทธ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านเมืองก๊ิด ตำบลก๊ิดช้าง อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่**. คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- เสกสรร วัฒนพงษ์. (2542). **ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประสานงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงกับเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตพื้นที่ทางหลวง (หมายเลข 34 บางนา - บางปะกง)**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุพัตรา วิชยประเสริฐกุล. (2545). **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเกาะเกร็ดจังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรียพร ธรรมิกพงษ์ และคณะ. (2553). **การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างยั่งยืน**. รายงานการวิจัย คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สำนักงานภูเก็ต. **แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต (พ.ศ. 2557-2560)**. กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด.
- อนุรักษ์ ปัญญาอนุรักษ์. (2542). **ชุมชน ทรัพยากรและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม**. เอกสารประกอบคำสอน สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุษาวดี พูลพิพัฒน์. (2545). **การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนในประเทศไทย**. จุลสารการท่องเที่ยว. 21 (ตุลาคม-ธันวาคม).
- Best, J. W. (1977). **Research in Education**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Catherin Jane Bull. (1991). **Sustainable tourism in remote Australia: Strategies for physical planning and infrastructure**. Dissertation of Doctor of Design Program. Graduate School of Design. Harvard University.

- Dolnicar S, Leisch F. (2008). **Selective marketing for environmentally sustainable tourism.** *Tourism Management*, 29 (4)
- Engle, T. L., & L. Shellgrove. (1969). **Psychology: Its Principle and application.** New York: Mc Graw - Hill Book Company.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities.** *Education and Psychological measurement.*
- Shaw, M. E., & Jack, A. (1967). **Group Dynamics: The Psychology of Small Group.** New Jersey: Prentice-Hall.
- World Tourism Organization. (1998). **Guide for local authorities on developing sustainable tourism.** Madrid, Spain: Author.
- World Tourism Organization. (2004). **Indicators of Sustainable development for tourism destinations: A Guidebook.** World Tourism Organization.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ตในภาพรวม เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ตามสถานภาพของบุคลากร และเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต(ผู้ตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบจากการตอบแบบสอบถามแต่ประการใด เพราะจะนำเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่าน)

คำอธิบาย แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง)

1. เพศ
 - () 1. หญิง
 - () 2. ชาย
2. อายุ
 - () 1. น้อยกว่า 30 ปี
 - () 2. มากกว่า 30 ปี
3. ระดับการศึกษา
 - () 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - () 2. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

- () 1. ธุรกิจนำเที่ยว
 () 2. ธุรกิจที่พัก
 () 3. ธุรกิจนันทนาการ
 () 4. หัวหน้า/ประธาน/หรือกรรมการชุมชน
 () 5. อื่น.....

ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านต่อระดับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดย

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ทรัพยากรธรรมชาติ					
1.1 รักษาชายหาดป่าตองมีความสวยงามทางธรรมชาติ					
1.2 ดูแลทรายที่ละเอียดของหาดป่าตองให้คงความเป็นธรรมชาติ					
1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่หาดป่าตองมีความอุดมสมบูรณ์					
1.4 ทะนุบำรุงทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่หาดป่าตองให้มีความอุดมสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง					
1.5 รักษาความสะอาดของหาดป่าตองให้อากาศมีความบริสุทธิ์					
1.6 ดูแลวิวทิวทัศน์ ทศนียภาพ หาดป่าตองยังคงมีความงดงาม					
1.7 กำหนดบุคคล/กลุ่มบุคคล/หน่วยงาน ดูแลความสมบูรณ์ของหาดป่าตองอย่างต่อเนื่อง					
2. การวางแผนและการจัดการ					
2.1 มีการวางแผนและการจัดการหาดป่าตองให้คงความเป็นธรรมชาติ					
2.2 มีการวางแผนและการจัดการแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่หาดป่าตองอย่างเป็นระบบ					
2.3 มีการวางแผนและการจัดการระบบน้ำเสียอย่างเป็นระบบ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.4 มีการวางแผนป้องกันการเกิดอุทกภัย น้ำท่วม และดินถล่มในพื้นที่หัดป่าตอง					
2.5 มีการวางแผนและการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินในพื้นที่หัดป่าตองอย่างมีระบบ					
2.6 มีการวางแผนและการจัดการอนุรักษ์ ป่าไม้ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีความยั่งยืน					
2.7 มีการวางแผนและการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่หัดป่าตองอย่างเป็นระบบ					
2.8 มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่หัดป่าตอง					
2.9 มีการวางแผนหาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวกับหน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว					
2.10 มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
3. คุณภาพของสิ่งแวดล้อม					
3.1 หัดป่าตองยังคงเป็นธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์และบรรยากาศดี					
3.2 ชายหาดป่าตอง มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย					
3.3 น้ำทะเล ไม่มีสี และไม่มีกลิ่น					
3.4 น้ำทะเลมีความสะอาดเหมาะสำหรับการว่ายน้ำ และเล่นกีฬาทางน้ำ					
3.5 ป่าไม้ยังคงความอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยว					
3.6 หัดป่าตองมีการตกแต่งสถานที่ได้สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยว					
3.7 ทัศนียภาพของชายหาดป่าตองมีความงดงาม					
3.8 มีการตกแต่งด้านภูมิสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.9 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ มีการก่อสร้างกลมกลืนกับธรรมชาติ					
3.10 พื้นที่จัดขยะและสิ่งปฏิกูลห่างไกลจากแหล่งท่องเที่ยว					
4. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					
4.1 มีความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยว					
4.2 มีความพร้อมของกิจกรรมทางการท่องเที่ยว					
4.3 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก					
4.4 มีป้ายอธิบายความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละจุด ความสำคัญได้อย่างชัดเจน					
4.5 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย					
4.6 มีผลิตภัณฑ์และสินค้าทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย					
4.7 ความเหมาะสมของราคาผลิตภัณฑ์และการท่องเที่ยว					
4.8 ความปลอดภัยมาตรฐานของการบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยว					
4.9 มีความเหมาะสมของราคาผลิตภัณฑ์และการท่องเที่ยว					
4.10 มีความสวยงามของทัศนียภาพโดยรอบของหาดป่าตอง					
5. ผลประโยชน์ของการท่องเที่ยว					
5.1 ลดปัญหาความขัดแย้งของประชาชน นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยว					
5.2 ช่วยให้เกิดการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิมมิให้สูญหาย					
5.3 ช่วยเผยแพร่ศิลปะ วัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว					
5.4 ช่วยให้เกิดงานเทศกาลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยว					
5.5 ช่วยให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาสภาพภูมิทัศน์ และกายภาพให้ดีขึ้น					
5.6 เกิดการพัฒนาพื้นที่ธรรมชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.7 เกิดการกระจายรายได้ภายในชุมชนมากขึ้น					
5.8 มีการส่งเสริมเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษารัสเซีย และภาษาอาเซียน					
5.9 ผู้ประกอบการได้รับความรู้ และวิทยาการใหม่ๆ					
5.10 มีความรัก ความสามัคคี และความร่วมมือเพิ่มมากขึ้น					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

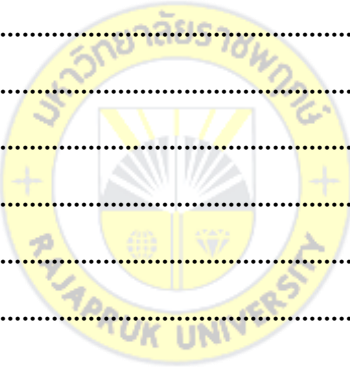
.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของหาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

1. ประวัติความเป็นมาของหาดป่าตองอย่างไรจึงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ

.....

.....

.....

2. ในทัศนะของท่าน เอกลักษณ์ของหาดป่าตองมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. สิ่งที่คุณจะสื่อความหมายของหาดป่าตองสำหรับนักท่องเที่ยวมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนในภาพรวมของหาดป่าตองอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

อาจารย์สุเทพ สิงห์ชาพะ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อสกุล	นายสุเทพ สิงห์ฆาพะ
ที่อยู่ปัจจุบัน	1/1 หมู่ 2 ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ (ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต)
ประวัติการศึกษา	Master of Art in Development Strategy Bachelor of Arts in Community Development) Certificate the Basic Guide Certificate in Arabic Certificate training for guide's knowledge Certificate of Appreciation as Liaison Officer Certificate of Training the Trainers Certificate of Andaman Ambassador Program
ประวัติการทำงาน	
2554 – ปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ (ศูนย์ฯ ภูเก็ต) (อาจารย์คณะบริหารธุรกิจ ประจำสาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว)
2553 - 2554	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ (ศูนย์ฯ ภูเก็ต) (อาจารย์พิเศษสาขาการจัดการการโรงแรมและการท่องเที่ยว)
2553 - 2553	มหาวิทยาลัยทักษิณ ศูนย์ภูเก็ต (อาจารย์พิเศษสาขาบริหารทรัพยากรมนุษย์)
2550 – 2552	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดภูเก็ต (อาจารย์พิเศษสาขาการท่องเที่ยว)
2561 – ปัจจุบัน	SEATours Co., Ltd Phuket Branch (Freelance Guide)
2560 – ปัจจุบัน	Hotelbeds (Thailand) Ltd., Phuket Branch (Freelance Guide)
2558 - ปัจจุบัน	Andaman Travex (Freelance Guide)
2558 - ปัจจุบัน	Asia Sensations Travel Group Co., Ltd (Freelance Guide)
2558 - ปัจจุบัน	Phuket Gevalin Business and Travel (Freelance Guide)
2534 - ปัจจุบัน	Good Morning Holiday & Tours (Freelance Guide)
2532 – 2534	The Royal Paradise Hotel & Spa (Font Office Department)
2531 - 2532	Karon Villa and Karon Royal Wing Resort (Food and Beverage Department)
2530 - 2531	Atlas Resort (Font Office Department)